Rd.eg No. H 18

విడి ప్రతి 0-30 పై.

21-3-69 శుక్రవారం

బి ఇ కె ర్
బాల్‌బేరింగు
డీసెలు ఆయిల్ ఇంజన్లు
(షరతులులేని గ్యారంటీ)
వివరములకు:-
భవాని ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్
రంగనాయకులపేట – నెల్లూరు.
Phone: 459 Ex.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 12

19-3-69
బుధవారము నుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
Thunder Ball
(థండర్‌బాల్)
కలర్ – సినిమాస్కోప్
జేమ్సుబాండు గూఢచారి చిత్రం

ఎవరిగొడవ వారిది!

హైదరాబాదులో నెల్లూరు జిల్లా రాజకీయాలు

ఎవరి గొడవ వారిదిగావుంది. అక్కడ హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి రాజకీయమైన చావుబ్రతుకుల్లో దిక్కుతోచక దిగులుపడి కుప్పకూలిపోయి కూర్చొనివుంటే; ఇక్కడ–నీ చావు నీది, మా సంగతిముందు చూడమన్నట్లు మన నాయకులు జిల్లా రాజకీయాలను, జి. ప. వ్యవహారాలను కట్టకట్టుకొనిపోయి దుంపతెంచి వచ్చినట్లున్నారు.

జి. ప. లో 'ఊస్టింగులు–పోస్టింగుల' బాధ సహించ రానిదిగా వున్నదని ఎం. ఎల్. ఏ. లు, ఎం. ఎల్. సి. లు కలసి పంచాయతీరాజ్యం మంత్రికి ఒక నివేదిక సమర్పించారు; అది తెలిసి జి. ప. ఛేర్మెన్ మందిమార్బలంతో పరుగెత్తి సంజాయిషీ చెప్పుకొని వచ్చారు.

ఇటీవల స్తబ్దుగా, చప్పగా వుండిన జిల్లా రాజకీయాలు ఈ వారంలో గుప్పమని మండాయి. జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి వారంరోజుల పాటు హైదరాబాదులో మకాంవేసి, అందరినీ సమీకరించుకొని, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి జి. ప. పాలనమీద వ్యతిరేకంగానే దండయాత్ర జరిపారు. బదలీలు, పోస్టింగులు, ఊస్టింగులనుగూర్చి వివరంగా ఒక నివేదిక యిచ్చి, విచారణ జరిపించి, ఈ 'అక్రమాల'ను అరికట్టవలసిందిగా కోరారట. విచారణకు ఒక అధికారిని నియమించినట్లు పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు చెప్పారని ఆ వర్గీయులవల్ల తెలుస్తున్నది.

ఈ నివేదికలో శాసనసభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, ధనెంకుల నరసింహం, కాటూరు నారాయణస్వామి, పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి, ఒరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, దాగంటి రోశయ్యనాయుడుగార్లు; శాసనమండలి సభ్యులు వి. వి. వి. ఆర్. కె.

— తరువ 8 వ పేజీలో

సరిజోడ్డీలు!

ఎమ్మిగనూరు చేనేత సహకార వస్త్ర
విక్రయశాల - ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు.
23-3-69 తేది నుండి 30-3-69 తేది వరకు
15-వ అఖిల భారత చేనేత వారోత్సవ సందర్భమున
రూపాయకు 10 పైసలు రిబేటు ఇవ్వబడును.
బెడ్‌షీట్లు, లుంగీలు, పంచెలు, చీరెలు అన్నియు నాణ్యమైన నేతకలవని ప్రఖ్యాతిగాంచినవి. ఈ సందర్భమున ఆదివారముకూడ అంగడి వుండును.

కాంగ్రెస్‌వాదుల ఆలోచనలు– వీధుల్లో, గ్రామాల్లో పరిస్థితులు

సౌమ్యనామ సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సౌమ్యంగా సాగిపోతుందని ఆశించుదాము. సూచనలుమాత్రమలా కనిపించడంలేదు.

రాజకీయ నాయకులందరూ ఏమి చెప్పినప్పటికీ, తెలంగాణాలో, ముఖ్యంగా కరీంనగర్, వరంగలు, మహబూబ్‌నగర్, నిజామాబాదు జిల్లాల్లో, ప్రత్యేకరాష్ట్రవాదం బలపడుతున్నది. నిజానికి ఈ ప్రాంతానికి చెందిన ఏ రాజకీయనాయకుడికికూడా తమ నియోజకవర్గానికి వెళ్ళి ప్రజల నెదుర్కొనే శక్తి, ఆత్మవిశ్వాసంలేదు హైదరాబాదులో పోలీసు బందోబస్తుమధ్య కూర్చొని పత్రికా ప్రకటనలు చేయడం తప్ప. వారిధోరణిచూస్తే ఏదో విధంగా రోజులు గడిస్తేసరి, అంతా సమసిపోతుందిలేనని కాలక్షేపం చేస్తున్నట్లుగావుంది.

మీరంతా ప్రజలవద్దకువెళ్లి, తెలంగాణా హామీలను పూర్తిగా అమలుచేస్తామని, తెలంగాణా అభ్యున్నతికి నిర్విరామకృషి జరుగుతుందని నచ్చచెప్పండని ముఖ్యమంత్రి క్రితం ఆదివారంనాడు, తెలంగాణా కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులను పిలచిచెప్పారు. చాలామంది తలలూపారనుకోండి, కాని ఆ పనిమాత్రం మమ్మల్నిప్పుడు చేయమనకండని గుండె నిబ్బరం చేసుకొని చెప్పినవారు లేకపోలేదు.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

నిజానికి ఈ సమావేశమే చిత్రంగా జరిగింది. ఆరోజున 11 గంటలకు తామంతా సమావేశమై తమ కార్యక్రమమేమిటో నిర్ణయించుకోవాలని అచ్యుతరెడ్డి, చొక్కారావు ప్రభృతులు అనుకున్నారు. ఆ విషయంతెలిసిన ముఖ్యమంత్రి తామే ఉదయం 10 గంటలకు సమావేశం ఏర్పాటుచేస్తూ ఆహ్వానం పంపారట.

ఈ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిని రాజీనామా పెట్టమని స్పష్టంగా అడిగినవారు లేరుకాని ఏ పాపమెరుగని సీతమ్మగారు అతివులపాలైనట్లు ఈ నాటి తెలంగాణా అసంతృప్తికి, ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు బాధ్యత వహించక తప్పదని సూచించినవారు లేకపోలేదు. తెలంగాణా మంత్రులు రాజీనామా చేయాలని జి. సంజీవరెడ్డి కోరితే, ఏ మంత్రి రాజీనామా పెట్టనక్కరలేదని పి. నర్సారెడ్డి చెప్పారు.

శాసనసభ సమావేశంమూలంగా తేలిన అంశాలు రెండు: ఒకటి, కుమార్ లలిత్ నివేదిక ప్రకారం తెలంగాణా అదనపు నిలవలు రూ. 42 కోట్లుగా తేలినప్పటికి, తెలంగాణా ప్రాంతీయసం

— తరువ 8 వ పేజీలో

మంత్రి లక్ష్మణ్ బాపూజీ రాజీనామా ఇచ్చాడా?

సమాచార మంత్రి శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ క్రొత్తనినాదాన్ని చేపట్టి, ఛలో ఢిల్లీ అంటూ విమానం ఎక్కారు. నాగాలాండ్‌వలె తెలంగాణాకుకూడా ప్రత్యేక స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కావాలని కోరుతూ, కేంద్ర నాయకులతో చర్చలకై ఢిల్లీకి పోయారు. ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ చొక్కారావుకూడా మంత్రివెంట తరిలారు.

లక్ష్మణ్ బాపూజీ మంత్రిత్వానికి రాజీనామాయిచ్చి ఈక్రొత్త నినాదాన్ని చేపట్టారని అన్నారు. విచారిస్తే రాజీనామాలేదు గీజానామాలేదు అని తెలిసింది. మంత్రి వర్గ నిర్ణయమేమీ లేకుండా, రాజీనామా చేయకుండా, తెలంగాణా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కోరడం, ఢిల్లీకి పోవడం ఎట్లాసాధ్యం అంటే: సాధ్యమే అయింది. లక్ష్మణ్ బాపూజీ ముఖ్యమంత్రికిచెప్పే పోయారంటారు. అది ఎంతవరకు నిజమో మరి! కొండా లక్ష్మణ్‌గారు తెలంగాణాలోని వాతావరణాన్నిబట్టి నడచుకో దలచినట్లున్నది: అందుకే ఈనినాదం! కొండాలక్ష్మణ్ అనుసరించిన వైఖరి ఆంధ్ర ప్రభుత్వాన్ని, తెలంగాణా మంత్రులను ఇరుకున పెట్టడంకాదా? దీని పరిణామం ఏ విధంగా వుంటబోతుంది? ●●

ALLWYN REFRIGERATORS

King Frige	Queen Frige	Snow Frige	Mini Frige
9 C. F. T.	7 C. F. T.	5 C. F. T.	3, 5. C. F. T.

Readily Available

HIRE PURCHASE WITH BANKS

in 10 to 36 monthly instalments

will also be arranged.

CONTACT

SUBODH AGENCIES

6 A. C. BUILDINGS,

(Phone: 449)

TRUNK ROAD - NELLORE

Authorised Dealers for Allwyn Refregirators

—: For the districts of :—

NELLORE, CUDDAPAH, KURNOOL

and TIRUPATHI TOWN.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య చైత్ర శుద్ధ తదియ శుక్రవారం 21-3-1969

క్రొత్త సంవత్సరం

మరొక క్రొత్త సంవత్సరం వచ్చింది. దాని పేరు సౌమ్య. పేరునుబట్టి శ్యామవదనం పొరపాటవుతుంది. క్రొత్త సంవత్సరం వచ్చినప్పుడల్లా అదేదో క్రాంతిని సాధా గ్యాన్ని తెస్తుందని ఆశపడడం, గతించిన సంవత్సరం చెడ్డదేసిందని అనుకోవడం జరుగుతుంటుంది. కాని నన్నయ్యగా రన్నట్లు గతకాలముకంటె వచ్చుకాలము మేలన్-అని అనుకోవల్సి వుంటుంది అందుకు.

సౌమ్య ఉగాది తెలుగువారికి ఆనందంగా ఏమీలేదు. కవులు మామూలు ప్రకారం ఆలపిస్తుంటారుకాని కోకిలపాటలా విన బడడంలేదు, మామిడిచిగుళ్లా కనబడ డంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశం ఐక్యంగానే వుంటుందా, ముక్కచెక్కలై పోతుందా? ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలు అన్నతమ్ము లుగా అన్యోన్యంగా మెలగుతారా, గర్భ శత్రువులుగా గొంతులు కోసుకుంటారా? అనే ప్రశ్నలే వినబడుతున్నాయి, కన బడుతున్నాయి. కీలకవత్సరం కలతలు రేపింది; కార్పణ్యాలు పెంచింది; తెలుగు జాతిని చీకటిలో ముంచింది. సౌమ్య అయినా స్నేహసౌహార్దతలను పెంపొం దిస్తుందో లేదో, శాంతిని ప్రసాదిస్తుందో లేదోననేఆందోళన ఉగాదినాడు తెలుగు వారిని కలవరపెడుతుండినది. సౌమ్య వత్సరం ఆంధ్ర ఐక్యతను కాపాడ గలిగితే అంతకంటే చేయగలిగిన వుప కారంలేదు. సౌమ్యనుండి ఆ సహాయం ఆశిస్తున్నాము. ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

నూతనవత్సరం అందరికీ శుభప్రదం కావా లని ఆకాంక్షిస్తున్నాము. 'జమీన్‌రైతు' పాఠకులకి, ప్రకటనదార్లకు, అభిమాను లకు, శ్రేయోభిలాషులకు శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాము.

— —

మధ్యప్రదేశ్ మార్పులు

అతుకు ప్రతకనేరదు ఒకసామెత. వివిధ రాష్ట్రాలలో అతుకులబొంత మంత్రి వర్గాలు అగచాట్లుచూస్తుంటే, పైసామెత జ్ఞాపకానికొస్తుంది.

మధ్యప్రదేశ్‌లో మూడో మంత్రివర్గం అధికా రానికివచ్చింది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసిన రాజా నరేశ్ చంద్రకూడా కాంగ్రెస్‌కు ద్రోహంచేసి, గ్వాలియర్ రాణి వంచనచేసిన కాంగ్రెస్ వాడే. ఇప్పుడు రాజీనామాయిచ్చి, నరేశ్ చంద్రకు కిరీటం పెట్టిన గోవింద నారా యణ సింగ్‌కూడా కాంగ్రెస్‌కు ద్రోహం చేసి, ముఖ్యమంత్రి అయినవాడే. అంటే ఎన్నిపార్టీలు కలసినా, ఎంతబలమున్నా ప్రతిపక్షాలు కాంగ్రెస్‌వాదిని ముందు పెట్టుకునే ఎన్ని ఆటలైనా ఆడగలుగు తున్నాయన్నమాట. ఒక్క మధ్యప్రదేశ్ లోనే కాదు, ప్రతిపక్షాలు అధికారానికి వచ్చిన ఏ రాష్ట్రంతీసుకున్నా ఇదేచరిత్ర. తాత్కాలికోద్రేకంతోనో, లేక వ్యక్తిగత ఈర్ష్యాసూయలవల్లనో, అధికార పిచ్చి వల్లనో సంస్థను విడిచిపెట్టి దాన్ని దెబ్బ తీసి తాము భ్రష్టు పట్టుతున్నారేకాని, చివరివరకు ప్రతిపక్షాలతోకూడా వుండ లేక పోతున్నారని, మధ్యప్రదేశ్ గోవింద నారాయణసింగ్‌గారి గాథే చాటుతుంది.

ఇప్పుడు మధ్యప్రదేశ్‌లో రాజా నరేశ్ సింగ్ మంత్రివర్గం స్థితికూడా మూన్నాళ్ల ముచ్చటే కాబోతుంది. ఆయన్ను ముఖ్య మంత్రిగా చేయమని గవర్నరుకు సలహా యిచ్చిన గోవింద నారాయణసింగే తన అనుయాయులతో తిరుగా కాంగ్రెస్‌లో చేరిపోయాడు. ఇప్పుడు 290 మంది శాసన సభ్యులుగల మధ్యప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో ఇటీవలి చేరికలన్నిటితో కలసి కాంగ్రెస్ బలం 166 అట. అంటే మంత్రి వర్గాన్ని ఏర్పరచగల మెజారిటీ వున్న దన్నమాట. గోవింద నారాయణసింగ్ చేరకముందే మెజారిటీ వున్నదని కాం గ్రెస్ వాదులు ప్రకటించారు; మంత్రి వర్గాన్ని ఏర్పరచగలమని కూడా అన్నారు. కాని ఈసారి గవర్నరు, కాంగ్రెస్ హైకమాండుకూడా చాల వివే కంగా వ్యవహరించారనే చెప్పవలసి వుంది. కాంగ్రెస్‌వాదుల ఒత్తిడికి లొంగి మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి కాంగ్రెస్‌నాయ కత్వ అప్పగించడమే జరిగివుంటే, మరలా కాంగ్రెస్ చెడ్డపేరుకు గురియై వుండేది; ఇప్పుడున్న అనుకూల వాతా వరణమల్లా వ్యతిరేకంగా పరిణమించి వుండేది. ఈ విషయంలో మాత్రం కాంగ్రెస్ అభినందనీయంగా వ్యవహ రించిందనే చెప్పవచ్చు.

గోవిందనారాయణసింగ్ తదితర పాత కాంగ్రెస్‌వాదుల పునఃప్రవేశంలో హైకమాండు కొన్ని షరతులను విధిం చిందనే వార్తలు వచ్చాయి. రాష్ట్రంలో మధ్యంతర ఎన్నికలువస్తే వీరికి కాంగ్రెస్ టిక్కెట్లు ఇవ్వబడవని, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గం ఏర్పడితే అందులో వీరికి స్థానం వుండదని అంటున్నారు. ఈ షర తులకు వాళ్ళు అంగీకరించారో లేదో తెలి యదు. పార్టీ మార్పిడులకుమూలం వ్యక్తి గత ద్వేషాలు, అధికార పిపాసలే అయి నప్పుడు, ఈ షరతులకు వారు అంగీ కరించడం సాధ్యమా అనే సందేహం కలుగుతున్నది. వారు ఆ షరతులకు అంగీకరించివుంటేమాత్రం వారి ఔదా ర్యాన్ని తాత్కాలికంగానైనా మెచ్చుకోక తప్పదు. ఏమైనా పార్టీకి ద్రోహంచేసిన వారి ప్రవర్తనను కొంతకాలం పరిశీలిం చడం అవసరం. వారి నిజాయితీని పరీక్షించడంకూడా అవసరమే. ఏ పరి స్థితుల్లోకూడా పార్టీ ద్రోహులను గద్దె ఎక్కించడం జరగకూడదు.

ఇప్పుడు మధ్యప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్ మళ్ళీ అధికారానికి వస్తుందా రాదా అనేది ఒకటి రెండు రోజుల్లో తెలిపోతుంది. అధికారా నికి వచ్చేట్లుంటే ఇంతకాలం పోరాడిన డి. పి. మిశ్రాగారు రావడానికిలేదు; ఎలక్షన్ కేసులో ఆయన అనర్హు డయ్యాడు. తిరుగా నాయకత్వ ఎన్నిక కాంగ్రెస్‌ను చిన్నాభిన్నంచేస్తుందో, లేక ఈ ఐక్యతను అట్లనే కొనసాగిస్తుందో చూడవలసివుంది. ప్రస్తుతం ముఖ్య మంత్రియైనరాజాగారు విఫలమైనప్పుడు, మంత్రివర్గాన్ని నిర్మించే అవకాశం కాం గ్రెస్‌కు ఇవ్వడం వుచితం. మధ్యంతర ఎన్నికల ప్రసక్తికి ఇది సమయంకాదు. కాంగ్రెస్ ఈసారి అధికారాన్ని స్వీక రించేట్లుంటే మంత్రుల ఎన్నికలోకాని, పరిపాలనలోకాని నైతిక విలువలను, వున్నత ప్రమాణాలను, అభ్యుదయ విధా నాలను పాటించడం అవసరం. తద్వారా కాంగ్రెస్ తిరుగా ప్రజావిశ్వాసాన్ని పొందగలుగుతుందేకాని, కేవలం ఏవిధం చేతనైనా మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి అవ సరమైన సంఖ్యాబలాన్ని సంపాదించడం ద్వారా కాదని హెచ్చరిస్తున్నాము మధ్య ప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్‌కు మరో అవకాశం లభిస్తే దాన్ని ఆదర్శవంతంగా వినియో గించుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

— —

అయ్యా! బంగోరె మా దుంప తెంచకండి!

అయ్యా బంగోరె గారూ మేమంతా 'జమీన్‌రైతు'కు పాతపాఠకులం. పాత వాళ్లం అక్కడక్కడా మేమింకా కొందరం బ్రతికున్నాం. మాలో చాలామంది కీ- జమీన్ రైతు, రామానాయుడుగారివల్లనే వార్తాపత్రికలు చదివే అలవాటుపడింది. ఆ అలవాటు మాకింకా పోలేదు. నాయుడు గారి వలెనే - యేవిషయం మీద వ్రాసినా మీ రచనల్లో ఆ నిశితధోరణి ప్రతిఫలిస్తున్నది. మేమింకా అలవాటు చొప్పున జమీన్‌రైతు అక్షరంపోకుండా ఆ మూలాగ్రం చదువుతాం.

అయితే మీ కిప్పుడు యేమొచ్చింది ముప్పు అంటే-మేమంతా ఆంగ్లభాషా వాసనలేని మామూలు పల్లెటూరిమానులం, నాసిరకం వాళ్ళం. మాకాస్తే యింగ్లీషు చదువులురావు; యిటీవల మీ వ్యాసాల నిండా వాసాల కూసాలువంటి ఇంగ్లీషు మాటల్ని మధ్యమధ్యలో అదేపనిగా ఇంగ్లీషు లిపిలోనేవ్రాసి మా గొంతుకల్లో వత్తైడేసి వచ్చివేలక్కాయల్ని యిరికించి యిబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇకమీదట యిట్లా మా దుంపతెంచకండి. ఒకవేళ ఇంగ్లీషు మాటలు వ్రాసినా, క్రింద దాని అను వాదం రాసి, కనీసం తెలుగులిపిలోనైనా యిస్తే బాగుంటుంది. ఆ కాస్త పుణ్యం కట్టుకోండీ.

అల్లంపాడు. —పేర్నాటి రామిరెడ్డి

(ఇకమీదట బం. గో. రె మీ దుంపతెంచ కుండాచూస్తాం! సం. జ. రై)

జనవాణి

శ్రీశ్రీగారి తిక్కన వూహాగానాలు

చలంగారు సావిత్రిలాంటి పౌరాణిక పాత్రల్ని తీసుకుని పాశ్చాత్య రచయితల పొరపడిలో క్రొత్తకోణాల్లో చిత్రించారు. శ్రీశ్రీగారు తిక్కనవంటి చరిత్రకల్గిన మహనీయుని గూర్చి వూహాగానాలుచేస్తూ స్క్రీన్‌ప్లే తయారుచేయడంలో కొన్ని చిత్ర మైన వూహాలకే తావిచ్చినట్టుంది.

తిక్కనగూర్చి, నిజమే, సమగ్రమైన, సిద్ధాంతపూర్వకమైన చారిత్రకమైన సమా చారంలేదు.అంతమాత్రంచేతవిపూహానైనా సమంజసం అంటే ఎట్లా? ఒక్కవిషయం మాత్రమే చర్చిస్తాను.

తిక్కన సోమయాజిగారి భారత రచ నలో 'గురునాథుడు' లేఖకుడుగా తోడ్పడ లేదంటారు శ్రీశ్రీ. వ్రాతపరికరాలు, కాగి తాలు యితర సౌకర్యాలు విరివిగా అందు బాటులోవున్న యీ రోజుల్లో ప్రముఖ రచయితలు-తమ రచనల్ని 'ఫెయిర్' చేయడానికి అడసెక్రెటరీల్ని యేర్పాటు చేసుకుంటున్నారు. లారెన్సుగారు-పాశ రచయిత కుదుర్చుకున్న సెక్రటరీ(అందాల అమ్మాయి) మీద ఆ రచయిత భార్య అసూయచెందడం ఇతివృత్తంగా తీసుకుని కథానికే వ్రాశారు. తెలుగు రచయితలు కూడా కొందరు యిట్లాంటి లేఖకుల సహాయం పొందుతున్నారు. వెనకరోజుల్లో చిలకమర్తివారికి దృష్టివైకల్యం కారణంగా నేత్రావరోధం కలిగినందువల్ల వారి రచ నలు చాలవరకు యితర్లకే, డిక్టేట్‌చేస్తూ వ్రాయించేవారు. పానుగంటివారికికూడా లేఖకులు వున్నారని ఎక్కడో చదివిన జ్ఞాపకం.

మా ట్రెయినింగ్‌స్కూలు హెడ్మాస్టరు స్వర్గీయ చింతాదీక్షితులుగారి రచనలు విద్యార్థులచేత 'ఫెయిర్' చేసిపెట్టేవాళ్లు. ఇట్లా సమకాలీన రచయితలు కొందరకు తమ అర్ధాంగులో, స్నేహితులో లేఖకు లుగా సహాయపడ్తున్న విషయం మనకు విదితమే. శ్రీశ్రీ గారికికూడా వారి సినీ రియా స్క్రిప్ట్ తయారీలో పొవాలిక శ్రీశ్రీ అసిస్టెంటుగా పనిచేసిందని విన్నాం.

ఇట్లాంటప్పుడు, తాటాకులమీద ఆనప గంటంతో వ్రాయవల్సిన రోజుల్లో తిక్కన సోమయాజి భారతరచన గురునాథునిచేత వ్రాయబడలేదని వూహాగానం చేయడం నామటుకు నాకు విడ్డూరంగానేవుంది.

— సోమరాజుపల్లి చెంచయ్య

జి. ప. టీచర్ల బదిలీలు-బాధలు

జి. ప. స్కూలుటీచర్ల ట్రాన్స్‌ఫర్లు చూస్తుంటే చాలాబాధగావుంది. ఒకా యన్ను మాస్కూలుకు 7 నెల్లక్రితంహెడ్మా స్టరుగా వేశారు. ఆయన వచ్చాక స్కూలులో మంచి వాతావరణం నెలకొన్నది. సెలవుల్లో కూడా ప్రయివేటుక్లాసులు పెట్టుకుని చాలా కష్టపడి పిలకాయలకు బోధించేవారు.

అయితే, యీమధ్య ఇక్కడే మిడిల్ స్కూలు హెడ్మాస్టరుగా ఐదారుసంవత్సరాల నుండి యిక్కడే వున్న పరాకటీచర్ను ప్రమోషన్‌మీద యిక్కడకు హెడ్మాష్ట రుగావేసి, 7 నెల్లక్రితం వచ్చినాయన్ను

—కొరవ 11 వ పేజీలో

గతవారం కొంత చదివారు-వెంకట గిరి విశ్వోదయ కాలేజీవారి విస్తృత పథకంగూర్చి; వెంకటగిరితాలూకా అభి వృద్ధికి వారు సిద్ధపరచిన 'బావుల్లో బోరిం గులు' పథకంగూర్చి.

ఈ పథక నిర్వహణకు అవసరమైన నిధులు, యంత్రాలు సమకూర్చుకునేందుకు తీవ్రకృషి చేస్తున్నారు, నానా తంటాలు పడుతున్నారు.

ఆరు పవర్‌డ్రిల్లులు సమకూర్చి తాలూ కాలో 3000 బావుల్లో బోరింగులువేసి తమప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలంచేసి వ్యవ సాయోన్నతికి పాటుపడడమే వారు చేపట్టిన పథకపు ముఖ్యోద్దేశ్యం.

తాడూబొంగరమూ లేకుండా కాలేజి నిత్యనిర్వహణకే తంటాలు పడుతున్నవారు యింతటి బృహత్పథకాన్నెట్లా నడుప గలరు-అనే సందేహం మామూలు పాఠ కులకు కల్గవచ్చు. లక్ష్యశుద్ధి వుండాల్నే కాని, దానంతటనే లక్ష్యసిద్ధికూడా యేర్పడు తుందని నమ్మేవాళ్లలో నేనొకణ్ణి. యువ రైతుల ప్రోత్సాహంతో వారి స్వయివేటు డ్రిల్లు తెప్పించి, వెంకటగిరి సమీపంలో అప్పుడే మూడుబావుల్లో బోరింగులు వేయడం, 30-50 అడుగులమధ్య మంచి జలపడడం యింతవరకు విజయవంతం గానే జరిగింది.

గతవారమే వ్రాశాను- యీ వెంకట గిరి ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ యువబృందం

కవిరాగాలు
లోకలిస్ట్

వెంకటగిరి విశ్వోదయ కాలేజీ నిర్వాహకుల ముందడుగు

వారు తలపెట్టిన పథకం విషయమై వారి సమగ్రమైన నివేదిక తయారుచేసి ఆర్థిక సాయంకోసం యునైటెడ్ స్టేట్స్ కాథో లిక్ కాన్ఫరెన్సువారి కాథొలిక్ రిలీఫ్ సర్వీసెస్ (మద్రాసుప్రాంతీయ ఆఫీసు) వారికి అభ్యర్థన పంపుకున్నారు; వారి పదివేల స్టెర్లింగులు గ్రాంటుకోసం.

పదివేల స్టెర్లింగులంటే దాదాపు రెండు లక్షల రూపాయలన్నమాట. ఈ రెండు లక్షల్తో బొంబాయి-కోయంబత్తూరు ఫ్యాక్ట రీలనుండి రెండుకోర్ డ్రిల్లింగ్ మెషీన్లు, మరోరెండు బోరింగ్‌మెషీన్లు, మరోరెండు కారల్ కాలిక్స్ కోర్ డ్రిల్స్, ఒక ట్రాక్టరూ, డ్రిల్‌రాడ్లు-పైపులు వగైరాలు ఖరీదుచేసిపెట్టుకుని-తమ కాలేజి 50 ఎక రాల కాంపౌండులో పెద్దకట్టె వాటిల్లో పెట్టుకుని, తమ ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసెస్ సొసైటీలోని సాంకేతిక విద్యాధిక సభ్యు లతోకూడిన వాలంటీర్దళం ఆధ్వర్యంలో వెంకటగిరిప్రాంతపు, రైతులకు 'నోప్రా ఫిట్-నోలాస్' పద్ధతిలో రైతుల బావులు లోతుచేయించి భూగర్భ జలాలను పైకి తెప్పించి వాటి నీటి సౌకర్య -సమృద్ధి స్థాయిని సంపన్నం చేయడం, రైతులకు యితరత్రా ఆధునిక వ్యవసాయంలో తమ శక్తిమేరకు సాయాన్నందించడం-ఇదీ వీరి లక్ష్యం, ధ్యేయం, సంకల్పం, స్వప్నం.

ఇందుకు వెంకటగిరి విశ్వోదయ కాలేజి ఆవరణమే కేంద్రం. వీరైతే తమ యీ కాలేజీ ఆవరణంలోనే వారికిరెండు బోర్‌వెల్స్‌దించి ప్రయోగపూర్వకంగా వెంటనే వారి బదారెకరాల్లో వ్యవసాయం చేయించాలనికూడా సంకల్పిస్తున్నారు. వచ్చే రెండుమూడు సంవత్సరాల్లో వెంకట గిరితాలూకా వివిధ గ్రామాల్లో కనీసం వెయ్యి బోర్స్ అయినా దించి ఆ మేరకు నీటి సమస్యను పరిష్కరించాలనే ధ్యేయంతో వున్నారు. ఈ బృహత్కృషిలో కాలేజి పెద్దలు లెక్చరర్లు పాల్గొని పనిచేయడమే వారి 'ఎడ్యుకేషన్'గా వారు ఎంచుతున్నారు.

వారు తలపెట్టిన యీ ప్రాజక్టుకు ఆర్థిక సహాయమందచేసే విషయమై పరిశీలనకు మొన్న 10, 11 తేదుల్లో శ్రీ డొనాల్డ్ క్రానన్ (కాథలిక్ రిలీఫ్ సర్వీసెస్, యు. ఎస్. ఇ. ఇ. ప్రోగ్రామ్ ఆఫీసరు) శ్రీ అండ్రూబిల్స్ (విలేజ్‌పుడ్ ప్రొడక్షన్ భూగర్భశాస్త్రవేత్త) వెంకటగిరికి విచ్చేసి ప్రస్తుతం బోరింగులువేసివున్న మూడు బావులూ, పనిచేస్తున్న డ్రిల్లునుచూచారు. తాలూకాలో యీ పథకనిర్వహణకుగల వసతులు, పరిస్థితులు స్వయంగా పరిశీలన చేసి మనసుకు తెచ్చుకునేందు బంగారు పేట, పెరియవరం, పెట్లూరు, గొల్లగుంట, మేనకూరు, మోపూరు, వలగోడు, డక్కిలి, వెలికల్లు, మాధవాయపాలెం గ్రామాలు వెళ్ళి అక్కడి బావులను, పాతాళంలో

—కొరవ 11 వ పేజీలో

లోకవృత్తం
లోకసంచారి

● ప. జర్మనీ వద్దకే రష్యా పరుగెత్తుక వచ్చింది - ప్రేరణ? - చైనా!
● బద్ధశత్రువులు ఆనాడు ఎందుకు కలిసారో, ఈనాడు అందుకే కలుస్తారు!
● పవర్‌పాలిటిక్స్‌మీదనే ఆధారపడి రష్యా చైనాను ఢీ కొనలేదు!
● రష్యా రహస్యం మనకీనాతెలుస్తున్నది!

రష్యా ఏమంటుంది? ఇదీ పెద్దప్రశ్న. ఒకపర్యాయం చర్చిల్ ఈ దేశాన్ని మహా చిత్రంగా చిత్రించాడు. ఆ చిత్రణ సారాంశం ఏమంటే అతిరహస్యంతో కూడిన యంత్రాంగంతో వర్తించే ఆ దేశం ఏ సమయంలో ఏంచేస్తుందో చెప్పడం కష్టం.

నాటికీ నేటికీ ఆ వర్ణన సరిపోతుంది. చెక్ సీమపైకి దండును పంపడానికి ఒక కారణం పశ్చిమజర్మనీ ప్రభావంలోకి ఆ సీమలో అనేకులు జారిపోతున్నారనే ఆరోపణ. అదిలగాయతు పశ్చిమజర్మనీ తన మిత్రమండలిచేత గట్టిగా బలపరచబడినది. అంతట పశ్చిమ బెర్లిన్ నగరంలో తూర్పుజర్మనీ తెచ్చిన పేచీని రష్యా బలపరచి, ఒక పెద్ద ప్రతిష్ఠంభనవంటి పరిస్థితిని రష్యా అక్కడ తెచ్చిపెట్టింది. పశ్చిమజర్మనీ మిత్రమండలి గట్టిగా నిల్చి ప్రతిష్ఠంభన రాకుండా చేసుకున్నది.

ఇంతలో ఆ పశ్చిమజర్మనీవద్దకే రష్యా పరుగెత్తుక వచ్చింది. ప్రేరణ? చైనా— నమ్ము, నమ్మకపో!

రష్యా దృష్టిలో తనకు ప్రబలంగా విరుద్ధమైన శక్తులు రెండు: ఒకటి యుగోస్లావియా, రెండు చైనా. ఈ రెండూ కమ్యూనిస్టు సీమలే. చెక్ పరిణామం, రుమేనియా ధోరణి యుగోస్లావియా ప్రభావజనితం.

ఆ రెంటితోనూ పశ్చిమ జర్మనీ సత్సంబంధాలను కలిగివుండే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అంతేగాక, తూర్పుజర్మనీ రష్యా ఉపగ్రహం అనే కేకలు మానివేసి, తూర్పుజర్మనీని ఆదరించి, ఐక్యజర్మనీ నిర్మాణానికి దారితీయవలెనని పశ్చిమ జర్మనీ అంతా సంకల్పించారు.

నాజీ శక్తులు కొన్ని కొంతవుంటూవున్నా, అభ్యుదయ శక్తుల బలమే పశ్చిమజర్మనీలో ఎక్కువగావున్నది. ఉదా:- కొత్తగా ఎన్నికైన పశ్చిమజర్మనీ అధ్యక్షుడు నాటో అధ్యాయం ముగించి, సేనను పెంచే ధోరణిని వీడి, ఐక్యజర్మనీ వైపుకు పోదాం పదండి అని అన్నాడు. ఈయన చెప్పిన దానిలో అనేక అంశాల్ని అంతా ఆమోదించేట్లున్నారు.

ఈ స్థితిలో రష్యా పశ్చిమజర్మనీవద్దకు పరుగెత్తి చైనా సరిహద్దున వ్యాపించిన విషమ పరిస్థితిని వర్ణించడంలో అంతరార్థం?

లోగడ ఒకసారి రష్యా-జర్మనీలు ఏకమైనవి- అది హిట్లర్ జర్మనీ, స్టాలిన్ రష్యా. కడకు అది ఎట్లా పరిణమించిందీ చారిత్రకం. బద్ధశత్రువులు ఆనాడు ఎందుకు ఏకమైనారో, ఈనాడూ వారందుకే సన్నిహితం కావచ్చును. కాని జర్మనీలో హిట్లర్ వంటివాడు లేడు, రష్యాలో స్టాలిన్ వంటి వాడు లేడు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు నిక్సన్ గావించిన యూరప్ యాత్ర విజయవంతమైనదని రష్యా గుర్తించి వుంటుంది. ఆ యాత్రలో ప-జర్మనీకి అండదండలను అమెరికా అధ్యక్షుడు వాగ్దానంచేసిన సంగతిని, దాని తాత్పర్యాన్ని రష్యా గ్రహించి వుంటుంది. అందువలన, ఒక పెద్ద ఎత్తువేసి, పశ్చిమ జర్మనీని ఆ వైపునుండి ఈ వైపుకు త్రిప్పుకుని యుగోస్లావియా — చెక్‌సీమల విషయంలో గొడవలేని హోదాని అందుకుని చైనా సంగతి తేల్చుకుందామని రష్యా సంకల్పించిందా?

• •

యుగోస్లావియాలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ మహాసభ ఒకటి జరుగనున్నది. అందలి తీర్మానాలు ఆ సీమను మరింత లిబరల్ మార్గాన ప్రయాణం చేయించగలవని అనుకుంటున్నారు. వ్యతిపక్షాల అవశ్యకతను ఈ మహాసభలో గుర్తించరు కాని ఏకపార్టీఅయిన కమ్యూనిస్టుపార్టీలో, పరిపాలనలో, ఆర్థిక రంగంలో గొప్ప మార్పులు కొన్ని రాగలవని అంటున్నారు. కొంతకాలంగా మార్షల్ టిటో తన పార్టీ వ్యక్తులకు కంటకం గాకుండా వుండే మార్గాన్ని వెతుకుతున్నాడు చదువరులు ఎరుగుదురు.

ఐతే, ఆ మహాసభలో పాల్గొనవద్దని రష్యన్లు చెక్కులకు తెల్పినారు. ఈ పరకుకు ఒప్పుకుని, మాస్కోలో జరగబోయే ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు మహాసభకై కృషిచేసేట్లుంటే, చెక్ సీమను విడిచి రష్యాసేనలు తరలిపోతవని కూడా తెల్పడమైనది. చైనా పద్ధతిని రష్యా వలె చెక్‌సీమకూడా ఖండించడం ముఖ్యం అనికూడా తెల్పడమైనది.

యుగోస్లావియా వారిని అడ్డగించినందు వల్లనే ఎర్రటి ప్రపంచంలో చైనా వారి పట్టుక వచ్చింది. నిజానికి, చాలకాలం వరకు టిటో-మావో ధోరణుల ఒకే రకంగా వుండేవి. అప్పటికి ఆ సీమలలో స్టాలిన్— అవలంబించిన— క్రూర విధానం అమలుగాలేదు. టిటోసీమలో విరోధులను సహనంతో, కారుణ్యంతో శిక్షించారు. మావోసీమలో ఇటీవల అతి- అసామ్య ప్రవర్తన వచ్చింది. కాని, మొదట్లో రెండూ లిబరల్ కమ్యూనిజంవైపుకే మొగ్గినవి. ఆ మొగ్గనే టిటోసీమ పెంచింది. చైనాలో కథ అడ్డంతిరిగింది.

అందువలన చైనా అందరికంటె రష్యాకే అపాయకరంగా పరిణమించింది.

చైనాను జయప్రదంగా రష్యా ఢీకొనవలెనంటే యుగో-చెక్ మార్గాలను తనవిగా చేసుకోవలెను. ప్రజాస్థాయిలో ఇది అవసరం. పవర్‌స్థాయిలో పశ్చిమ జర్మనీతో పొత్తు కొంత ఉపకరించవచ్చును. కాని, పవర్ పాలిటిక్సుమీదనే ఆధారపడి చైనాను రష్యా ఢీకొనదంటేనా, అపజయం తథ్యం.

• • •

రష్యా రహస్యం యూరప్‌లోనే గాదు, ఆసియాలో మన భారత ఉపఖండాన, ద్యోతకమవుతున్నది. ఎవరికీ తెలియడం లేదు. మన రక్షణమంత్రే ఎరగడు, మన మేమెరుగుదుము? మనకూ రష్యాకూ ఎడ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఇటీవల ఢిల్లీలో జరిగిన గాలిబ్ శతవత్సర జయంతిలో పాల్గొనటకు ఇండియా వచ్చిన బ్రిటిష్ ఉర్దు పండితుడు శ్రీ రాల్ఫ్ రస్సెల్. శ్రీ రస్సెల్ లండన్ యూనివర్సిటీలోని ప్రాచ్య ఆఫ్రికన్ భాషలకు సంబంధించిన స్కూలులో ఉర్దూరీడరు. గాలిబ్ అంతర్జాతీయ గోష్ఠిలో శ్రీ రస్సెల్ "గాలిబ్-1857 తిరుగుబాటు"ను గూర్చి మాట్లాడారు.

శివసేనవంటిపార్టీలను ఎన్నికలనుండి దూరంచేయడం ప్రజల ధర్మం!

షేక్ అబ్దుల్లా చెప్పింది తప్పా ఒప్పా అంటే ఒప్పేనని అందర్నీ ఒప్పించేందుకు ఆయన ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కాని, మా దృష్టిలో ఆయన ఒక గొప్ప తప్పిదం చేస్తూ వచ్చినాడు. దేశం దానిని సైరించి ఊరుకున్నది. అంతకంటె గొప్ప తప్పిదం ఇది.

ఆ గొప్ప తప్పిదం ఏమిటంటారా? అధిక ప్రసంగం చేయడం. అనవసర ప్రసంగం చేయడం, కమ్యూనల్ భావాలను ఉద్రేకపరచే ప్రసంగం చేయడం కాదు అంటే అవి ద్రోహములు కావని మా అభిప్రాయంకాదు. ఇంతకంటె పెద్ద దోషం మసీదులో రాజకీయ ప్రసంగాలు చేయడం. తన ముఖ్యమైన ఉపన్యాసాలను మసీదులలో, ముస్లిం పర్వదినాలలో అబ్దుల్లా చేస్తూ వస్తున్నాడు. ఇదే గొప్ప తప్పిదం. దీనిని సైరించడం దీనికంటె గొప్ప తప్పిదం.

మసీదు, ఆలయం, చర్చి, ప్రార్థనా మందిరం వంటివి ఆధ్యాత్మిక చింతనకు, భగవన్నామ స్మరణకు, నైతికోద్ధరణకు వినియోగం కావలెగాని రాజకీయాలకు వినియోగం కారాదు. స్పష్టంగా ఈ విషయం అందరికీ తెలిసేటట్లు ప్రభుత్వం ప్రజాభిప్రాయం పల్కవలెను. సెక్యులర్ ఫోరమ్ వంటి సంస్థల బాధ్యత ఇందులో ఎంతైనా వున్నది.

మహాత్ముడు రాజకీయాలను మతంలోని పవిత్రమైన భావాలతో శుద్ధిచేశాడు. మనమేం చేస్తున్నాం? రాజకీయాల కల్మషంతో పవిత్రమైన మతాన్ని అపరిశుద్ధం చేస్తున్నాం.

వారం వారం

మహాత్మునికి రాజకీయాలు ఒక ధర్మబద్ధమైన కార్యం. అది దైవకార్యం. ఆ స్థాయికి మనం ఎదుగలేకపోతే కనీసం దైవమన్నదిని రాజకీయ వాదోపవాదాలతో కలుషితం చేయకుండా వుండడం మంచిది.

మతంలో విశ్వాసం లేనివారున్నారు. మతంలో విశ్వాసంగలవారున్నారు. ప్రస్తుతం మనదేశంలో విశ్వాసంగలవారి సంఖ్య అధికం. సహజంగా వారు మసీదులలోకీ, ఆలయాల్లోకీ, చర్చిలలోకీ వెడుతూ వుంటారు. ఆ స్థలాలు ఆ విశ్వాసాలకే పరిమితం కావలెను. ఆ విశ్వాసాలు గలవారందరికీ సంబంధించినవి రాజకీయాలు. అందువలన ఒక విశ్వాసంగలవారి భజన మందిరంలో రాజకీయాల ప్రసక్తి వస్తే, దాని రంగే మారిపోతుంది.

మతం వ్యక్తిగతమైనది. మనిషికీ- దైవంలో విశ్వాసంగల మనిషికీ తన దైవానికీ మధ్యవుండే సంబంధం మతం. ఇటువంటి సమాన విశ్వాసాలుగల మనుష్యులు కలిసి కొన్ని సామూహిక సంస్థల నేర్పరచుకుంటే, వాటి ప్రభావం, కార్యరంగం అంతవరకే పరిమితమై వుండవలెను.

• •

అదంతా అవైపున జరిగే రభస. ఐతే అక్కడ ప్రభుత్వంలో రభసచేసే పార్టీ లేదు. అబ్దుల్లా అధికారానికి సుదూరంలోనే వున్నాడు. సౌమ్యుడైన సాదిక్ పదవిలో వున్నాడు. అందువలన అక్కడ పరిస్థితి కంట్రోల్‌లో వున్నది.

కాని, ఈ వైపుకు తిరిగిచూడండి. మద్రాస్‌లో - మరదాం - తమిళనాడులో అధికారంలోవున్నది డి. యమ్. కె. పార్టీ. లోగడ దాని ధ్యేయం ద్రావిడనాడు. దానిని విసర్జించినట్లు ప్రకటించింది పార్టీ. లోకం ఆ మాటనమ్మింది. కాని తమిళ నాడు శాసనసభలో మార్చి మొదటి వారంలో డి. యమ్. కె. పార్టీ వారనేకులు కేంద్రంపై ధ్వజమెత్తి, తమ రాష్ట్రానికి

—కొరవ 10 వ పేజీలో

చీడల నిర్మూలన చరిత్రలోనే అగ్రస్థానం వహించింది!
ఈ ఉగాది శుభసమయమున
మా రైతుసోదరులందరికి ఒక శుభవార్త
కొత్త ప్రాడక్టు
కొత్త ప్యాకింగులో
ఎంటోరిన్-25
25% ఎండ్రిన్‌గల చిక్కని ద్రవంగా చేయవచ్చును.
250, 500 గ్రాములలోను
1, 5 లీటర్ల ప్యాకింగులలోను లభించును
— తయారుచేయువారు —
ఇన్‌సెక్టిసైడ్స్ & అలైడ్ కెమికల్స్
నారాయణపురం — వేలచ్చేరిరోడ్, మద్రాసు-45
మరియు
ఎన్‌టోమా ఇన్‌సెక్టిసైడ్స్ &
ఆగ్రోకెమికల్సు (కేరళ)
ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ — ఒలవకోడ్, పాల్‌ఘాట్-2
— దొరకుచోటు —
రైతుడిపో — నెల్లూరు

వ్యవసాయ సంపద పన్ను
ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధం కావచ్చు; కాని విధింపు న్యాయసమ్మతమే!

భారత ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ మొరార్జీగారిదృష్టి ఈసారి రైతుల మీదపడింది. ఒక కొత్తపన్ను కనిపెట్టి, రైతాంగాన్ని సత్కరించదలచారు. అదే వ్యవసాయ సంపదపన్ను. ఇంతవరకు వ్యవసాయ ఆదాయాలమీదకాని, వ్యవసాయ ఆస్తులమీదగాని పన్నులేదు. మొరార్జీ పాక్షికంగా వుండదలచుకోలేదు కాబట్టి, రైతులమీద పన్ను వేయదలచాడు! దీనికి పార్లమెంటులోను, బయటా వ్యతిరేకవుంది. ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ఒకవాదం; అధికోత్పత్తికి ప్రతిబంధకమని మరోవాదం. వ్యతిరేకతను గమనించి నిజమైన రైతులకు సహాయపడగలనంటున్నాడు మొరార్జీ. నిజమైన రైతును ఎట్లా తేల్చుతారో, ఎంత వరకు సహాయపడుతారో చూడవలసివుంది.

ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్నునుగూర్చి చట్టరీత్యాను, సాంఘిక న్యాయంరీత్యాను శ్రీ కాటంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ క్రిందివ్యాసంలో పరిశీలిస్తున్నారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డి న్యాయశాస్త్ర పట్టభద్రుడేకాకుండా: ఆడిటరుగా ఈ పన్నుల రంగంలో వుంటున్నవాడుకాబట్టి, వ్యవసాయ సంపదపన్నులోని సాధకబాధకాలనుగూర్చికూడా ఇందులో చర్చిస్తున్నారు. చదవండి. —సం.

శ్రీ కాటంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి ఎం. ఏ. బి., ఎల్.

భారతప్రభుత్వం 1969-70 సంవత్సరపు బడ్జెటులోని ఒక ముఖ్యాంశం వ్యవసాయసంపదపన్ను. ఈ ప్రతిపాదన రైతాంగంలో, ప్రజాప్రతినిధులలో తీవ్ర ఆందోళనను, అలజడిని కల్గించింది. ఇంత వరకు వ్యవసాయ ఆస్తులపై కాని, వాటి మీదవచ్చే ఆదాయాలపైగాని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి పన్ను విధించలేదు. భారత ప్రభుత్వ ఆర్థిక వనరుల పెంపొందుటకు, ప్రభుత్వ ఆహ్వానం పై విదేశాలనుండి వచ్చిన ఆర్థిక నిపుణులు, ప్లానింగు కమిషను వారు వ్యవసాయ ఆదాయపుపన్ను (Agricultural Income tax) విధించడం వుపయుక్తంగా వుండగలదని సలహాయిచ్చారు. దీనికి పెక్కు రాష్ట్రప్రభుత్వాలు విముఖతను చూపడంతో ఆ ఆలోచన విరమించబడింది. ఇప్పుడు విధించబోయే వ్యవసాయసంపద పన్ను, మున్ముందు వ్యవసాయ ఆదాయపు పన్నుకు మార్గాన్ని ఏర్పరచవచ్చు.

ప్రభుత్వం విధించబోయే వ్యవసాయ సంపదపన్ను 1-4-1970 నుండి అమలుకు వస్తుంది. ఒకవ్యక్తికి కాని, లేక హిందూ అవిభక్త కుటుంబానికి గాని 31-3-1970 నాటికి వున్న వ్యవసాయ ఆస్తి విలువకట్టి, మిగత వ్యవసాయేతర ఆస్తులతో కలిపి, మొత్తం విలువపై పన్ను విధింపబడుతుంది. ఈ రెండు ఆస్తులు కలిపి ఒక పరిమితికిమించిన దానిమీదనే విధింపు జరుగుతుంది. ఈ పన్ను మూలంగా ఏటా 5 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుందని ప్రభుత్వ అంచనా. వివిధ స్థాయిలలో (Progressive graded slabs), వివిధ రేట్లలో ప్రతి సంవత్సరం విధించబడుతుంది.

వ్యవసాయ సంపదఅంటే భూములు, భూభాగమందువున్న ఇండ్లు, ఇతర కట్టడాలు అన్నమాట. సదరు ఇండ్లు భూభాగమందు నివాసముండేవి కావచ్చు; లేక అద్దెకు ఇచ్చుకున్నవి కావచ్చు. ఇవన్నీ 1970-71 సంవత్సరం (assesment year) నుండి వర్తిస్తాయి. ప్రతి సంవత్సరమూ వ్యవసాయ సంపద విలువనుండి ఈ క్రింది అంశాలు మినహాయిస్తారు.

(1) భూమిలో వున్నపంట, లేక చెట్లవున్న వ్యవసాయం - అనగా మొత్తంపంట ఖరీదు.

(2) వ్యవసాయపనిముట్ల ఖరీదు.

(3) వ్యవసాయానికి వుపయోగించే ట్రాక్టర్లు వగైరా పరికరాలు.

ఈపన్ను విధింపుకు ఆ సంవత్సరంలో భూమి మార్కెట్ ధర ఎంత వుంటుందో, అది పరిగణనకు తీసుకోబడుతుంది.

ఈ క్రొత్తపన్ను విధింపుపై వస్తున్న ఆక్షేపణలు మూడు రకాలుగా వున్నాయి. ఈ పన్నును కేంద్రం విధించడం రాజ్యాంగ సమ్మతమా? ఈపన్ను విధింపు న్యాయమా? ఈ పన్నులవల్ల వ్యవసాయోత్పత్తులు దెబ్బతినవా? వ్యవసాయ దారులకు ఈ పన్ను భారంకాదా?

కేంద్ర, రాష్ట్ర అధికారాలు వేరువేరుగాను, వుభయులకుకలసి సమష్టిగావున్న అధికారాలురాజ్యాంగచట్టంలో 7షెడ్యూలు ద్వారా నిర్దేశింపబడి వున్నాయి. తమ నిర్ణీతాధికారాలకు మించి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు శాసనాలుచేస్తే, హైకోర్టులు కాని, సుప్రీంకోర్టుకాని వాటిని రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా తీర్పుచెప్పే అవకాశాలుంటాయి. ప్రస్తుతం వ్యవసాయ సంపదలపై పన్ను విధించే అధికారం, రాజ్యాంగ చట్టంలోని 7 వ షెడ్యూలు, 2 వ లిస్టు, 49 వ అంశాన్నిబట్టి రాష్ట్రాలకు చెందివుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చెందిన అంశంపై కేంద్రం పన్నువిధించడం న్యాయసమ్మతమా? అది చెల్లుతుందా? అనేది పరిశీలనార్హమైన విషయం.

బడ్జెటును ప్రవేశపెడుతూ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ మొరార్జీ తాను అటార్నీ జనరల్ (కేంద్ర ప్రభుత్వ న్యాయశాస్త్ర సలహాదారు) సలహాతీసుకొన్నట్లు; వ్యవసాయాస్తి పన్నుద్వారా వసూలయ్యేమొత్తాన్ని కేంద్రం ఆయారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సహాయంగా యిచ్చేఎడల, ఈ పన్ను విధించుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారమున్నదని, అది చట్టసమ్మతమేనని ఆయన సలహా యిచ్చినట్లు చెప్పారు.

ఇటువంటి మీమాంసే బహుమతుల సుంకం (Gift-tax) విధించినప్పుడు కూడా వుత్పన్నమైంది. పదివేలకు మించిన విలువగల ఆస్తిని ఎవరికైనా ఉచితంగా యిస్తే, దానిమీద పన్నువిధించింది కేంద్ర ప్రభుత్వం. ఉచితంగాయిచ్చే వ్యవసాయ భూములకుకూడా ఈ పన్ను వర్తింపజేయబడింది. వ్యవసాయ ఆస్తిపై కేంద్రం ఈ పన్ను విధించడం రాజ్యాంగ సమ్మతమా, న్యాయసమ్మతమా అనేచర్చ న్యాయస్థానాలలో జరిగింది. ఒక్క మైసూరు హైకోర్టు తప్ప, చర్చించిన మిగిలిన హైకోర్టులన్ని రాజ్యాంగచట్టం 7వ షెడ్యూలు 1 వ లిస్టు 97 వ అంశంద్వారా కేంద్రానికి అధికారమున్నదని తీర్పుచెప్పాయి. ఇంకా ఈ వివాదం సుప్రీంకోర్టుతీర్పుకుఎదురుచూస్తున్నది.

మరణసుంకాలకు సంబంధించి, కేంద్రం రాష్ట్రాల సమ్మతినిపొంది, వ్యవసాయ ఆస్తులనుకూడా ఈ సుంకంక్రింద చేర్చడం జరుగుతుంది. అప్పుడు కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలోను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలే వుండినవికాబట్టి అది సాధ్యమైంది. ఇప్పుడు ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్నుకు కేంద్రం రాష్ట్రాల అనుమతిని తీసుకోదలిస్తే, కొన్ని రాష్ట్రాలలోవున్న కాంగ్రేసేతర ప్రభుత్వాలు తమ సమ్మతిని ఇవ్వక పోవచ్చును. అటువంటి సందర్భంలో కొన్నిరాష్ట్రాలలో కొంతకాలంవరకు ఈ పన్ను అమలులోకిరాకుండా పోవచ్చు.

ఏమైనా కేవలం రాష్ట్ర విషయమైన వ్యవసాయ ఆస్తులపై కేంద్రం పన్ను విధించడం రాజ్యాంగచట్ట విరుద్ధమేమోననిపిస్తుంది. ఈ మీమాంస మున్ముందు తేలవలసివుంది.

ఇక సంసార న్యాయమనండి, సామాన్య న్యాయమనండి దాని ప్రకారమైనా ఈ విధింపు సమర్థనీయమా అనే విషయంకూడా పరిశీలనీయమైందే. ఏదైనా కొత్తపన్ను విధించేటప్పుడు ప్రభుత్వం కొన్ని అంశాలను ఆలోచిస్తుంది. విధించే పన్నువల్ల తగిన రాబడి వస్తుందా అనేది మొదటి విషయం. ఈ పన్నుకు ప్రజా వ్యతిరేకత తక్కువగా వుండాలనేది ప్రభుత్వ అభిలాష. వేసేపన్ను న్యాయమైనదిగాను, చెల్లించుటకు సులభంగా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఇరువురు 'పద్మశ్రీ'లను ఒక వేదికమీదకు చేర్చింది విద్యానగర్ కళాశాల. వాకాడువిద్యాసంస్థలన్నీకలసి తమ 'పద్మశ్రీ' బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని సన్మానిస్తే కళాశాలవారు 'పద్మశ్రీ' ఎన్. టి. రామారావును సన్మానించారు. కళాశాల వేదికమీద కాలేజి వ్యవహర్త శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి ఇరువురు పద్మశ్రీలకు స్వాగతం చెప్తున్నారు. వేదికమీద ఎడమనుండి వరుసగా బాలకృష్ణారెడ్డి, ఎన్. టి. ఆర్., ఛేర్మన్ చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఆనం సంజీవరెడ్డి- వెనక నిల్చొని వున్నవారు ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు విలియమ్స్

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి
తమిళ జాతీయ మహాకవి
సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గత సంచిక తరువాయి)

ఏడో ప్రకరణం: రెండోభాగం

బాలసన్యాసి నిత్యానందస్వామి ఋగ్వేదాన్ని సాయణభాష్యంతో అధ్యయనం పూర్ణంగా చేశారు. దశోపనిషత్తుల్ని శంకర భాష్యంతో నేర్చుకున్నారు. ఇంకా అనంతాకాలైన అద్వైత, విశిష్టాద్వైత, తర్క, మీమాంస, యోగ, సాంఖ్యాదిశాస్త్ర దర్శనాలను; పురాణేతిహాస కావ్యాదులనూ కూలంకషంగా అభ్యసించారు. నిత్యానంద బాలసన్యాసి నిస్సందేహంగా మహాపండితులే. హిందూమతానికి, హిందూ నాగరికతకు సరియైన ప్రతినిధి అనవచ్చు.

హిందీ, బెంగాలీ, మహారాష్ట్ర, తెలుగు, తమిళం, అంగ్లభాషల్లో గట్టి పాండిత్యం వుంది. వివిధ కావ్యాస్వాదుల్ని యీ యీ భాషల్లో చక్కగా చదివి నేర్చిన నిర్మలమైన జ్ఞానంవుంది. వీరుచెప్పే వేదాంతం కేవలం వాగ్రూపమేగాక, పరిశోధనాత్మకమైన ప్రవృత్తి కూడాకనపడుతుంది. మమకార రహితమైనవాదనాసామర్థ్యంవుంది. వీరికి, జీవన్ముక్తి ఫలసాధనకు స్త్రీతోడు లేకపోవడం చాలా అవసరంగానే వుండిందని చెప్పాలి. ఎందుకంటే, ధనవిద్యలు లేకున్నా జీవన్ముక్తి పొందవచ్చు కాని ప్రేమవిషయంలో జయం చేకూర్చుకోనివాడు, ముక్తిమార్గంలో యిహలోకంలో జీవించడం చాల శ్రమతో కూడిన పనిగపిస్తుంది.

బౌద్ధమత సంపర్కంచేతనే మొదట స్త్రీ సహవాసాన్నివీడి ముక్తికై ప్రాకులాడ్డం ఈదేశంలోనూ, ప్రపంచంలోనూ నిర్ణయింపబడిందనేందుకు హేతువు లేకపోలేదు. వేదకాలపు ఋషులు తమతమ ధర్మపత్నులతోవుండి, వనాల్లోతపస్సుచేసినట్టు మన ప్రాచీనగ్రంథాలు బోధిస్తున్నాయి.

బౌద్ధంనుండే హిందూమతం, తదితర మతాలు కొన్ని వాక్యసారిగా ఇహలోకబంధాల్ని వీడ్డం అనే నిత్యసన్యాసపద్ధతిని ఆచరణలో తెచ్చినట్లు తోస్తుంది. వేదఋషులు మోక్షసాధనంగా చేసిన యజ్ఞాలకు, యాగాలకు వారివారి భార్యలు పాల్గొనడం కర్తవ్యంగా శాసించుకున్నారు. పూర్వకాలవిషయం ఎట్లావున్నా సంసారం కాందే సద్ధర్మంకాదని అవ్వయ్యార్ వాక్యాన్నే నేనుప్రమాణంగాతీసుకున్నాను.

"ఇల్లరమల్లదు నల్లరమంట్రు"
(సంసారధర్మమే సద్ధర్మం)

ప్రేమ పెడమార్గాన పోయినప్పుడే, సత్యానికి దూరమైనప్పుడే ఈ లోకంలో మహాదుఃఖాలకు దారితీస్తుంది. నిజమైన ప్రేమ జీవన్ముక్తికి గొప్పసాధనం. సత్యమైన ప్రేమమార్గం దుర్గమమైంది- అని

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఆంధ్ర కర్షకాళికి
మా
ఉగాది అభినందనలు

సౌమ్య ఉగాది ఆంధ్ర కర్షకాళికి శాంతి సౌభాగ్యాలను ప్రసాదించాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

మునుపటివలెనే మున్ముందుకూడా
మా ఎరువులు—తెగుళ్ళమందుల ద్వారా
అధికోత్పత్తికి
ఆహార స్వయం సమృద్ధికి
ఉడతాభక్తిగా సేవచేయగలమని మనవి చేయుచున్నాము.

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రాడక్ట్సు
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
ఆంధ్ర బోన్‌మీల్ కంపెనీ,

ఫ్యాక్టరీ : కొడవలూరు R S. ఆఫీసు : నెల్లూరు-2.

నెల్లూరు విశేషాలు

వి. ఆర్. కాలేజి – ఎమ్మెల్యేల అర్జీ

దొంగలు బడ్డ ఆర్నెల్లకు కుక్కలు మొరిగినట్లుగా వుంది మనవాళ్ల వ్యవహారం. 1959 లో జరిగాయి వి.ఆర్ కాలేజి కమిటీ ఎన్నికలు; మళ్లీ జరగలేదు. గడువు దాటి పోయి మరో ఐదేళ్లకూడా గడిచాయి. మధ్యలో కొందరు మరణించినారు (కూములూరు శివరామయ్యగారు, శ్రీనివాసులుగారు). వాళ్లస్థానాలు పేర్పూర్లబడినా నింపబడలేదు. కొందరు రాజీనామా లిచ్చినా అవీ అంగీకరించబడలేదు.

ఇన్నేళ్ళుగడిచినా, ఇన్ని పరిణామాలు జరిగినా మన ఎమ్మెల్లేలు ఈ విషయాలే పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడు వీళ్ళకేమి తోచిందోకాని దాదాపు 10 మంది జిల్లా శాసనసభ్యులు కల్సి వోపికచేసుకుని మొన్న 15 తేది విద్యామంత్రిగారికి వొక మహర్జీ సమర్పించుకున్నారు– ఏమని, అయ్యా వి. ఆర్. కాలేజికి కొత్త కమిటీ వచ్చేటట్లు చూడండి. సంవత్సరాలు గడిచి పోతున్నా తమ ఆయుర్దాయం పొడిగించుకుంటూ పాతకమిటీయే తిష్ట వేసుకొని కూర్చొనివుంది. అడ్మిషన్లు, లెక్చరర్ల నియామకంలో చాలా పొరాలు జరుగుతున్నవి; కాలేజి వాతావరణంలో చాలా అసంతృప్తి యేర్పడివుంది– ఇదీ వాళ్ళ మహర్జీ సారాంశం.

ఈ మహర్జీలో సంతకాలుచేసిన ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్సీల పేర్లు చూడండి: వి. వి. ఆర్. కె. యాచేంద్ర, పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, ధనేకుల నరసింహం, ఒరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, వై. సి. రంగారెడ్డి, దాగంటి రోశయ్యనాయుడు, పొన్నలూరు వీర రాఘవరెడ్డి, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, కాటూరు నారాయణస్వామి.

ఇట్లా గతంలో ఎందరో వి. ఆర్. కాలేజి విషయమై ఎన్నో అర్జీలిచ్చినారు మంత్రులకు, మహామంత్రులకు. గడ్డిపోచంత కదలికలేదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఇదొకటి. ఈ ఎమ్మెల్లేలవల్ల తెగదూ తెల్లారదూ అనుకున్నారేమో వి. ఆర్. కాలేజి విద్యార్థులే కొన్ని వందలమందిముందు కొచ్చి తమతమ సంతకాలతో వొక మూసైన మహర్జీన్నివ్రాసి విశ్వవిద్యాలయం వారికి వొక 'అల్టిమేటం' మాదిరి పంపారట. దాంతో శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంవారు తమ గాఢనిద్రనుండిమేల్కొని కాలేజివారికి వొక 'అల్టిమేటం' యిచ్చారట. దాంతో కాలేజి పెద్దలు నాలుక పీక్కుంటున్నారట. ఇదీ విషయం.

లెక్చరర్లకూ 3 నెల్ల నుండీ జీతాల్లేక లబలబలాడిపోతున్నారు.

బుచ్చి రెండవకారు: హైకోర్టు స్టే

అన్జరస్ ఛానల్ 1 నుండి 6 వ స్లూయిస్‌ల క్రింద 1236 ఎకరాల రెండవ కారును అనుమతిస్తూ; దీనికి నీళ్ళు చాలకుంటే ప్రస్తుతం రెండవకారు విస్తీర్ణంలో తగ్గించి, దీనికి నీరు సరఫరా చేయవలసిందిగా కలెక్టరుకు ఆదేశిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువుచేసిన విషయం పాఠకులకు తెలిసిందే.

దీనిపై దంపూరు శ్రీ బి. రాజగోపాల్ నాయుడుగారు 17 తేది హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలుచేసి, ప్రభుత్వ ఉత్తరువు అమలు జరగకుండా స్టే తెచ్చారు. స్టే వుత్తరువు కలెక్టరుగారి ద్వారా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు తెలియజేయబడినట్లుంది. అంటే ఈ 1236 ఎకరాలకు నీళ్ళు పారకుండా బిగించివేయబడుతుందన్నమాట.

ఈవిషయంలో రాజగోపాలనాయుడు, బత్తెపాటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, మహాదేవయ్యగారలు హైదరాబాదుకుపోయి, శాసనసభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి గారల ద్వారా ముఖ్యమంత్రి, ఇరిగేషన్ మంత్రులకుకూడా నివేదన సమర్పించారట.

ముంగూరిని చంపినవాడికి ఉరిశిక్ష

భార్యను పంపలేదనే కోపంతో ర్యాత్రి రాత్రి రహస్యంగా మామగారింటిలో దూరి, చద్దెన్నంలో ఎండ్రిన్ కలిపి; మామ పావయ్య, అయన సోదరుడు గురవయ్య, మరోబాలుడు దొంతి చక్రపాణి చావులకు కారకుడయ్యాడని కలిగిరితాలూకా వంగపాడువాసి బుడగా నరసింహులుమీద మోపబడిన నేరాన్ని అడిషనల్ జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. బి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి, ముద్దాయికి ఉరిశిక్షవిధిస్తూ 20 తేది తీర్పుచెప్పారు. మరణించినవారిది మునలంపల్లి.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషనుకు శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దాయిల పక్షంగా శ్రీ పురుషోత్తం వాదించారు.

అవీ - ఇవీ

జిల్లా గ్రామోద్యోగులసంఘ అత్యవసర సమావేశం 30 తేది మ. 2 గంటలకు టి. వ. గెస్టుహౌస్‌లో జరుగుతుందట. రాష్ట్రనాయకులు పాల్గొంటారట. అందరూ తప్పక రావాలని అధ్యక్షుడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి పిలుస్తున్నారు.

• • •

తిప్పరాజువారివీధిలోని పూండ్ల సుశీలమ్మ అనే 15 ఏళ్ళ వివాహిత స్త్రీ 15 తేది ఒళ్ళుకాలి దుర్మరణం పాలైంది. అత్తమీద అనేవాదువచ్చిందికాని, అది ఆత్మహత్యేనని విచారణనుబట్టి పోలీస్ తేల్చింది.

• • •

మోగొలుసులు కొత్తవి పుట్టి రూ540-00.

పెండ్లిండ్లు

గోపాలరెడ్డి – విజయలక్ష్మి

కోవూరు, శ్రీ కాటంరెడ్డి రంగారెడ్డిగారి కుమారుడు చిరంజీవి గోపాలరెడ్డికి; శ్రీ గణేశం సుబ్బరామరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి విజయలక్ష్మికి గత 27 తేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహం వైభవంగా జరిగింది. అంత పెద్ద విద్యాలయ ఆవరణంలో కార్లు పట్టలేదు.

నర్గీస్‌బీగం–గౌస్ మొహిదీన్

సామ్యతముడు, సర్వప్రియుడైన అధికారి, రాపూరు తాసిల్దారు శ్రీ దస్తగిరి తన కుమార్తె నూర్‌చమ్మి నర్గీస్ బీగంను; ఐదుకుర్దార్ శ్రీ బి. ఎస్. గౌస్‌మొహిద్దీన్ బి. ఎస్‌సి. కి ఇచ్చి 16 తేది వుదయం మూలాపేటలోని తన గృహంలో వివాహం జరిపారు.

సింహంలా బ్రతికాడు– సింహంలా పోయాడు

ఏ. సి. జయంతి సభలో జోహార్లు

ఏ. సి. ఇప్పుడు సమకాలీనవ్యక్తికాదు, గతకాలపు మహావ్యక్తి. అందుకనే ఆయన్ను యిప్పుడు 'కుర్రకారు' కవులకు కావ్యవస్తువుగాచేసి పోటీలు పెట్టారు, పద్యాలు, గేయాలు వ్రాయించారు, బాగున్నవాటికి ప్రైజులిచ్చారు. అట్లనే చిత్రకారులకు ఏ. సి. ని రూపరేఖా వస్తువుగా మలచి ఏ. సి. చిత్రకళా పోటీలు పెట్టారు. మేలైనవాటికి ప్రైజులిచ్చారు. ఐడియా మెచ్చదగినది బాగున్నది. సరే యిక గతసంవత్సరం పేర్పర్చిన ఆనవాయితీ ప్రకారంగా వ్యవసాయ రంగంలో అభ్యుదయ కృషిసల్పిన, సల్పుతున్న కృషిక పండితుడు శ్రీ ఆల్తూరు కోటారెడ్డికి; కొత్త వంగడాలుచేసి, అధికపంటల్నిపండించిన, పండిస్తున్న పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి యీ ఏ. సి. జయంతినాడు సన్మానం చేశారు. ఇదీబాగున్నది.

ఏ. సి. బ్రతికుండగా యెప్పుడూ పుట్టినరోజు పండుగలు చేసుకోలేదట. మరి అట్లాంటప్పుడు వారి అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా దీన్ని 64వ జయంతి అనడంకన్న వర్ధంతిగానే జేస్తే బాగుండదా?– అనేది నాలోటివాడి సూచనసుకోండి. ఏదైతేనేం బాగనే జరిగింది. అదేపదివేలు. లైబ్రరీ అథారిటీ వుద్యోగబృందం ఆధ్వర్యంలో మొన్న 17 తేదినాటి ఏ. సి. జయంతినాడే దాదాపు వెయ్యిమందికి పైగానే హేరాళంగా అన్నదానం కూడా చేశారు. ఇంకేంచేయాలి? చేయతగినవన్నీ చేశారు.

ఏ. సి. ని గూర్చి పెట్టిన గేయ-పద్యాత్మక రచనలపోటీల్లో ప్రత్యేక బహుమతి నందుకున్న రచన శ్రీ పి. బి. మోహనగారిది– (పెనబర్తి బాలమోహనరావుది) చూడండి:

నిలువెత్తు శిఖరమైన ఏ. సి.
నీవు లేని నిరుడైనను
నేటికైన వాడలేదు
సింహపురి ఆత్మశ్రీపై
నీ వ్యక్తిత్వయశ్రీలు.

ఉక్కుమనిషీ!
నీవున్న 'రామన్న'
నెల్లూరు నెరజాణ
నీవులేక 'రాము' పోక
నెల్లూరు కడుదీన.

(ఇక్కడ 'రాము' అంటే డాక్టర్ రామ్, అంటే డాక్టరు కె. కే. వుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారని కవి భావమట. –సం.)

రాజకీయ చాణక్యా!
ఇటుచూస్తే తెలంగాణా గొలగోలలు
అటుచూస్తే రాయలసీమ రణగోల
నీ వుంటే కావుండేదోయ్
ఈ బాధలు లేకుండేవోయ్.

స్తుతిపాత్రా! నమ్రతా!
ఈ గొడవలు చూడలేక
కన్నీటి గుండెతో
కష్టాల ఎండలో
నిండైన విగ్రహమై
మెండైన నిగ్రహమై
నిలచావ మామధ్య ఏ. సీ!
నెల్లూరి గత భాగ్యరాశీ!

–ఇదీ మోహనగారి గేయం, ప్రత్యేక బహుమతిపొందిన గేయం. ఏ. సి. గేయ రచనలో ప్రథమబహుమతి శ్రీ మురళి నరసింహం (వి. ఆర్. కాలేజి తెలుగు ట్యూటరు) కు వచ్చింది. పద్యాల్లో మొదటి

– కొనస 8 వ పేజీలో

ఉగాది వుత్సవం: లక్ష్మీబాయమ్మకు సన్మానం

తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి చలవవల్ల నెల్లూర్లో ఏటేటా వుగాదినాడు వొక సభ జరగడం, ఆయన ధర్మపత్ని స్వర్గీయ సుదర్శనమ్మగారిస్మృతిసూచనగా ఇన్నూరు వదహార్లతో వొక ఆంధ్ర విదుషీమణికి సన్మానంచేయడం గత సంవత్సరం నుండి ప్రారంభమైంది. పోయినతూరి నాయని కృష్ణకుమారిగారు సన్మానింపబడ్డారు. ఈ సంవత్సరం శ్రీమతి ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మగారు సన్మానగ్రహీత. లక్ష్మీబాయమ్మగారు నెల్లూరుకు పాతకాపే.

నెల్లూరుగడ్డ నిద్రపోతున్న ఆ రోజుల్లో వైతాళికురాలై నవజాగృతి వెలుగు కిరణా

సన్మాన గ్రహీత
శ్రీమతి లక్ష్మీబాయమ్మ

లను ప్రసరించచేసిన ధృవతార, స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మగారికి ఇంటగా స్నేహితురాలుగా, శిష్యురాలుగా, ఆధ్యాత్మిక, రాజకీయ, సేవారంగాల్లో పనిచేసి, అమెతోకల్సి జంటగా కవిత్వాలు కూడా చెప్పినవారు ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మగారు.

అరవైఐదో సంవత్సరం గడుస్తున్నా అంగుమనే గొంతుక, వేదికమీద వ్యతిరేకపవనాల్నుకూడా ధైర్యంగా ఎదుర్కో గలిగిన మొక్కపోని మనోస్థైర్యం ఆశ్చర్యం కల్గించకపోలేదు.

ఉగాది సభకు కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ప్రధానోపాధ్యాయురాలు శ్రీమతి పి. సావిత్రిగారు అధ్యక్షత వహించారు. హైదరాబాదు అసెంబ్లీ సమావేశం కాగానే బయలుదేరివచ్చిన శ్రీమతి బి అనసూయాదేవి, రేబాల దమయంతమ్మగారలు కూడా ప్రసంగించారు.

తొలుత వేదపారాయణం శ్రీమాన్ వీరవల్లి శ్రీనివాసాచార్యులు గారు చేశారు. అంతకాగాలేదు. అట్లనే శ్రీ శేనరి కోదండరామయ్యగారు వందాంగ వచనం చేశారు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

Nellore Municipal

TENDER NOTICE

Sealed Tenders will be received for the following in the prescribed form in the Municipal Office, Nellore, by the undersigned up to 4-00 p. m. on 6—4—69. Tenders received shall be opened at 4-30 p. m. on the same day in the presence of the tenderers present. Tender documents can be had on payment of Rs. 2-06 for the each work in the Municipal Treasury on or before 5-4-69 in the Municipal Engineering office. Tender deposit shall be paid on 5—4—69 in the Municipal Treasury and challan enclosed with the tender. No cheques for earnest deposit will be accepted. Tenderer should abide the usual tender conditions prescribed in G. O. Ms. No 620, M. A. dated 7—10—67.

S.No.	Description of work	Estimate Amount	Tender Deposit
(1)	Supply of Electrical materials for the maintenance of Municipal office buildings etc.	Rs. 5,500.	Rs. 275.
(2)	Widening of drain from Sundaragirivari Street and Kattempudivari Street to the Kanikala Hospital Junction.	Rs. 12,500.	Rs. 625.
(3)	Providing wearing coat to the road in front of Mulapeta E. S. R. Municipal High School.	Rs. 14,900	Rs. 745.
(4)	Construction of a masonary drain in front of Kotamitta road from Kamati St. Junction to Macleans Road.	Rs. 12,800.	Rs. 640.
(5)	Wearing coat to the existing B. T. road in front of C. A. M. High School, Nellore.	Rs. 10,300.	Rs. 515.

—B. JAYARAM - Secretary.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

టెన్నిస్ పోటీలు: కలెక్టరుమీద విసుర్లు!

నెల్లూరు క్లబ్బువారి టెన్నిస్ పోటీలు మామూలువ్యవహారంగా యీ సంవత్సరమూ జరిగాయి. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకతలు— జూనియర్స్ టెన్నిస్ పోటీలు ప్రవేశ పెట్టడం, వెటరన్స్ పోటీలు తొలగించడం, వెంకటగిరి 'సంస్థానం' వాళ్ళు పాల్గొనకపోవడం.

రెస్పాన్స్ బాగానే వుండింది— మొత్తం 120 సింగిల్స్, 50 డబుల్స్ ఎంట్రీలు వచ్చాయి.

ఆటలగొడవలట్లాపెట్టి ముందుబహుమతి ప్రదాన సభకువెళ్దాం. ఆర్. ఎల్. రెడ్డి గారు అధ్యక్షతవహిస్తూ— కలెక్టరుగారిమీద విసుర్లు విసిరారు— బంగారు కప్పుల్ని బీదాలిక్కికి, కనవడ్డవారందరికీ పంచేదానికన్నా— మన యువకులు ఆడుకునేందుకు 'క్రీడాస్థలాలు' గా యిచ్చేస్తే మరింత వుపయోగంగా వుంటుందన్నారు. అట్లనే ఎ.సి. స్టేడియం నిర్మాణంలో జరుగుతున్న జాప్యానికి సంతాపం వెలిబుచ్చారు.

పాపం కలెక్టరు శంకరన్‌మీద అనధికార నాయకగణం తలావొకవిసురు విసురుతున్నారు. బంగారు కప్పులు బీదవారికివ్వడమనేది శంకరన్ గారు ఏర్పర్చిన పాలసీకాదుగదా! అది ప్రభుత్వంపాలసీ. కలెక్టరుగారేంచేస్తారు? ఆ పాలసీని అమలు పరుస్తున్నారు చిత్తశుద్ధితో, అయితే కొందరికి కొంచెం అతిగా కనపడితే కనపడవచ్చును. అదీగాక బంగారుకప్పులవిషయంలోతప్ప శంకరన్ గారి శ్రద్ధాసక్తులు ఇతర రంగాలలో అంతగా కనపడకపోవడంకూడా ఈ విసుర్లకు ఒకకారణంకావచ్చు. పేదవారికి సహాయం జరుగుతున్నంతవరకైనా సంతోషిద్దాం; అభినందిద్దాం.

అకపోతే ఎ. సి. స్టేడియం నిర్మాణజాప్యం- కలెక్టరుగారేం చేస్తారు— ఇందుకు కబ్బిచెడి వసూలైంది ముష్టి 1లక్ష 30వేలు మాత్రమే. దీంతో స్టేడియం వస్తుందా? ఈ మొత్తం అట్లనేవుంటే — సంవత్సర సంవత్సరం వడ్డీజమ అవుతూ ఇంకో ఐదేళ్లకు ఇంకంతకుపైగానే కావచ్చు. అప్పుడు నిర్మాణం సంగతి తలపెట్టవచ్చు ననుకొన్నారో ఏమో కలెక్టరుగారు.

ఇక ఈ విషయాలు వదిలి— ఆటల సంగతి రాస్తాం—

ప్రేక్షకులను బాగా ముగ్ధుల్ని చేసిన 'మాచ్' లలో— మొదటిది— పి. పోలారెడ్డి (విశాఖపట్నం), ఇక్బాల్ (చిత్తూరు) వారి ఆట. పోలారెడ్డి 53 ఏళ్ళ వయసువాడైనా త్రాసుపాములాగా మెలికలు తిరుగుతూ చిత్తూరు యువకుణ్ణి ముప్పతిప్పలు పెట్టి మరీగెల్చాడు.

విశాఖపట్నం, పి. పరంబపే × వెంకటగిరి, వి. వెంకటరామయ్య గారల ఆట అందర్నీ వుత్తేజితుల్ని చేసింది. చిరంజీవి పరంబపే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి. త్రిల్లింగ్‌గా వుండింది. వృద్ధునిమీద ఉగ్రకారు యువకుడే గెలిచాడు, వెంకట్రామయ్యను బాగా రొప్పగొట్టి.

అకపోతే మొత్తం టోర్నమెంట్స్‌కంతా వుత్తేజకరంగా వుండినమాచ్— పి. పోలారెడ్డి × జబాక్‌దాస్ జట్టుఆట. పోలారెడ్డి వైజాగ్ రైల్వేలో పనిచేస్తూ— దాదాపు 25 మంది యువతరంవారికి టెన్నిస్‌లో శిక్షణ యిస్తూవుంటాడట. కడకు జబాక్‌దాసే గెల్చినా పోలారెడ్డి రెండోసెట్‌లో అద్భుతంగా ఆడాడు. ఫైనల్స్‌లో విశాఖపట్నం, రెడ్‌నామ్‌మీద కోలార్, జబాక్‌దాసే గెల్చాడు. మండి మిట్టమధ్యాహ్నంలో ఆడినా ఆటగాళ్లు అలసిపోయినా, ప్రేక్షకులకే చెమటలెక్కువ బట్టాయి.

యువక్రీడాకారులకు శిక్షణ యిస్తూ సార్థక సేవచేస్తున్న పోలారెడ్డికి గౌరవ సూచకంగా మెక్లిన్స్ క్లబ్బువారు కప్పు బహూకరించారు. ఇక్కడ మన వృద్ధ టెన్నిస్ సింహాలున్నారుగానీ ఎందరకు శిక్షణ యిస్తున్నారు? కొత్తవాళ్ళెవరూ నెల్లూర్నుంచి టెన్నిస్ ఆటగాళ్ళు వుద్భవించలేదు. వి. ఆర్. కాలేజి పాతకాలేజీ అయినా టెన్నిస్‌కోర్టు పేరుకుకూడాలేదు!

ఫైనల్స్‌నాడుతప్ప చెప్పుకోతగిన జనం చేరలేదని చెప్పాలి!

* * *

కలెక్టరు ప్రస్తావన వచ్చిందికాబట్టి యిక్కడొక విషయం- కలెక్టరు శంకరన్ గార్నిగూర్చి మన ఎమ్మెల్యే స్వర్ణవేమయ్యగారు ఏ సందర్భంలోనో కేంద్ర డిప్యూటీ మంత్రి శ్రీ బి. ఎస్. మూర్తిగారికి వాళ లేఖ వ్రాసినట్టున్నారు. ఆలేఖలో ఏయే విషయాలు ప్రస్తావించారో తెలియదుగానీ, అందుకు జవాబుగా బి. ఎస్. మూర్తిగారు శ్రీ వేమయ్యకు లేఖ వ్రాశారు. ఆ లేఖ నకలు మాత్రం మాకు వచ్చింది. వ్యక్తిగతమైన అంశమేమీ కాదుకాబట్టి ఆ లేఖాంశాల్ని యివ్వడం దుస్సాంప్రదాయమేమీ కాదనుకుంటున్నాం. బి. ఎస్. మూర్తిగారు ఆ లేఖలో ఏమంటున్నారో చూడండి:-

"The Collector of Nellore Shri S. R. Sankaran, is very sympathetic, considerate and kind to all the poor classes of our people. However I wish other Collectors also emulate the good example of your Collector. However, we must work hard to see that no exploitation takes place in the name of caste or religion..." ఇది ఆ లేఖ (కలెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరన్ పేదవారి పట్ల దయార్ద్రుడని వ్రాశారు. ఇతర కలెక్టర్లుకూడా మీ కలెక్టరు ఆదర్శాన్ని అనుసరించడం ఎంత బాగుంటుంది! కులమతాల పేరుతో దోపిడి జరగకుండా మనందరం కష్టపడి పనిచేయవలసివుంది.)

తిక్కవరపు రామిరెడ్డి మెడల్స్

బి. ఎస్. అనసూయాదేవిగారు తమ తండ్రి తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారిపేర— ప్రతియేటా వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం నుండి తెలుగు ఎం. ఎం. లో ప్రథములుగా ప్యాసయ్యేవారికి బంగారుమెడల్ ఇచ్చే యేర్పాటుతో 5 వేల రూపాయలు యూనివర్సిటీవారికిచ్చారు. దానిమీదవచ్చేవడ్డీ ప్రతియేటా 320 రూపాయలదాకా వుంటుంది కాబట్టి ఆ మెడల్ విలువా అంతదాకా వుండొచ్చు.

గత సంవత్సరం, అంటే 1963 లో తెలుగు ఎం.ఎ. లో ప్రథములుగా వచ్చిన పలమనేరు తాలూకావాసి ఎం. రామలింగారెడ్డిగారికి ఈమెడల్ ఇవ్వబడ్డది. 1967లో కోవూరుతాలూకా చెన్నూరు గ్రామం విద్యార్థి ఆర్. అనంతపద్మనాభరావుగారికి యీ మెడల్ వెళ్ళింది— (ఈయన ఎం. ఎ. ప్యాసుకాగానే కందుకూరు తిక్కవరపు రామిరెడ్డి కాలేజిలో తెలుగులెక్చరర్‌గా పనిచేస్తున్నారు.) అకపోతే గతం మూడు సంవత్సరాల్లో— శ్రీ ఎం. వృషాద్రిపతి (గుంటూరు జిల్లా), ఏ. బి. ఎల్. బి. ప్రసాదరావు, శ్రీమతి పి. విజయలక్ష్మి— వీరు కూడా గుంటూరు మండలీయులే— వీరికి మెడల్స్ యివ్వడం జరిగింది.

బజారుకు వస్తున్న ఆస్పత్రి మందులు!

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులలో పేదరోగులకు వుద్దేశింపబడిన మందులు బజారుకు రావడం ఈనాదేమీ కొత్తకాదు; నూరేళ్ల నాటే వున్నట్టు దాఖలాలున్నాయి. ఆస్పత్రి మందులు అమ్ముకోండి, దిక్కుమొక్కులేని రోగులను కొనితెచ్చుకోమనడమో, లేక మందులు లేవనడమో ఘోరమైన విషయం. ఇది క్షమించరాని నేరం.

మొన్న శనివారంనాడు ఒక క్షయరోగి మా వద్దకు వచ్చాడు. ఏదో సహాయానికి అతను స్ట్రెప్టోమైసిన్ ఇంజక్షన్ మందు సీసా చూపి, ఇది ఆస్పత్రి బజార్లో కొని తెస్తున్నానని చెప్పాడు. దానిమీద TBH - NLR అని వుంది. దీనిని మామూలు ధరకంటే తక్కువగా కూడా ఇద్దారని అతను చెప్పాడు. అంగడిపేరు కూడా చెప్పాతనుకోండి! ఇది ఎక్కడిదో, ఎట్లా వచ్చిందో మరి! అసలు నెల్లూరులో కొన్ని మందులంగళ్ళకు ఆధారం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులనుండి దొంగతనంగా వచ్చే మందులేనన్న అపవాద ఒకటుంది. పై వృత్తాంతం దీనిని ధృవీకరిస్తుంది.

హాస్పిటల్ పెద్దలు ఇలాంటి అవినీతి కార్యాలను కఠినంగా నిరోధించడం ధర్మం.

బియ్యంలేని డిపోలు

వక్తేలాజా పేటలోని డిపోలో జనవరి నుండి బియ్యం యివ్వడంలేదట. అడిగితే తమకు సప్లయి లేదంటారట. బజారులో అధికధరకు కొనలేక బాధపడుతున్నాం అని ఒక శ్రామికుడు వ్రాస్తున్నాడు.

డి. ఎస్. ఓ. గారూ! చవుకా డిపోలు కైనా సరఫరాలేకుంటే పేదసాద ఏమి చేయాలచెప్పండి?

దివ్యయోగ సమాజం

స్టోన్‌హౌస్‌పేటలోని దివ్యయోగ సమాజ వార్షికోత్సవం 6 తేదీ శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ ఓంకారస్వామి పతంజలి మహర్షిచెప్పిన ప్రాణాయామవ్యాఖ్యానమునుగూర్చి, ప్రొద్దుటూరు లెక్చరర్ శ్రీ వై. శ్రీనివాసరావు శంకరాద్వైత స్వరూపమునుగూర్చి వుపన్యసించారు. సభాధ్యక్షులు సాధకులకు కృష్ణాజినాలను, భారతాది గ్రంథాలను బహూకరించారు.

స్టోన్‌హౌస్‌పేటలోని ఈ సమాజాధ్వర్యంలో ఎంతోమంది తపోసాధన చేస్తున్నారట. దానికితగిన భూగర్భ గుహలు కూడా నిర్మింపబడివున్నవట.

బస్టాండు వసతి

ఆత్మకూరు బస్టాండు అభివృద్ధికి లక్ష రూపాయలవరకు తగలేసినట్టున్నారుకాని; ఆ కార్యక్రమం పూర్తికానందువల్లనో లేక తగిన అదుపులేనందువల్లనో, స్టాండు ఆవరణమంతా గందరగోళంగా వుంటుంది. అంతదట్టు పెడితే, ప్రయాణీకులు కూర్చోడానికి వసతిలేదు. పాత షెడ్డు ఒకటుంటే అది అసహ్యంగావుంటుంది; పైగా చాలదు. తాటాకుల సాలలైనా వేయించి ఎండలో మాడేదుర్గతి తప్పించమంటాడు శ్రీ కత్తుల రమణయ్య. చిత్తగించవలసిందిగా మున్సిపాలిటీగారికి మా వినతి.

టవున్ బస్సులు

ఆర్. టి. ఓ. శ్రీ వుల్లారెడ్డిగారి వుద్యానంతో 8 టవున్ బస్సులు ఏర్పడినాయి. మొదట మొదట వీటిని పౌరులు అంతగా వుపయోగించుకోలేదుకాని, ఇప్పుడు తర్తిగా నడుస్తున్నాయి. ఇంకో రెండు బస్సులుకూడా వస్తాయట. టవున్ బస్సులవల్ల రిక్షావాళ్ల బెదిరింపు తగ్గింది.

కాని ఈ బస్సులకు ఇంకా 'స్టాప్'లు ఏర్పాటు చేయలేదు. ఎక్కడ చేయెత్తితే అక్కడ నిలవడం; ఆ నిలవడంకూడా ట్రాఫిక్‌కు అడ్డంగా నడిరోడ్డులో నిలవడం జరుగుతున్నది. బస్సుల కండిషన్‌కూడా అంత బాగున్నట్టు కనపడదు. అసలు చూడడానికే బాగలేదు; మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం నాటివా అనిపిస్తుంది. టవున్ కాబట్టి, అధునాతనమైన బస్సులుంటే ఆకర్షణ. వీటి సంగతి పోనీండి; ఇదివరలో నిలిచే స్థలాలు, షెల్టరింగులు ఏర్పాటు కావడం అవసరం.

అమెరికన్ ఆస్పత్రి— ఆర్. ఎల్. రెడ్డి జాబు

వ్యతిరేకులవాళ్ళకంటే శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారికే విమర్శక దృష్టి ఎక్కువని పిస్తుంది. ఆయన నిర్భయ విమర్శకుడు కూడా. ఇటీవల అమెరికన్ ఆస్పత్రికి పోయాడట. ఆయనకు ఒకటి రెండు విషయాలు తెలిసినట్టున్నాయి: అల్లూరుకు చెందిన ఒక పేదస్త్రీ అమెరికన్ ఆస్పత్రిలో కన్నదట; తల్లీబిడ్డ ఇద్దరూ చనిపోయారట; బిల్లు చెల్లించనిదే శవాలను ఇవ్వనన్నారట ఆస్పత్రి వాళ్ళు. ఎవరో యాత్రికులకు సంబంధించిన బిడ్డను చేర్చారట; ఆపరేషన్ జరిగింది; బిడ్డ చనిపోయింది; బిల్లు కట్టందే కళేబరాన్ని ఇవ్వ నిరాకరించారట. ఈ రెండు సంఘటనలను గూర్చి శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంటుకు జాబువ్రాస్తూ, ఇది మానవ కారుణ్యానికి సంబంధించినది కదా అని ప్రశ్నించారట.

ఇటువంటి పేదరోగుల సహాయార్థం ఒకనిధి ఏర్పాటుకావడం బాగుంటుంది.

కిరోసిన్ కరవు

కిరసనాయిలు ఒకరోజు పుష్కలంగా దొరుకుతుంది, ఒకరోజు అరచకాడి నా దొరకదు. ఒకరోజు బారెల్ కావాలన్నా ఇస్తామంటారు, ఒకరోజు ఒక సీసాడుకు కూడా ప్రాధేయపడాల. డీలర్లవద్ద కంట్రోలు ధర లీటరు 58 పైసలు కాబోలు అయితే, బయట రూపాయకూడా అమ్ముతుంది. కిరసనాయిల్‌కు సంబంధించిన ఈ ఎగుడుదిగుళ్ళు, వ్యత్యాసాలు ఎందువల్ల ఏర్పడుతున్నాయోమరి!

టవున్‌లో హోల్‌సేల్‌డీలర్లు నలుగురు కాబోలవున్నట్టున్నారు. అందులో చిల్లరగా ఒక్క శివయ్యగారి కంపెనీలో మాత్రం లభిస్తుందట. వాళ్ళు ఎంతమంది కివ్వగలుగుతారు, ఎన్నిరోజులివ్వగలుగుతారు? అదీకాక, లీటరు రెండులీటర్లకు పనులన్నీ వదులుకొని క్యూలో ఎవరు నిలబడగలుగుతారు? అది మారుబేరగాళ్ళకు సాధ్యమే కాని, అవసరమైన వినియోగదారుకు అసాధ్యమైనదని. పాపం! శివయ్యకు స్నేహితులుజాస్తి; అయినానిస్సహాయుడు.

కార్డుమీద చక్కెర యిచ్చినట్టు కిరసనాయిల్‌కూ ఒక కార్డివ్వడం అవసరం. దాని ప్రకారం పంపకం జరగడం సాకర్యంగా వుంటుంది. ఆ ఏర్పాటు జరిగేలోగా చిల్లర అమ్మకం కొందరు హోల్‌సేలర్లచేత జరిపించడం బాగుంటుంది.

త్యాగరాజోత్సవాలు

నెల్లూరు రసికలోకం శ్రీ వండితాద్యుల సాంబమూర్తిగారికి ఎంతో ఋణపడివుంది. ఆ గానబ్రహ్మ త్యాగరాజ సంస్మరణకోసం ఈ గాన బ్రహ్మ శ్రీ సాంబమూర్తి ఏటా మూడుమాసాలపాటు చేతికి జోలి తగిలించుకొని ఇల్లిల్లు అడుక్కుతినడం చూచి నప్పుడు హృదయం పరవశిస్తుంది. ఆయన పాటకంటే; ఆయన చిత్తశుద్ధి భక్తివవత్తి ముగ్ధంచేస్తుంది. ఈ భిక్షాటనలో సాంబమూర్తిగారికి ఎన్ని అనుభవాలు!

పాడుకుంటూ భజనచేసుకుంటూ సాగిపోతున్నతనమ్మ శీమంతులు పిచ్చివాడిక్రింద జమకట్టి, కన్నెత్తికూడాచూడకుండేవారు గెత్తుకవచ్చి భిక్షపెట్టిన నిరుపేదఇల్లాండ్లు సాంబమూర్తిగారికి తటస్థపడినారు. రంగనాయకులపేటలో పెన్న పొర్లుకట్టక్రింద గుడిసెలవాడకుపోతే, ఒక పేదరాలు ఇంట్లో గింజ నిల్వలేకపోగా ఎనుటికి వేసిన తవిటియ్యాన్ని తెచ్చిపెట్టిందట. వందరూపాయ లిచ్చినదానికంటే ఎక్కువ సంతోషమైంది సాంబమూర్తిగారికి. ఆయనను వుత్సాహపరచిన సన్నివేశాలు ఇలాంటివెన్నో!

ఉదారంగా సేకరించిన సహాయంతో శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మొన్న 8 నుండి 13 వరకు టవున్‌హాలులో త్యాగరాజ

— తరువాయి 10 వ పేజీలో

VISIT

Subodh Agencies

6 A. C. Buildings,
TRUNK ROAD ;: NELLORE.

Phone 449.

FOR YOUR

MURPHY RADIOS
U- FOAM BEDS
ARROW SOFA-CUM BEDS
AEC EMERGENCY LIGHTS

EAGLE ALMIRAHS

CHROMELITE & CHALLENGE
FOLDING FURNITURE
KLEERTONE WATER HEATERS
(25 Litres & 35 Litres)

Allwyn Refrigerators

సౌమ్య ఉగాది

కూనలమ్మ పదాలు

★★ రసిక్ ★★

వచ్చెనదిదె యుగాది
పాడె వలపుల వేది
దూరవల్లవ ఖాది
ఓ కూనలమ్మా!

భవ్యాతి భవ్యమ్ము
నవ్యాతి నవ్యమ్ము
వాల్మీకి కావ్యమ్ము
ఓ కూనలమ్మా!

ఒక యేసు ఒక గాంధి
ఉదయించె యుగసంధి
పాడుచుందురు నాంది
ఓ కూనలమ్మా!

అతడొక్కడే నేత
అతని పలుకే గీత
అతడె గాంధీ తాత
ఓ కూనలమ్మా!

వసుధవేదిం గ్రాలు
పారిజాతపుపూలు
ఠాగూరు గీతాలు
ఓ కూనలమ్మా!

తెనుగు బాసకు "షెల్లి"
అనెడి బిరుదుకు చెల్లి
తనరు దేవులపల్లి
ఓ కూనలమ్మా!

ఇంతవరకును లేడు
ఇంక పుట్టగ బోడు
'షేక్స్పియరు' సరిజోడు
ఓ కూనలమ్మా!

కవికేల బిరుదాలు
కనకాభిషేకాలు
కవితమెచ్చినచాలు
ఓ కూనలమ్మా!

కాంత సన్నిధికన్న
కవిత పెన్నిధికన్న
కోరదగ్గది మన్న
ఓ కూనలమ్మా!

మదిని మమతలులేవు
హృదిని జ్వాలలు లేవు
ఎంకి పాటల తీపు
ఓ కూనలమ్మా!

"మెళ్లొ పూసలపేరు
తల్లో పూవులపేరు"
ఎంకి సొగసే సొరు
ఓ కూనలమ్మా!

ఇంతలోనే నగవు
ఇంతలోనే తగవు
అలుమగలకె చెలువు
ఓ కూనలమ్మా!

మాటకలిగెడియాలు
మగవాని ప్రాణాలు
తీయగలిగినతేలు
ఓ కూనలమ్మా!

సంశయించెడి మగడు
సాధ్వికెటులును తగడు
సానికేనియు తగడు
ఓ కూనలమ్మా!

ఒక్కరిద్దరు ముద్దు
ఎక్కువైనచో మొద్దు
నేఁడొకని కిక వద్దు
ఓ కూనలమ్మా!

పల్లె యేలెడివాడు
వనితలకు మగవాడు
కాదన్న వగవాడు
ఓ కూనలమ్మా!

ఆఫీస రదలించు
అర్ధాంగి విదలించు
మాబాధ లాలించు
ఓ కూనలమ్మా!

ఈర్ష్యపడదగువాడు
ఇల నొక్కడున్నాడు
జలుబు చేయనివాడు
ఓ కూనలమ్మా!

కన్నతండ్రికి జడుడు
కన్నెపిల్లకు మరుడు
కట్నమొల్లని వరుడు
ఓ కూనలమ్మా!

ప్రేమికుల హనిమూను
లేకముగ అమూను
తేగనిక వీలౌను
ఓ కూనలమ్మా!

ఎదురింటి కాలింపు
ఏమి ఘుమఘుమరింపు
ఇంటిదంతయు కంపు
ఓ కూనలమ్మా!

'ఎమ్మేలు' 'బియ్యేలు'
ఎందుకీ డిగ్రీలు
మడిచేలు కడుమేలు
ఓ కూనలమ్మా!

బీనపుల్లలతోటి
పోటి పడగల బోటి
అందగత్తెల మేటి
ఓ కూనలమ్మా!

నాభిక్రిందికి కోక
నభము బోలెడు రైక
వరువు నిల్పునె పోక?
ఓ కూనలమ్మా!

ఇరుకు గొట్టపు పాంట్లు
ఎందుకీ అగచాట్లు
ఏమి యువకులపాట్లు
ఓ కూనలమ్మా!

నిర్లజ్జ చిహ్నాలు
నిర్గంధ కుసుమాలు
నేటి మన సినిమాలు
ఓ కూనలమ్మా!

లాటరీలకు జనత
ప్రోత్సహించెడి ప్రభుత
నీతిమాలిన పతిత
ఓ కూనలమ్మా!

దద్దుకళలే హెచ్చు
అచ్చులో కనవచ్చు
కవితనెవ్వడు మెచ్చు
ఓ కూనలమ్మా!

రచయితలకిక స్వస్తి
రచయిత్రులకే జాస్తి
రచనల్లొ వనవాస్తి
ఓ కూనలమ్మా!

ప్రతికలకి రచయిత్రి
ప్రతిరమణి రచయిత్రి
తరియించునులే ధాత్రి
ఓ కూనలమ్మా!

రూకున్నది విలువ
రూపున్నది విలువ
మందికెక్కడి విలువ
ఓ కూనలమ్మా!

నాడు బొమ్మలపెళ్లి
నేడు బొమ్మలపెళ్లి
రేపేమిటోమళ్లి
ఓ కూనలమ్మా!

కవ్వకాపి త్యాగు
కవిత తానే సాగు
అమృతవాహినిలాగు
ఓ కూనలమ్మా!

భావ గాఢతలు పెరిగి
భరతభూమిని తరిగి
వేయనున్నది తిరిగి
ఓ కూనలమ్మా!

నల్లవాడయ్యేది
తెల్లవాడయ్యేది
కాటికొకటేబాది
ఓ కూనలమ్మా!

తెలుసుకోనూలేదు
తెలియకుండనులేదు
తెలిసితెలియనివాడు
ఓ కూనలమ్మా!

ఒప్పుకున్నదొ తప్పు
తప్పు గాదది యొప్పు
కప్పిపెట్టుటె తప్పు
ఓ కూనలమ్మా!

వనములను నందనము
వావనకు చందనము
వన్నెలో కుందనము
ఓ కూనలమ్మా!

ఎవరిధర్మము వాడు
అవని ప్రోచినవాడు
ధరణి స్వర్గము చూడు
ఓ కూనలమ్మా!

నిన్న మొన్నగమారు
నేడు నిన్నగమారు
కాలమెంతలొ దారు
ఓ కూనలమ్మా!

పావనముచేయవే

"ఉదయగిరి"

గద్యపాదలాగ పట్టి
రద్యుల రేపి బ్రతుకుల
కీలాలముంచిన పాపిని
కీలక నామ కలికిని
నీకొక్క దండము, వెళ్ళిపో!
బాల భాస్కరుడు
కుంకుమ బింబముగ
నొసట ప్రకాశింప
నవ చైత్రమున, శుభ
సమయమున మా,
లోకమున అడుగిడు
సవ్య "సౌమ్య" జననీ!
స్వాగతం! సుస్వాగతం!
నీ పాద ధూళిచే
మా నరలోకమున
చిడిముడులు లేకుండ
సౌమ్యముగ జీవితనౌకలు
వేగ సాగిపోవునటుల
పావనము చేయవే
ఇంటింట సుఖశాంతులు
నిల్పవె, తెరువు తెల్పవె
కావవె శుభప్రదాయినీ!
బ్రోవవె, భద్రానందదాయినీ!

సౌమ్యగీతి

శ్రీ చిత్రకవి ఆత్రేయ

స్వాగతమమ్మా సౌమ్య ఉగాది
సౌమనస్యమునకిదె పునాది
సామరస్య సౌరభమిచ్చెను
సౌభ్రాత్ర సహకారమె పూచెను
॥స్వాగత॥
అనుమానం పొగమంచు తొలగెనే
అనురాగం చిగురాకు తొడిగెనే
సమన్వయ భ్రమరమ్ము తిరిగెనే
సమానతా మధువు త్రాగెనే
॥స్వాగత॥
మూడు వెలుగుల తెలుగునేలలో
మావి, చింతల, వేపపూలలో
తెలుగుదనం తేనియను కలుపుకో
తెలుగుజాతి సఖ్యతను నిలుపుకో
॥స్వాగత॥
ప్రజాపికం గళమెత్తి పాడెనే
ప్రగతిశిఖి పురివిప్పి ఆడెనే
ప్రకృతికాంత పులకించి మించెనే
ప్రజాకోటి హృదయాలు పొంగెనే
॥స్వాగత॥
సౌమ్యవర్ష సందేశం విందాం
సామరస్యానికి సారథులౌదాం
'మంచి' చందనం పంచిపెట్టుదాం
తెలుగు వెలుగు లోకాన నింపుదాం
॥స్వాగత॥

స్వాగతం సౌమ్యా

శ్రీ నేతి శివరామశర్మ

కీలక, మాలో చీలికల తేవాలని,—
పచ్చగానున్న మామాగాణంలో
చిచ్చు రగిల్చాలని
చిందులు వేసింది—
ఒకరిపై మరొకరికి ద్వేషాన్ని
అనవసరపు రోషాన్ని కల్పించింది—
సౌమ్యా! మాలో
సౌమ్యం, సౌభ్రాతృత్వం—
సహనం— సౌశీల్యం—
ఏకోదరత్వం—
పునరుజ్జీవింపజేయి—
చేయీచేయీ కలిపి
అందరం ఒకటిగా—
ఒక్కత్రాటిమీద నిలచి
అన్యుల నెదుర్కొనే
ధీమా ప్రసాదించు—
వేషం, భాషా ఒకటైన మాలో
ఏకత్వం ప్రసాదించు—
తెలుగుబిడ్డలు
వెలుగుటకిమ్మేలా ఆశీర్వదించు—
నీ కిదే మా స్వాగతం సౌమ్యా—
నీ కిదే మా స్వాగతం!

గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 603 of 1959.
E. P. No. 540 of 1967.

వల్లోతు నాగరత్నమ్మ —డిక్రీహోల్డరు.
వల్లోతు పట్టాభిరామయ్య —జె డెట్టరు.

గుంటూరు డి॥ గుంటూరు సబ్ డి॥ చిరదల గ్రామంలోని ప్రతివాది తాలూకు వేలంకావలసిన స్థిరాస్తి:- డి. నె. 192 రు, య 13-44 ట్లు భూజామరె పడమరవైపు య 6-75 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] వాది తాలూకు భూమి [ద] చెరువు కట్ట [ప] డొంక [ఉ] డొంక. యీ హద్దులమధ్య య 6-75 సెంట్లు శేరిమెరక.

వాది కిమ్మతు రూ. 5000/- లు.
అమీనాకిమ్మతు రూ. 7000/- లు

1-6-58 TO 30-6-68 తేది జ. సి. దాఖలా కాబడినది.

అన్యాక్రాంతములు లేవు.
వేలంవాయిదా 7-4-1969 తేది.

—కర నరసింహేశ్వరరావు,
అడ్వకేటు - గుంటూరు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
పథ్యరహిత చికిత్స
•
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు
[illegible]

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

Kg. S. C. No. 826 of 1955.
E. P. No 5 of 1968.

(2) యాదాల సుబ్బరా మయ్య వగైరా } —వాదులు.
(2) పందిటి యర్రయ్య (ఫురప్) పీటరు వగైరాలు —ప్రతివాదులు.
2-వ ప్రతివాది అయిన పందిటి యర్రయ్య (ఫురప్) పీటరు అనేవారికి:-

ఈ నెంబరున ఆస్తి షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తికి పైకోర్టువారు వేసియుండు సర్కారు కిమ్మతు రూ. 1400/- (2) రూ. 200/- లుకు తగ్గించమని పిటిషన్ దాఖలు చేసినందుకు నోటీసుకుగాను 3-4-69 తేదికి వాయిదావేసినారు. అందువిషయమై నీకు ఏమైనా అభ్యంతరము వున్నయెడల పైకోర్టువారితో తెలుపుకోవలయును.

—గోంట్లా సత్యనారాయణగుప్త,
వాది అడ్వకేటు.

బాపట్ల ప్రి॥ సబు కోర్టులో

Sc. 205 of 63. E. P. 209 of 67.

కొత్త సుబ్బారావు—వాది-డిక్రీహోల్డరు.
దుండి రాములమ్మ —ప్రతివాది-జె. డి.

యాలం ప్రకటన:-

ఈ నెంబరు డిక్రీలాక్రింద ప్రతివాది తాలూకు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పైకోర్టువారిచే 30-6-69 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు బహిరంగముగా యాంము వేయబడును. గాన కావలసినవారు వేలంలో పాల్గొని పాడుకొనవలసినదిగా యిందుమూలముగా తెలియచేయడమైనది.

షెడ్యూలు:-

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు, మంతెనవారిపాలెము సబురిజిస్ట్రారువారి ఇలాకా, యాజలిశివారు దుండివారిపాలెము గ్రామంలోని ప్రతివాది తాలూకు వేలం కావలసిన స్థిరాస్తివివరం:-

(1) డి. నె 424/1 రు, య 0-57 సెంట్లు భూజామరె య 0-53 సెంట్లు శేరి మాగాణిభూమి సర్కారుధర రు. 1500/-
(2) డి. నె 424/3 రు, య 0-54 సెంట్లు భూజామరె య 0-51 సెంట్లు శేరి మాగాణిభూమి సర్కారుధర రు. 1500/-

అన్యాక్రాంతములు లేవు.

—గుర్నపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తి,
వాది తరపు న్యాయవాది.

కదిరి మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 18 of 1967.
E. P. No- 101 of 1968.

నత్రపాల వెంకటనారాయణప్ప—వాది.
మద్దే లక్ష్మీనరసువగైరా—ప్రతివాదులు.

పై నెంబరులో షెడ్యూలు దాఖలా భూములు పై కోర్టువారు 24-4-69 తేది బహిరంగముగా యాలము వేయుదురు. సవాలుచేయగోరువారు ఆ దినం పైకోర్టుకు హాజరై కోర్టు నిబంధనలకు లోబడి పాడవచ్చును - వివరములకు వాది అడ్వకేటు గారి ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

కదిరి తా॥ అనగలూరు గ్రామములో యుండు భూముల వివరము:-

(1) G. D. సర్వే నెం. 637/1 రు, య 4-87 సెంట్లు, రూ. 2-1-0 లు.
(2) డిటో సర్వే నెం 638/2 రు, య 0-05 సెంట్లు, రూ. 0-1-0 లు.

ఇందులోని ఫలవృక్షములుసహా పూరా.

—టి. వెంకటరమణ—వాది వకీలు.

హైదరాబాదులో జిల్లా రాజకీయాలు

(మొదటిపేజీ కొరవ)

యాచేంద్ర (వెంకటగిరి కుమారరాజా), వై. సి. రంగారెడ్డి, పొన్నలూరు వీర రామవరెడ్డిగారలు; రాష్ట్రకాంగ్రెస్ ఆర్గ నైజింగ్ సెక్రెటరీ టి. సి. కొండయ్య సంత కాలు చేశారు. ఇందులోను, వి. ఆర్. కాలేజి కమిటీ ఎన్నికలకు సంబంధించిన నివేదికలోను వెంకటగిరి కుమారరాజా గారిది మొదటి సంతకం కావడం; వై సి. రంగారెడ్డిగారి సంతకంకూడా వుండడం గమనార్హాలేకాక ఆశ్చర్యకాలనికూడా చెప్పవచ్చు. శ్రీ రాబిపాటి మహానంద సంతకం పెట్టలేదటకాని, రాయబారంలో మాత్రం పాల్గొన్నాడట.

హైదరాబాదులో ఈవర్గంవారు చంద్ర శేఖరరెడ్డిమీద ప్రారంభించిన ఈ ముట్ట డిని గమనించి, శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి గారు నెల్లూరుకు ఫోన్ చేయటం, చంద్ర శేఖరరెడ్డిగారు హుటాహుటి తనవర్గీయు లందరిని పిలిపించుకొని, మూడు కార్ల నిండా మేళాల మీద హైదరాబాదుకు చేరి, ముఖ్యమంత్రిమొదలు అందరుమంత్రు లను ఒకవరసదూటి, చెప్పవలసింది చెప్పుకొని తిరిగిరావడం జరిగింది. విశేష మేమిటని ఛేర్మెన్‌గారినడిగితే, కొన్ని గ్రాంట్లు సంపాదించుకొని వచ్చానని బాహాటంగా చెప్పారు. అది క్రింద ఇస్తాము. రాజకీయాలసంగతి ఏమిటంటే అమిత తేలిగ్గా అనేశారు. "ఏముంది నామీద వాళ్ళు చాడీలు చెప్పడం, వాళ్ళమీద నేను చెప్పడంతప్ప ఇంకేమీలేదు. వాళ్ళు పద కొండుచెప్తే, నేను ఇరవైరెండు చెప్ప గలను" అన్నారు. మాకు చెప్పినంత తేలిగ్గా ఆయన భావించలేదని, ఆయన హడావిడి ప్రయాణమే చెప్పిందనుకోండి!

రాజకీయ స్పర్ధలకు ఔచిత్యము, సమ యము సందర్భము పాటించేట్లుంటే, రాష్ట్రం నేడున్నస్థితిలో ఈ స్వల్ప రాజ కీయాలు హైదరాబాదు వరకుపోయివుండ కూడదని గట్టిగా అభిప్రాయ పడు తున్నాము. ఎటూ పోయాయి కాబట్టి మనం తెలుసుకోకుండానూ వుండకూడదు.

గోపాలకృష్ణారెడ్డి వర్గంవారు టి. వ. ను గూర్చి ఇచ్చిన మెమొరాండంలోని ముఖ్యాంశాలు కొన్ని-

వీళ్ళు మొదట ట్రాన్స్‌ఫర్ల విషయం ఎత్తుకున్నారు. గత ఆరునెలలలో టీచర్లు, గుమాస్తాలు, అటెండర్లకు సంబంధించి మూడువేల బదిలీలు చేశారట; ఈ బద లీలకు కారణం వ్యక్తిగతమే కాని, పాలనా సౌలభ్యానికి చేసినవికావనివారు తెలియ చేశారు. ఒకటి రెండు నెలల వ్యవధిలోనే ఒక వుద్యోగి అనేకచోట్లకు మార్చబడిన సాదృశ్యాలుకూడా వున్నవన్నారు. కోరితే చేసినామనే పేర (on request) కార ణాలు పేర్కొనబడలేదని, టి. ఎ. లు ఇవ్వబడలేదని వెలిబుచ్చారు.

ఇక వుద్యోగ నియామకాలకు సంబం ధించి వీళ్ళు చేర్మెన్‌మీద తీవ్రమైన ఆరోప ణలే చేశారు. తమ సెక్షనుగూర్చి అభ్య ర్థులకు తెలియచేయబడడంలేదని; ప్యానల్ చేర్మెన్‌వద్దనే వుంటుందని; టి. వ. సెక్రె టరీవద్దకాని, కలెక్టరువద్దకాని లిస్టు లభ్యం కాదని; చేర్మెన్ ఇష్టాయిష్టాలనుబట్టి అప్పటి కప్పుడు ప్యానల్ అభ్యర్థులను మార్చి వేయడం జరుగుతున్నదనే అనుమానం గట్టిగావున్నదని వారు వెలిబుచ్చారు. వుండే పోస్టులకంటే నియామకాలే ఎక్కు వని; వుండే అటెండరు పోస్టులు 350 మాత్రమేకాగా, 600 మంది నియమించ బడినారనే విషయాన్ని పరిశీలించవలసి వున్నదని; నియమింపబడిన సిబ్బందిలో నూటికి 80 మంది కొట్ల ప్రాంతీయులని తెలిసిందని నివేదికలో తెలియచేశారు. అనుభవమున్న నాన్‌ప్యానల్ క్యాండిడే ట్లను తీసుకున్నారా, లేక కొత్తవారిని తీసు కున్నారా? ఆపార్టీకే పనిచేసినవారికి ఎందుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకూడదు? ఈ నియామకాల్లో విద్యాసంస్థాధిపతుల సలహా మేరకు చేశారా? లేక ఏ పద్ధతి ప్రకారం చేశారు? ప్యానల్ క్యాండిడేట్లు ఎవరినైనా నియమించారా? ప్యానల్‌లోవుండేవాళ్ళం దరూ నియమింపబడినారా? లేకుంటే వారికెందుకు ఎపాయింట్‌మెంట్ ఇవ్వలేదు? ఇవన్నీ విచారణీయాలని నివేదికలో కోరారు.

ఇక పోస్టింగులసంగతి: రోజూ కనీసం అరడజను మందైనా ఇంటికి పంపబడు తున్నారంటూ; వీళ్ళు తన ప్రత్యర్థులైన ఎం. ఎల్. ఎ. లు, సమితి అధ్యక్షులకు సంబంధించినవారు కావడమే దీనికి కారణ మని తెలియచేశారు. పోస్టింగులది ఒక శోకగాథ అని వీరు అభివర్ణించారు. ఉదా హరణకు ఇందుకూరుపేటసమితి మేనేజరు బాలకృష్ణారెడ్డి విషయం ప్రస్తావించారు. అతనిని రెండు మూడు నెలల్లో మూడు చోట్లకు బదలీచేశారని; అతను న్యాయం కల్గించమని ప్రభుత్వానికి నివేదించు కున్నాడని, ప్రభుత్వం అతనిని ఇందుకూరు పేటకే వేయమని వుత్తరువు చేసిందని, కాని ఛేర్మెన్ ప్రభుత్వ వుత్తరువుకు వ్యతి రేకంగా అతనిని సూళ్లూరుపేటకు వేశా డని, ఇది ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరించడమని నివేదికలో పేర్కొన్నారు. సీతారామయ్య అనే వుద్యోగి విషయంలోకూడా ఛేర్మెన్ ఈ విధంగానే వ్యవహరించాడని వుదహ రించారు.

వీటన్నిటినీ విచారింపచేయడమే కాకుండా, ఇకముందు ఇటువంటివి జరగ కుండా ఆదేశాలివ్వవలసిందిగా కోరారు.

★ ★ ★

ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రికికూడా నివేదింపబడిందట. ముఖ్యమంత్రి అంతకు ముందే ఈవిషయం ఆనం సంజీవరెడ్డి గారితో ప్రస్తావించాడని, దానిమీదట ముఖ్యమంత్రిని ఒకసారి కలుసుకోవలసిం దిగా సంజీవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డికి చెప్పా డని తెలిసింది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకున్నపుడు రెండు వేలమందిని ట్రాన్స్‌ఫరు చేశావటనే అని అడిగాడని, టి.వ.సిబ్బందే రెండువేలమంది లేరని చంద్రశేఖరరెడ్డి జవాబుచెప్పాడని, అందర్నీ చేసివేశావేమోనని ముఖ్యమంత్రి వ్యంగ్యంగా అన్నాడని ఆవర్గంనుండి విన వచ్చిన వదంతి. అంటే ముఖ్యమంత్రి ఆవిషయాన్ని అంతతేలికగా తీసుకున్నా డని ఆవర్గంవారి భాష్యం.

విచారణకు అధికారినికూడా వేశారని వారు అంటున్నారు; తేలిగ్గా తీసుకున్నారని వీరంటున్నారు. ఏమి జరగబోయేది ముందుముందు మనకు తెలియకుండాపోదు.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు సంపాదించిన గ్రాంట్లు

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కోవూరు, కావలి, ఉదయగిరి, వెంకటాచలం, పొదలకూరు, రాపూరు సమితి అధ్యక్షులతో హైదరా బాదుకు పోయారు. అక్కడ ఆనం సంజీవ రెడ్డి, బెజవాడ పాపిరెడ్డి, ఎస్. వి. కృష్ణా రెడ్డి, గొట్టిపాటి సుబ్బులునాయుడు, పిడతల వెంకటసుబ్బయ్యగార్లను కలుసు కొని మంత్రులను చూచారు.

మంచినీటిబావులకు 5 లక్షలు, ఈ క్వలైజేషన్ గ్రాంటుగా 1 లక్షా 45 వేలు, మైనర్ ఇర్రిగేషనుకు 2 లక్షల 14 వేలు, పైలెట్ స్కీములకు 2 లక్షలు, కోవూరు టవున్ తాత్కాలిక నీటి సరఫరాకు 30 వేలు సంపాదించుకొని వచ్చినట్లు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి మాకు చెప్పారు. కం గిరి, అల్లూరు స్కీములు ఏప్రెల్ తర్వాత తీసుకోబడతాయని, 30 స్పిల్ ఓవర్ స్కీములు-రక్షిత మంచినీటి పథ కాలుకూడా ఏప్రెల్ అనంతరం తీసుకో బడతాయనికూడా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి చెప్పారు. మరో ముఖ్యమైన విషయం- విడవలూరు కాలేజి భవనాలకు 2 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేయించుకొని వచ్చామని చంద్రశేఖరరెడ్డి తెలియజేశారు.

నెల్లూరులో ప్రతివిషయమూ వివాదా నికి గురికాకుండాపోదు. చంద్రశేఖరరెడ్డి గారి ఈ గ్రాంట్ల ప్రకటన ఎక్కడో చద విన ఒక రాజకీయ వృద్ధుడు అప్పుడే మాకు ఫోన్ చేశారు. "ఇవన్నీ అంతకు ముందే మంజూరైనవి. చంద్రశేఖరరెడ్డి పోయి సాధించుకొని వచ్చిందేమీలేదు" అని. ఎంత చాపల్యతనమండి!

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

ఘంతో సమాలోచనచేసి ప్రభుత్వమూ, ప్రాంతీయ సంఘమూ సమ్మతించినమేరకు నిధుల నిర్ణయం జరుగుతుంది. యీ నిధు లను వచ్చే నాలుగైదుసంవత్సరాల్లో తెలం గాణా అభివృద్ధికై వెచ్చిస్తారు. రెండవది, ఒకవేళ జనవరి 19 ఒప్పందాన్ననుసరించి, ముల్కేతర ఉద్యోగులను తొలగిం చడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పినప్పటికీ, ఎన్ని స్థానాల్లోనైతే నాన్‌ముల్కీలు అక్రమంగా ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్నారో, ఆ స్థానాల్లో ముల్కీలను ఏదోవిధంగా నియమించ బడుతారు.

అంతేకాదు. తెలంగాణా అదనపు నిధు లన్నీ వచ్చే నాలుగైదు సంవత్సరాల్లో ఖర్చుచేసేయాలంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జరుగుతున్న కొద్దిపాటి అభివృద్ధికూడా నిలిపివేయవలసి వుంటుంది. ఈ దుస్థితిని తప్పించాలంటే మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేయవలసివుంటుంది. అపనినే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేయబోతున్నది. ఈ అక్టోబరుతో గాంధీశతజయంతి ఐపోతుంది కనుక, మద్యనిషేధం తొలగించడానికి కల అకాన్త ఆటంకం పోతుంది.

రాజకీయ నాయకులు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్‌వాదులు, యీవిధంగా ఆలోచిస్తు న్నారు. కాని బయటవీధుల్లో గ్రామాల్లో పరిస్థితి వేరుగావుంది.

ఏ. సి. జయంతి

(5 వ పేజీ కొరవ)

బహుమతి వై. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, రెండో బహుమతి ఎస్. నాగేంద్రరావుకు వెళ్లాయి. దాదాపు 30-40 మంది కవులు దాకా పాల్గొన్నారు.

ఇక ఎ. సి. రేఖా చిత్రరచన పోటీల్లో ప్రథమ ద్వితీయ బహుమతులురెండూ అన్న దమ్ములు పి. శ్రీధర్ - ప్రభాకర్‌లు పొందారు. దాదాపు 40 మంది చిత్రకారుల దాక పోటీల్లో పాల్గొన్నారట. అట్లనే జాతీయ-దేశభక్తి గీతాల పోటీకూడా పెట్టారు. ఉత్తమ గాయకులుగా ఒంగోలు ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తికి ప్రథమ బహు మతి, ద్వితీయ బహుమతి పి. నారాయణ రావుకూవచ్చాయి. ఇవి పోటీల్ల ఫలితాలు.

ఇక సాయంత్రం సభ - రావల్సిన వారెవరూ రాలేదు: సిద్ధయ్యనాయుడు గారూ రాలేదు. టొన్నలాయనా రాలేదు. సన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అధ్యక్షిం చారు. శ్రీ దుర్గా రామమూర్తి కాస్త అతిగా మాట్లాడారు. జీవితమనేశాస్త్రాన్ని పట్టంగా చదివినవారు ఎ. సి. - అన్నారట. తన వివేకానందోపనిషత్ ప్రచురణల్లో ఎని మిదోది 'దివ్యసౌందర్యం' అనే పదిపైసల పాంప్లెట్ ఎ. సి. దివ్యస్మృత్యంకితంగా విడుదలచేశారు.

తర్వాత బోలికుడు, మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు పాతమాటలే పలి కినా మనోరంజకంగా మాట్లాడారు. తర్వాత టి. వ. ఛేర్మెన్ చంద్రశేఖరరెడ్డి కూడా పాతమాటలే (మరి పాతబడిపో లేదు, యువకుల కొత్తగాచెప్పిన పాత మాటలే) చెప్పారు. ఎ. సి. అనే రెండక్షరాల్లో ఎ. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనన్నీ సి. అంటే చరిత్ర సృష్టించిన వ్యక్తని కొత్తఅన్వయాన్ని లాగాడు.

ఇక కొత్తవక్త శ్రీమతి ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మగారు మనఃపూర్వకంగా ప్రసంగించారు. సింహంలా బ్రతికి సింహంలా వెళ్ళిపోయారనీ, ఎ. సి. సేవా స్మృతిచిహ్నంగా జిల్లాప్రజలకు వుపకరించే శాశ్వతసంస్థ ఒకటి యేర్పాటు చేయాలని కోరారు. ఎ. సి. అభిరాముల సంఘంవారు యీ విషయమై ఆలోచించడం వుచితంగా వుంటుంది.

ఇక ఈ సంవత్సరం, కృషిక- వ్యవ సాయ పండితులుగా ఎన్నిక చేయబడిన శ్రీ ఆల్తూరు కోటారెడ్డి, నేదురుమల్లి బాల కృష్ణారెడ్డిగారలకు ఖద్దరు పంచెలు, నాగలి మార్కు చెక్కిన ముద్దరపలకలు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిద్వారా యిప్పించి సన్మానిం చారు. జమీన్‌రైతు ద్వారా శ్రీ కోటారెడ్డి జిల్లా రైతాంగంలో కల్గించిన జాగృతి విలువైనదన్నారు. ఊరకే రాజకీయాల్లో తిరిగేవాళ్లనే విదేశాలకు పంపేదానికన్నా ఆల్తూరి కోటారెడ్డి వంటివాళ్ళను విదేశా లకుపంపితే సార్థకంగావుంటుందన్నారు.

అవతల బుజను వెంకటరామమూర్తి గారి అష్టావధానం - నిజం చెప్పొద్దూ - బోరింగ్‌గా వుండింది. ఇదీ ఎ. సి. స్మృత్యంక సభా విశేషాలు.

ఉగాది సభ

(5 వ పేజీ కొరవ)

ఆయన చెప్పినదాన్నిబట్టిచూస్తే ఈ సౌమ్య అంత ఆశావహంగా లేనట్టున్నది. ప్రతి సంవత్సరం పంచాంగ శ్రవణమప్పుడు మొత్తంమీద శుభం కల్గుతుంటుందని చెప్తుంటారు. ఆ శుభాలేవీ కల్గలేదు. మరి యీ సంవత్సరం అశుభాలెక్కువ వున్నట్లు చెప్తున్నారుకాబట్టి, నిజంగా కొంత శుభమ్ చేకూర్తుందా అని తోస్తున్నది.

అనంతరం లక్ష్మీబాయమ్మగారు స్వర్గీయ సుదర్శనమ్మగారి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించి వుపన్యాసం ప్రారంభించింది. "గాంధీ దృష్టిలో ఆదర్శస్త్రీ"- అనే అంశంపై ముందుగా వ్రాసుకొచ్చిన వ్యాసం చదవాలనుకున్నది కానీ వ్యవధిలేక, టౌన్ హాల్ వాతావరణం బాగలేక చదవలేదు. అదీగాక ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశాన్ని పీడిస్తున్న వేర్పాటువాద్యం, విద్యార్థుల్లో పేరుతో జరుగుతున్న అల్లర్ల కర్మకాండ- యీ తక్షణ సమస్యలపై మాట్లాడక తప్పదం లేదంటూ ఖండ ఖద్దలుకొట్టినట్టుగా నేటి వాస్తవ విషయాలనుగూర్చి, కొన్నిఅప్రియ మైన సత్యాలనుగూర్చి మాట్లాడింది. టౌన్ హాల్ గ్యాలరీలో అల్లరిచేయడానికే కూర్చున్న కొందరు కొంటెపిల్లలు ఆగం చేసేందుకు లంకించుకోవడంతో ఆగి పోక, అయినాసరే తాను చెప్పదల్చుకున్న మాటల్నిచెప్పి విద్యార్థులకు, యువతరం వారికి హెచ్చరికలుచేసి మరీ కూర్చున్నది. మొత్తానికి గాంధీ శిష్యురాలని, సత్యాగ్రహి అనిపించుకున్నది. ఆ తర్వాత- తానూ, స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మగారూ కల్పి గతంలో వ్రాసిన కొన్నిపద్యాలు చదివి వినిపించింది.

అనంతరం రేబాల దమయంతమ్మ మాట్లాడుతూ కీ. శే. సుదర్శనమ్మగారు కలవారింటి బిడ్డనైనా ఆరోజుల్లో గాంధీ పిలుపునందుకుని కార్యరంగంలో దూకిం దని, ఉదాసీనంగా, సోమరిగా వుండక వుద్యమంలో యుద్ధోపకరితిన పాల్గొన్నదని పేర్కొంటూ 1922 లో మండల మహిళా కాంగ్రెస్ సభలు జరిగినప్పుడు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలుగా చదివిన సుదీర్ఘ ప్రసంగం త్రిలింగ పత్రికలోనుండి కొన్ని భాగాలు చదివి వినిపించారు. అనసూ యమ్మగారినుండి సన్మానంఅందుకున్నారు

శ్రీమతి అనసూయమ్మ మాట్లాడుతూ- 'ప్యూరర్‌లీకర్ దమయంతి' అని వాక సంబోధనచేసింది. ఇది గమనార్హమైన విషయమే. ఇటీవల జరిగిన అల్లర్ల విష యమై ప్రస్తావిస్తూ హైద్రాబాదులో యిప్పుడు అద్దాలుండే కిటికీలుగానీ, యిళ్లు గానీ లేవన్నారు. జంటనగరాల్లో పగల కొట్టబడిన స్ట్రీట్‌లైట్లు పునరుద్ధరించడానికి మొన్న బడ్జెట్టులో 40 లక్ష లివ్వడం జరిం దనీ అన్నారు. ఇప్పటి పిల్లల ధోరణి చూస్తుంటే బిడ్డలుగలవారందరికీ బాధ కల్గి స్తున్నదన్నారు. సంవత్సరానికొక్కసారి పుచ్చరిస్తూ (నిత్యజీవితంలో గాంధీని దేంట్లోను అనుసరించకుండా) యిట్లా మాటిమాటికీ ఆయన్ను శ్మశానంలోనైనా శాంతంగా వుండనీయడంలేదని అన్నారు.

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం బాలికల బృందగానంమాత్రం బాగుండింది.

NELLORE MUNICIPALITY

Tender Notice

Sealed tenders are invited in the prescribed form and manner to reach the Secretary, Nellore Municipality, Nellore by 4-00 p. m. on 9-4-69 for supply of one tractor with trailor and one lorry. Intending tenderers should pay an earnest money deposit of Rs. 1000/- into the Municipal treasury, Nellore on or before 7-4-69 and attach the receipt so obtained to the tender. Tender schedule with conditions can be had from the Municipal office, Nellore on payment of Rs. 2/- into the Municipal Treasury, Nellore on or before 7-4-69. Tenders received will be opened on 9-4-69 at 4-30 p. m. in the presence of the tenderers present.

B. JAYARAM,
Secretary - Nellore.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారు 14-3-69 తేదిన ప్రకటించిన వ్యవసాయపు పన్ను విధింపుగూర్చిన నోటిఫికేషనును ఈక్రింది విధముగా చదువుకొనవలెను.

"నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు 26-2-69 తేది నెం. 644 దు గల తీర్మా నములో నిర్ణయించియున్నారు.

బి. జయరాం,
సెక్రటరి.

రాజమండ్రి సబు కోర్టులో

O. S. No. 2 of 1966.

కింబోదిం సూరమ్మ —2-వవాది.
కొప్పిల సూర్యకాంతం, సాకిన-బిక్కవోలు. } 3-వ ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు 3-వ ప్రతివాదికి దావా సమను నిమిత్తము 10-4-1969 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. అందుకు 3-వ ప్రతివాదికి అక్షేపణలు వున్నయెడల పై కోర్టువారి యెదుట దావా వాయిదా తేదిన పగలు 11 గంటలకు హాజరై మనవిచేసు కోవలెను. లేనియెడల 3-వ ప్రతివాది పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—మద్దూరి నాగభూషణరావు,
వాది అడ్వకేటు.

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

బి. ఎన్. గారి ‘బంగారు పంజరం’

అసభ్యత అశ్లీలతలు లేకుండా- నీట్‌గా బాగున్నది

శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డిగారి పిక్చర్ వస్తోం దంటే ఎంతో ఆశిస్తాం. అది కళాఖండం అయివుంటుందని, కొన్ని ప్రమాణాలు విధిగా వుండితీరుతాయని అనుకుంటాం. మన అంచనాలకు న్యాయం చేకూరుస్తారు ఆయన. ‘బంగారు పంజరం’ అన్నిటా బి. ఎన్. ముద్రవేసుకున్న చిత్రం.

వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, పోతన, వేమన, స్వర్గసీమ, గుణసుందరి కథ, పెద్ద మనుషులు, రాజమకుటం, బంగారు పాప, మల్లీశ్వరి, రంగుల రాట్నం ఈ చిత్రాలను సమర్పించిన వాహినీ సంస్థ ఎంత కాదనుకున్నా ప్రామాణికచిత్రాన్నే యివ్వాలికదా. ‘బంగారు పంజరం’ కథ గత్రా ఎలావున్నా, మంచి చిత్రం... ‘మంచి’ అంటే ‘చెడు’ లేకపోవడం. వెకిలితనం, అసభ్యత లేకుండా, జుగుప్స కలిగించకుండా, చక్కగా సాగిపోతుంది. ఈ చిత్రంలో బి. ఎన్. ‘వాణిశ్రీ’ ని ఆకరగా తీర్చి దిద్దారు; శోభన్‌బాబుకు పాలిష్ యిచ్చారు; కృష్ణశాస్త్రిగారి మంచి పాటల్ని కొన్ని వినిపించారు.

చిత్రంలో నీల ప్రధానపాత్ర. ఆ అమ్మాయి గొడ్డలివారి. అల్లరి చిల్లరగా, కొండలలో కోనలలో ఆడుతూ, పాడుతూ సైలావచ్చీనుగా, ప్రతికేస్తుంది. ఆమె వన కన్య. కలవారింట పుట్టిన వేణు, ఆజ నీరై ఆ అమ్మాయికోసమే పుట్టినట్లు, అక్కడకే వస్తాడు. ఆ యిద్దరూ ప్రేమించుకుంటారు. కంట్రాక్టర్ రంగయ్యకు, వేణు నీలాయిలీ అవరోధం అయింది. అతన్ని తనకు అడ్డు తొలగించుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. నీల తండ్రి నరసింహులును రెచ్చగొట్టి, వేణుపైకి వుసిగొల్పుతాడు. కానీ వేణు ఎదురునిలిచి, తాను నీలను పెళ్ళాడకానన్నాడు... పెళ్ళాడాడు.

ఆ పెళ్ళితో వేణు మేనమామ రామకోటి కలలు కరగిపోయాయి. ఆయన కూతురు పద్మ వేరే మొగుడే దొరకనట్లు, అతనిసంసారం చెడగొట్టి తనకూతుర్నిచ్చి, వేణుకు మళ్ళీ పెళ్ళిచేయాలని ప్రయత్నిస్తాడు. అందుకు వనిమగిషిమందరసాయం చేస్తుంది. కానీ వేణు-నీలా బంధం మరీ గట్టిపడుతుంది.

హైదరాబాద్‌కు బదిలీ అయినాక వేణుపై రామకోటి పన్నుగడ పారింది. మందర కృషిఫలించింది. పుట్టిన బిడ్డపై వేణుకు అమితప్రేమ. తల్లి మించిన ప్రేమ. మొత్తానికి వేణు మనసును కలుషితం చేస్తారు... వేణు పద్మల ప్రణయానికి తాను అడ్డు అనుకుని నీల వెళ్లిపోతుంది.

ఆమె ఎక్కినరైలు ప్రమాదానికి గురి అయి, ఆమె పెట్టె దొరుకుతుంది. ఆమె పరోపకారానికివెళ్ళి, ప్రమాదం తప్పించుకుని, ఓడాక్టరుగారికి నర్సుఅవుతుంది. వేణు మతిచెడడం, చివరకు నీల సపర్యలతో గానీ అతను స్వస్థుడు కాలేకపోవడం, కథ సుఖాంతంకావడం జరుగుతుంది.

ఈ కథ వ్రాసింది శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజు. కథలో ఎక్కడా థ్రిల్ లేదు, సస్పెన్స్‌లేదు, సర్‌ప్రైజ్ ఎలిమెంట్ లేదు. చాలా సాదాగాజరిగితే సినిమా కథకాదు. అందుకే చిత్రంమొదలైన అరగంటకే చిన గువుట్టకతప్పలేదు. ఎంతతొందరగా అయిపోతుందాఅని ఎదురుచూడవలసి వచ్చింది. కథ మొత్తం మూడుఅంశాల... ఒకటి కొండలలో కోనలలో తిరిగే నీల-వేణుల ప్రణయం... అది బాగా ఎస్టాబ్లిష్‌కాలేదు. గట్టిగా ప్రేమించినట్టుఎలా! ఏదో ప్రేమించాలి గనుక ప్రేమించడం. ‘ప్రేమ’ అనేది చాలా బలమైన సంఘటనలతోగానీ సినిమాలో బలపడదు, తీరితంలోపలె. అది మొదటిలోపం... పోతే కంట్రాక్టరు రంగయ్య విలనీసగం, మేనమామ రామకోటి విలనీ మిగతాసగం.... కంట్రాక్టరు రంగయ్యపాత్ర చిన్నది, విలనీచిన్నది. అర్థం లేకుండా దాన్ని పెంచారుగానీ, అందులో గట్టిగా మనస్సులలో హత్తుకునే సంఘటనలేవు. రెండవది మేనమామ విలనీ! ఈయన పెళ్ళిఅయి, బిడ్డ పుట్టేవరకు; అంటే వేణుబదిలీపై హైదరాబాదు వచ్చేవరకు పూరుకుని, అప్పుడు అతని సంసారంచెడగొట్టి, తనకూతుర్ని కట్టబెట్టాలని ఎత్తువేస్తాడు, పూలిష్..అవసరమైనమూడు పాట్లు బలహీనంగావున్నాయి...కనుక కథ పేలవం అయింది వాణిశ్రీ చలాకీగా, హుషారుగానటించింది. కానీ శోభన్‌బాబు కోసం, దర్శకుడు ఎంత శ్రమతీసుకున్నా ఆశించినఫలం దక్కలేదు. అతనిది మరీ ట్రాజిక్ ఫేస్ అయింది. కొన్ని యాంగిల్స్‌లో బాగానే వున్నాడుగానీ, మొత్తంమీద ఆ పాత్రకు ఫిట్ కాలేదు.

చిత్రంలో రామకోటి రావి కొండల రావు, అతని భార్యలపై సన్నివేశాలు చాలా అనవసరం. అలాగే వారి కూతురు పద్మ, ఆమె ప్రియుడు ముగ్గుట్టు తిరిగిన రీళ్ళు దండగ.

కంట్రాక్టరు రంగయ్యపై కథ పెంచ వలసింది. శ్రీశైలం డాం చూపిందారేగానీ, ఇంజనీర్‌పాత్ర, కాంట్రాక్టర్ అన్యాయాలు ఎక్కడా ఎస్టాబ్లిష్ చేయలేదు. పాత్రల చుట్టు కథ తిప్పారుగానీ, కథకోసం పాత్రలుకాలేదు. అందుకే వాస్తవికత లోపించింది. సహజత్వం కోల్పోయింది.

కృష్ణశాస్త్రిగారి పాటలలో సాహిత్యం బాగున్నదిగానీ, సంగీతం నిండుగాలేదు. రాజేశ్వరరావు, గోపాలం సంగీత దర్శకత్వంలో జనం యింకా ఎక్కువగా ఆశిస్తారు మరి.

మొత్తంమీద చిత్రం పెద్ద ప్రమాణాలను నెలకొల్పలేకపోయినా, ఇప్పుడు వస్తున్న చాలా చిత్రాలలోవుండే అసభ్యత, అశ్లీలతలు లేనికారణంగా, నీట్‌గావున్నందువల్ల, మంచిచిత్రం- ఫరవాలేదు- బాగున్నదనే ముద్రకు పాత్రమైంది. —శా.

సినిమాలలో సెక్స్ సెమినార్ లో దిలీప్

భారతీయ చిత్రాలలో సెక్స్ అనే అంశంపై జూన్ 12, 13 తేదీలలో నైనిటాల్‌లో పెద్ద సెమినార్ జరగబోతున్నది. దానిని దిలీప్‌కుమార్ ప్రారంభిస్తారు. ఉత్తరప్రదేశ్ ఫిలింఫాన్స్ ఈ దర్సులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అనేకమంది విద్యావేత్తలు, నటీనటులు. పాల్గొంటారు.

అమంచర్ల కన్నడచిత్రం ‘హూవు- ముళ్ళు’కి సబ్సిడీ

శ్రీ అమంచర్ల శేషగిరిరావు ప్రథమ శ్రేణి కన్నడ చిత్రదర్శకుడు శ్రీ రావు దర్శకత్వం వహించినచిత్రం ‘హూవు-ముళ్ళు’ నిరుడు చివరనెల్లో విడుదలై రికార్డుబ్రద్దలుచేసింది. అచిత్రానికి మైసూరు ప్రభుత్వం రూ 50 వేలు సబ్సిడీ మంజూరు చేసింది.

కీలుగుర్రం

ఎం. ఆర్. ఎ. ప్రొడక్షన్స్‌వారు ఈస్ట్‌మన్ రంగులలో ‘కీలుగుర్రం’ చిత్రాన్ని తెలుగు, తమిళ భాషలలో మరలా నిర్మిస్తున్నారు. 1949 లో అంటే 20 ఏళ్ళ క్రితం అంజలీదేవిని నటినిచేసినది ఆ చిత్రమే.

——

విఖ్యాత కూచిపూడి నర్తకి ‘పద్మశ్రీ’ యామినీ కృష్ణమూర్తి.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 15-00.
6 మాసములకు రు. 8-00.
విడిప్రతి 0-30 పై.

పవర్ డ్రిల్

బావులలో, రాతిలో, డ్రిల్లు చేయుటకు మా వద్ద కావలసిన పరికరములు వున్నవి. కావలసినవారు యీ క్రింది అడ్రసుకు కలుసుకొనేది.

దొడ్ల నారపరెడ్డి,
నెహ్రూనగర్ — గూడూరు
(నెల్లూరుజిల్లా)
టెలిఫోన్ : 100.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి టెండరు నోటీసు

1969-70 సంవత్సరపు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన ప్రింటింగు మరియు బైండింగు పనులకుగాను సీలువేయబడిన టెండర్లు, నెల్లూరు మునిసిపల్ సెక్రటరీ వారిచేత 28-3-69 తేది సా॥ 4 గంటల లోపు స్వీకరింపబడును. స్వీకరింపబడిన టెండర్లు ఆ రోజు సా॥ 4-30 గంటలకు టెండరుదారుల సమక్షమున తెరువబడును, టెండరు పెట్టదలచినవారు రు. 100/- లు టెండరుడిపాజిటు మున్సిపల్ ఖజానాలో చెల్లించి సదరు రశీదు టెండరునకు జత పరచి పంపవలెను. టెండరు ఫారము రు. 1/- రుసుముచెల్లించి పొందవచ్చును. టెండరు ఫారమునందు లేనిటెండర్లు స్వీకరించబడవు. మిగతా విషయములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును.

నిర్ణీత తేదికిగాని, సకాలమునకుగాని రాని టెండర్లు స్వీకరించబడవు.

టెండరు కండిషన్లు ఆఫీసునందు టెండరుకాపీతోకూడ పొందవచ్చును.

బి. జయరామ్,
మునిసిపల్ సెక్రటరీ — నెల్లూరు.

ఏలూరు 1-వ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. 127 of 68. O. S. 279 of 66

ఊతకోట వెంకటరత్నం వగైరాలు ... —డిక్రీహోల్డర్స్.
నెల్లూరి పిచ్చయ్య — సాకిన్-భీమడోలు,
ఇ. డి. యం. సి. — జెడ్జిమెంటు డెట్టర్.

డిక్రీహోల్డర్సు తరపు వర్తికేషను:-

జెడ్జిమెంటు డెట్టరు గా॥ యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి 12-5-69 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు పై కోర్టు వారివలన యాలము కాబడును.

షెడ్యూలు.—

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఏలూరు తా॥ భీమడోలు సబ్ డి॥ లో చేరిన, భీమడోలు గ్రామంలోని జె. డెబరు తా॥ అసెస్మెంటు నెం. 423 రు, 3-వ వార్డు నె. 33/ఎ రు యాలము కావలసిన ఆస్తికి హద్దులు:- [తూ] చింతా చంద్రయ్య స్థలం [ద] కొండ సర్వేశ్వరరావుస్థలం [ప] పల్లి ఏబరాయ [ఉ] ఊతకోట రంగమ్మస్థలం, యీ హద్దుల మధ్య షుమారు చ. గ. 170.00, చ. జ. డి. 1, చ. డి. 42¾ స్థలం. సదరు స్థలంలోవున్న తాటిఆకుల యిల్లు, తలుపు, ద్వారబంధములు వగైరా యాలము కావలెను.

డి. ప్రా. కిమ్మతు రూ. 400/-
అమినా కిమ్మతు రూ. 500/-

ప్రతివాదికి సంపూర్ణమైన హక్కు భుక్తములుగలవు. ఏవిధమైన లావాదేవీలులేవు.

—కంఠంసెట్టు వెంకటసుబ్బారావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఎం. వెంకటేశ్వర్లుగుప్తా

ప్ర: పాపం! విఠలాచార్య బాలకృష్ణను తన చిత్రంనుండి తొలగించాడట..... కారణం ఎన్. టి. రామారావుట?

జ: అని మీరు నమ్మారుట... అనేక కారణాలవల్ల చాలామందిని తొలగిస్తూనే వుంటారు! అందుకు మరొకరు బాధ్యులుకానవసరంలేదు.. అంతచిన్న విషయాలలో ఎన్. టి. ఆర్. కలగజేసుకొంటారనుకోను.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.

ఎన్. ముత్యాలరావు, సర్వేపల్లి

ప్ర: నా అభిమాన తార దేవిక అడ్రసు తెలియచేయండి. ఒక చిత్రానికి ఆమె ఎంతతీసుకుంటుంది?

జ: అడ్రసులు సినిమాడైరీలలో చూడండి. రేటు విషయం, ఆమెతో చిత్రాలుతీసే నిర్మాతలు చూచుకుంటారు. అది బయట పెట్టకూడదు.

జి. శ్రీనివాసులు నెల్లూరు

ప్ర: చక్రవర్తి చిత్రంలో వేయిమంది పిల్లలు కావాలట. నేను ఫోటో పంపదలచాను.

జ: నీకేం చదువు సంధ్యలు లేవా? సినిమావాళ్లకు ఫోటోలుపంపి ఉత్తరాలు వ్రాయడమేనా నీ పని? నిన్ను ఇప్పట్లో ఎవరూ తీసుకోరు. బుద్ధిగా చదువుకో!

ఎం. రమణారెడ్డి పిడవలూరు

ప్ర: నేడు చిత్రాలు కళాత్మక దృష్టిలో తీస్తున్నారా... లేక ప్రజలకు ‘సెక్స్’ నేర్పించడానికా?

జ: సెక్స్ నేర్పించడమేమిటి? మీరు ఎవరిదగ్గరైనా నేర్చుకున్నారా? ఎవరికైనా నేర్పారా?

పి. రంగారెడ్డి అల్లంపాడు

ప్ర: ఉత్తమ చిత్రాలను ప్రదర్శించే కేంద్రాలు వున్నాయా?

జ: పూనాఫిలిం ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఒక లైబ్రరీ వుంది. అది కొన్నివేల చిత్రాలనునిలవచేస్తున్నది.

ఎం. సిరాజ్ బేగ్ కావలి.

ప్ర: విజయలలిత, జ్యోతిలక్ష్మి హాలివుడ్ చిత్రాలలో నటిస్తారా?

జ: అవకాశంవస్తే వదులుకుంటారా?

ఎస్. అహ్మద్‌బాష దర్శి.

ప్ర: వచ్చేసంవత్సరం జ్యోతిలక్ష్మి, విజయలలితకు పద్మశ్రీలు వస్తాయి!

జ: రావు, రావు, రావు, మీరేం బెంగపడకండి.

జె. జయలక్ష్మి కావలి,

ప్ర: భగవతివారి తదుపరిచిత్రం ఏది?

జ: ‘దసరా బుల్లోడు’ అని విన్నట్లు జ్ఞాపకం.

——

In the Court of the District Judge, Karimnagar.
A. S. No. 64 of 1969

Between:—
M. Jaggaiah and others
AND
Abdulla and others.

To
1) Abdulla, age 65 years stone cutter, R/o Mallaram V. Tq. Manthani.
2) Arineni Papaiah S/o Venkata Rajam, aged 35 years occupation agriculture, R/o Mallaram (v) Tq. Manthani.
—Respondents 1 and 4

Take notice that the above appeal is posted to 4th April 1969 for your appearance and hearing in the above appeal.

If no appearance is made on your behalf or yourself or throughit Advocate, it will be heard and determined in your absence.

—P. V. NARAYAN RAO.
Advocate for the appellant.

పిల్లవాడు కనుపడలేదు

నా కుమారుడు 5 సంవత్సరాల వయస్సు, చామనచాయ, తెల్లచొక్కా వేసికొని వున్నాడు. పేరు వెంకటేశ్వర్లు. ముందువరుసలో ఒకపన్ను వూడిపోయింది. బస్సుల్లో తిరిగే అలవాటువున్నది. సంగం, పొదలకూరు, కలువాయి మున్నగుచోట్ల తిరిగి, నెల్లూరు బస్టాండు చేరినట్లు తెలుస్తున్నది: పదిరోజులైంది. తర్వాత ఎటుపోయిందీ తెలియడంలేదు. పోలీకి తెలిసినవారు దయచేసి తెలుపండి. పదిరూపాయలు యిచ్చుకుంటాను, పేదవాణ్ణి.

ఇంటూరు సుబ్బయ్య,
తోటవీధి—ఆత్మకూరు.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 104 of 65. E. P. 329 of 68.

కోడూరి నాగభూషణం—వాది-డి. హో. పోకూరి కోటయ్య —ప్రతివాది-జె. డి. జె. డి. ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్థివేలంజాబితా.

నర్సరావుపేట డి. రి. అమ్మనబ్రోలు సబ్ డి. రి. చిర్రమవ్వలపాడు గ్రామములో పెంకుటియిల్లు - కాలీస్థలమునకు హద్దులు:- [తూ] కోడూరి సుబ్బయ్య తా॥ యిల్లు [ద] బజారు [ప] కోడూరి వెంకటసుబ్బయ్య యిల్లు-కాళీస్థలం [వు] కోడూరి వెంకటసుబ్బయ్య యిల్లు-కాళీస్థలం. యీ హద్దులలోని పెంకుటియిల్లు, పంచలునహా 4½ గదుల లేక (30 . 10 స్క్వయర్ మీటర్లు) యింటికి [ద-ప] కాళీస్థలం షుమారు 10 గదుల లేక (66 . 88 స్క్వయర్ మీటర్లు) అడుగుస్థలం, పైకప్పు, ఇంటికి సంబంధించిన సమస్తహక్కులున్ను డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రు. 300/- లు అమీనా కిమ్మతు రు. 400/- లు యేలము వాయిదా 5-5-1969 తేది.

—యడవల్లి వెంకటశేషయ్య,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

కలుజువ్వలపాడు పంచాయతీ కోర్టులో

C. C. No. 12 of 1967.

కొలకలపూడి సుబ్బరావు-సాకిన్-రేగడిపల్లె - పొదిలి తాలూకా —వాది.
(1) షేకు దినకాశిం (2) షేకు సైదులు, సాకిన్-అంబాపురం-పొదిలి తాలూకా ... —ప్రతివాదులు.

వాదికి 1, 2 ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన ప్రోనోటు తా॥ బాకీకిగాను మీపైన దావా చేసినందుకు మీ నోటీసుకుగాను 31-3-69 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గనుక మీకుగల ఆక్షేపణలు వాయిదారోజు పైకోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—కూనపులి జానకీదేవి - సర్పంచ్.

★★ ఇదీ లోకవృత్తం ★★

(3 వ పేజీ కొరవ)

తెగని స్నేహం, రష్యా ప్లానర్లు, సేనాధిపతులు ఇక్కడకువచ్చి మన సంగతులన్నీ పరిశీలించివెళ్లడం అనే పరిపాటి- అన్ని వున్నా మన ప్రభువులకే రష్యా వేసే అడుగేదిలో తెలియడంలేదు.

కావలసిన వేగన్లు కొన్నుంచకున్నా, నష్టముచేసే ఆయుధాలు స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నాయి. నష్టము ఎవరికి? మనకుగాదు, మనవైరికి, పక్కలో బల్లెంగావున్న పాక్ ప్రభుత్వానికి!

ఇందువల్ల ప్రమాదం వున్నదని మన వారు స్నేహపాత్రులైన రష్యన్లకు తెల్పినారు. అమెరికా హెచ్చరికను త్రోసివుచ్చి 1965 యుద్ధంలో జొరబడినట్లే, రష్యా మాటనులక్ష్యపెట్టక పాకిస్తానుమున్ముందు చేయగలదని రష్యాకు బహిరంగంగా వెల్లడిజేయడమైనది.

అసలు రష్యా అభిప్రాయంలో తన నష్టముమూలాన పాక్ సాయుధ స్థితిలోని మొగ్గ ఎక్కువకాదు. ఇండియా లొంగదీసి వుంచడానికి సరిపోతుంది.

పవర్ పాలిటిక్స్ లెక్కలో అమెరికాను రష్యా అనుకరిస్తే తప్పేముంది? రష్యాకూ మనకూ తాత్వికంగా దూరమైతే అది సరిపోను! కాని మన మొగ్గ తాత్వికంగా, కనీసం మన ప్రభువులమొగ్గ తాత్వికంగా రష్యావైపున వున్నదనేది లోకవిదితం. ఆ మొగ్గ తగ్గినట్లు కన్పించినప్పుడల్లా పాకిస్తాన్‌పై అభిమానం రష్యాకు కలుగుతుంటుంది కాబోలు!

• • •

హిందూ మహాసముద్రంలో అమెరికా సప్తమ నౌకాదళంవుంటే ఆక్షేపిందాము. ఇప్పుడు రష్యన్ నౌకాదళం వున్నది. 14 యుద్ధనౌకలున్నవి. గైడెడ్ మిసిలె వాహక ఓడలు, జలాంతర్గాములు వాటివెంటవున్నవి. యుద్ధనౌకలు భారత పశ్చిమకోస్తాలో అరేబియా సముద్ర ప్రాంతంలోవున్నవి.

మధ్యధరా సముద్రంలో 34 సోవియట్ నౌకలున్నవి. పాశ్చాత్యుల నౌకలు 42 వున్నవి.

• • •

అపోలో-9 కూడా విజయం సాధించింది. చంద్రమండలానికి యీసారి మనుష్యులను తీసుకపోతారు, మధ్యలో కొన్ని ప్రయోగాలు చేసినతర్వాత.

• • •

యుద్ధం ఆరువారాలుగాక ఎనిమిదివారాలు జరిగితే అరబ్బులు గెలుస్తారట. 50వేల మంది అరబ్బులు మరణించినా అరబ్బు పక్షానికి లోటురాదు. కాని, పదివేలమంది యూదులు మరణిస్తే ఇజ్రాయిల్ దాసోహం అంటుంది అల్ అహ్రాం పత్రికలో వ్రాశారీ విషయాలు.

• • •

అమెరికాతో మళ్ళీ స్నేహంగా వుండడానికి నాజర్ తయారవుతున్నాడు. తాను అంటిసెమిటిక్ కాదనికూడా (అనగా యూదులకు విరోధికాననికూడా) తెలియజేశాడు. ఎందుకంటే తనజాతి, యూదుల జాతి-రెంటికి జన్మస్థలం ఒకటే తత్వదాత ఒకడేగనుక తానెట్లా యూదులనుద్వేషించగలడు?

• • •

దక్షిణ వియత్నాంనుండి మొదట 50 వేలమంది సైనికులను తరలించవలెనని అమెరికా సంకల్పమట. ఈ సంఖ్యకు అవల నుంచి జవాబు ఎట్లావస్తుందో గమనించి రెండవ అడుగు వేస్తారేమో? ఇండియా చైనా శత్రువుల పట్టికలోనుండి తొలగించబడినదని విగకిడి – కనీసం ప్రకటనలో. దీనిభావం మున్ముందుగాని తెలవదు. అవల రష్యాతో ఢీకొనవలెనుగనక ఇండియాతో సఖ్యంగా వుండకున్నా, వైరుధ్యం తగ్గించుకోవాలనే అభిప్రాయం చైనాలో కలగడం అసహజంకాదు.

—

వారం....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

తమ దృష్టిలో రావలసింది రాకపోతే, విడిపోకతప్పదన్నారు. విడిపోయే సినాదం లేకున్నా, విడిపోయే పరిస్థితులు వుండనే వున్నవని ఒక డి. యమ్. కె. మంత్రి వర్ణించాడు.

వీరి క్రోధానికి కారణం? అభివృద్ధిని సమకూర్చడంలో రాష్ట్రాలకు కేంద్రం తగినంత సాయంచేయడంలేదనీ, అందువలన తమిళనాడు వృద్ధికొరవడుతుందనీ వీరి వాదం. అట్లయితే, ఆ విషయాన్ని ప్రజల నోటీసుకుతెచ్చి, ప్రజాభిప్రాయాన్ని తమకు అనుకూలంగా చేసుకుంటే, వీరి వాదం అర్థమవుతుంది, పరిస్థితిలో జరగవలసిన సవరింపు జరుగుతుంది.

అంతేగాని, కోపం వచ్చినప్పుడల్లా విడిపోతాం అని బెదిరిస్తే ఎట్లా?

ఐతే ఈ పార్టీ సభ్యులు ఇట్లా ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారు? ముఖ్యమైన కారణం అది కేవలం తమిళనాడు పార్టీ.

కాశ్మీర్ పార్టీ అబ్దుల్లా కవచం. తమిళ పార్టీ అణ్ణాదురై అనుయాయుల కవచం. ఏక భారత నిర్మాణం ఈ ప్రాంతీయ పార్టీల వలన సాధ్యమా?

ఇది గట్టిగా మనం ఆలోచించవలసిన అంశం. ఎన్నికలలో అఖిలభారత పక్షాలే పాల్గొనవలెను. ఎక్కడికక్కడ స్థానికంగా ఆందోళనకై ప్రాంతీయపార్టీలు వుసుకోవచ్చుగాక! ఈ ధోరణి రాకపోతే దేశమంతటా ప్రాంతీయపార్టీలు బలపడి పరస్పరం కక్షలకు తలపడి దేశాన్ని ఛిద్రంచేస్తారు.

• • •

అందుకు మహోజ్జ్వలమైన ఉదాహరణం బొంబై శివసేన. ఈ సంస్థ అల్లరిమూలాన మొన్న దెబ్బతిన్నవారి ఆస్తినష్టం అంచనా దాదాపు 42 కోట్లరూపాయలని మహారాష్ట్ర డిప్యూటీ హోంమంత్రి తెలియజేశాడు. శివసేన స్వభావం? మహారాష్ట్రులలోవున్న అసంతృప్తినీ, బాధనూ తన స్వార్థంకోసం ఈ సేన వినియోగించుకుంటున్నదని నలుగురు పెద్దలు పత్రికల వారితో చెప్పినారు.

యస్. కె. పాటిల్ అభిప్రాయం: "దీనికి ప్రభుత్వం చాల దనువిచ్చి, నెత్తికి దెచ్చుకున్నది. బాగా ప్లానువేసి ఈసేన తన విధ్వంసకచర్య జరిపింది. విదేశీద్రవ్యం కోసం గతలో ఎక్కువగా ఈసేన చేస్తున్నట్లున్నది. అమెరికన్ రాయబారి నడిగాను- CIA సొమ్ము ఈ సేనకు ముడుతున్నదా అని; ఆయన అటువంటిదేమీ లేదన్నాడు." ప్రైవేటువారైనా ద్రవ్యం ఇస్తేమాత్రం, ఇచ్చినట్లు ఒప్పుకుంటారా? పాటిల్‌వంటి నాయకులు బొంబైలో వుండగా శివసేన తలయెత్తడం పరువా?

జయరాందాస్ దౌలత్‌రామ్: "ముందుగానే కనిపెట్టి శివసేన చర్యలవంటివాటిని ప్రభుత్వం తన శక్తితో ఢీకొని, ప్రమాదాన్ని అపుచేయవలెను. దౌర్జన్యం చేసిన పక్షాన్ని నిషేధిస్తే దోషంలేదు."

కరుణానిధి: "ప్రాంతీయ తత్వంవల్ల శివసేన పుట్టింది, కాపిటలిస్టులు పెద్దగా దీనిని పైకితెచ్చారని తమిళనాడు పార్లమెంట్ సభ్యులన్నారుగాని అటువంటిదేమీ కనిపించదు. బ్రతుకు-బ్రతకనీ అనేసూత్రంపై నడిస్తే ఈ సేనను ఢీకొనవచ్చును." తన పార్టీది ఏ తత్వమో? సహనం తన పార్టీలో వున్నదా?

సంబ్యాదిపాద్: "కృష్ణమీనన్ ఎన్నికలో ఆయన విరోధులు దీనిని వినియోగించుకున్నారు. కార్మికవర్గాన్ని అణచడానికి దీనిని కాపిటలిస్టులు ప్రోత్సహించారు. దీనికీ, R S S వంటి సంస్థలకూ కేవలం పోలీస్‌చర్యమూలానేగాక రాజకీయంగా ప్రబోధంచేసి ప్రజలనుండి వాటిని వేరుచేయవలెను." కృష్ణమీనన్ ఎన్నికలో దక్షిణాదివారంతా ఒక్కుమ్మడిగా ఆయనకు వోటు చేయడం న్యాయమేనా? మద్రాస్‌లో జస్టిస్‌పార్టీ ఎట్లాపుట్టింది?

సరే అదంతా పోనీయండి. శివసేన ప్రాంతీయ సంకుచిత దౌర్జన్యం అనేకత్వం గలపార్టీ అని తేలింది.

ఇటువంటి పార్టీలను ఎన్నికలలో నుండి వేరుచేయడం భారతపౌరుల ప్రాథమిక ధర్మం.

—

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

స్మరణోత్సవాలు జరిపారు; వివిధ కార్యక్రమాలతో నెల్లూరు పౌరులకు గానామృతాన్ని ఝరించారు; వారు ధన్యమయ్యారు, మనలను ధన్యంచేశారు.

నిజమైన సన్మానం

రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సు డివిజను ఆఫీసులో 37 ఏళ్లు జవానుగా పనిచేసిన శ్రీ కె. పోలయ్య, 3 తేది వుద్యోగంనుండి విరమిస్తున్న సందర్భంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు తదితర వుద్యోగులు హార్దికమైన వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు. ఇంజనీరుగారే పోలయ్యకు పూలమాలవేసి అతని సేవలు శ్లాఘించారట. నిజమైన, హార్దికమైనసన్మానం ఇది.

నాగపూర్‌లో డాక్టరు చంద్రశేఖరం

మన మేకప్ మర్మయోగి డాక్టరు చంద్రశేఖరం ఇటీవల వుత్తరదేశంలో ప్రదర్శన దైత్యయాత్ర సాగించారు. జంషెడ్పూరు, చక్రధరపూర్, రూర్కెలా, భోపాల్ వగైరా పెక్కుచోట్ల తెలుగువారికి వినోదం కల్గించారు.

ఈ సందర్భంలో నాగపూర్ ఆంధ్రులు శ్రీ చంద్రశేఖరాన్ని పిలిచి, వారిమేకప్ తిలకించి, మెచ్చి, నాగపూర్ హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి శ్రీ ఎం. వి. నియోగి (మాదిరాజు భవానీశంకరం)గారి అధ్యక్షతన సన్మానించి పంపారు.

మనవాడైన చంద్రశేఖరం ప్రతిభను ప్రవాసాంధ్రులైనా గుర్తిస్తున్నందుకు, సన్మానిస్తున్నందుకు, ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు మనం సంతోషిద్దాం!

బిడ్డల్ను చంపినతల్లి– విచారణకాలమే శిక్ష

బొట్లగూడూరు వాసిని రామినేని వెంగమ్మ అనే స్త్రీ ప్రక్కవాళ్ళతో తగవుపెట్టుకొని, ఆవేశంలోపోయి తనరెండేళ్ళ కొడుకును, ఆరునెలల కూతుర్నిమన్నేరు మడుగులోవేసి, తానూ దూకింది. ఆమె బ్రతికింది, బిడ్డలుపోయారు. వెంగమ్మమీద మోపబడిన ఈనేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి; కేసు విచారణ కాలమైన 9 మాసాలను మాత్రం శిక్షక్రింద పరిగణిస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ఇద్దరు బిడ్డలను పోగొట్టుకున్న తల్లిగా ఆమెను న్యాయమూర్తి దయ తలచారు.

ప్రాసిక్యూషను శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దాయిపక్షంగా శ్రీ బి. రామమూర్తి వాదించారు.

కట్టుబడిపాళెం కేసు

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం సమీపగ్రామం కట్టుబడిపాళెంలో వెల్లంకొండ అంకయ్య చావుకు కారకులైనారని వెల్లంకొండ పిచ్చయ్య వగైరా నలుగురుమీద మోపబడినేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ శాస్త్రిగారు విచారించి, పిచ్చయ్యకుమాత్రం రెండునెలల శిక్ష విధిస్తూ, మిగిలినవారిని మందలించివదిలేశారు.

చిల్లరైన మాట ప్రాణానికి ఎంత స్వల్ప విషయాలు కారకమవుతాయో ఈ కేసే నిదర్శనం. చచ్చిపోయిన అంకయ్య కూతురు బావికి నీళ్ళకు పోయిందట; మూడవముద్దాయి కూతురు అవహేళనగా మాట్లాడిందట; అంతే, ఆ అమ్మాయివచ్చి తన తల్లికి చెప్పింది; ఆమెపోయి ఎగతాళి చేసిన అమ్మాయితల్లితో తగవుపెట్టుకుంది; తర్వాత అంకయ్యవచ్చి తనభార్యను, ఎగతాళిచేసినామె తల్లిని దండించాడట; దాంతో మూడవముద్దాయి, ఆయన కొడుకులు, అల్లుడువచ్చి అంకయ్యను కర్రలతో బాదారట. అంకయ్య ఆ దెబ్బలతో మూడు రోజులతర్వాత నెల్లూరు ఆస్పత్రిలో ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషనుకు శ్రీ సి. రామకృష్ణ; ముద్దాయిలపక్షంగా శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

వి. ఆర్. హైస్కూలు టీచర్లు

వారం పదిరోజుల క్రితం వి. ఆర్. హైస్కూలు టీచరట; ఎక్కడనుండో మాకు ఫోను చేశారు.

"నేను వి. ఆర్. హైస్కూల్లో ఒక టీచర్ను. నాపేరుచెప్పలేను. మాకు మూడు నెలలనుండి జీతాలు లేవు. వస్తున్నాం. పత్రికలో వ్రాస్తేనైనా ఇస్తారని ఆశ" అన్నాడతను. అయ్యో అనిపించింది.

దీనిమీద మావ్యాఖ్య అవసరమా?

ట్రంకురోడ్డు: కమ్ములు

ట్రంకురోడ్డులో స్పెషల్ ఆఫీసరుగారి హయాంలో సుద్దంగా పేవ్‌మెంటులుకట్టి, కమ్ముల బిగిస్తే, ప్రజాపాలనలో అవన్నీ పీకివేయబడి అంతర్ధానమవుతున్నట్లున్నాయి. ఏమిటీ గ్రుడ్డి దొరతనం?

కలెక్టరేట్ నాటకాలు

ఎప్పుడూ పైళ్ళలో మ్రగ్గే ప్రభుత్వోద్యోగులకు మనో వికాసాన్ని కల్గించే కార్యక్రమాలుకూడా అప్పుడప్పుడు అవసరమే. క్రీడలు, సాంస్కృతికోత్సవాలు సంవత్సరానికొక్కసారైనా జరిగితే, వారిలో నిస్తబ్ధత తొలగి, వుత్సాహము వుత్తేజము కలిగే అవకాశముంటుంది.

ఈ వుద్దేశ్యంతోనే కాబోలు ఈసారి రివిన్యూ క్రీడోత్సవాలతోబాటు నాటికల ప్రదర్శనంకూడా ఏర్పాటుచేశారు. డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ చంద్రమౌళి సమాదరంలో, కలెక్టరేటువాళ్ళు దామర్ల వెంకటరమణగారి 'దేవాలయం', జడ్. నరసాదరావుగారి 'నవగ్రహం' 16 తేది రాత్రి ప్రదర్శించారు. నాటక రచయితగా సుపరిచితుడైన శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు దర్శకత్వం వహించారు. ప్రదర్శనాలు రక్తికట్టాయి– శ్రీమతి ఆర్. వి. సుబ్బలక్ష్మి, శ్రీ ఎ. రమురామయ్య వీరపాత్రాభినయం కూడా బాగుండినాయి.

ఎస్. పి శ్రీ విజయరామారావు, స్త్రీల కళాశాల లెక్చరరు కుమారి పద్మావతి వుపన్యసించారు. శ్రీ చంద్రమౌళిగారి సతీమణి శ్రీమతి అరుణామౌళి బహుమతి ప్రదానం జరిపారు.

శ్రీ చంద్రమౌళిగారు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహము వారి కళాహృదయానికి నిదర్శనమని వుద్యోగబృందం ఎంతో సంతోషించింది.

—

వ్యవసాయ సంపద పన్ను

(4 వ పేజీ కొరవ)

వుంటుందా లేదా అనేదీను పరిశీలిస్తుంది. పన్ను వసూలుకయ్యే ఖర్చు తక్కువగా వుండాలి. మోయగలవారిపైనే పన్ను విధింపబడాలి- ప్రభుత్వం ముందు ఇవన్నీ పరిశీలిస్తుంది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చూస్తే ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్ను విధింపు న్యాయమేననిపిస్తుంది.

ఇంతవరకు ఆదాయపుపన్ను (ఇన్‌కం టాక్సు), సంపదంపై పన్ను (వెల్త్ టాక్స్) వ్యవసాయ ఆస్తులకు, ఆదాయాలకు వర్తించకుండావున్నాయి. వ్యవసాయేతర ఆస్తులపై ఈ పాటికే సంపదపన్ను విధింపబడివుంది. అందువల్ల వ్యవసాయ సంపదపైకూడా పన్ను విధించడం సమంజసమేననిపిస్తుంది. వ్యవసాయాదాయంపై పన్నులేదుకాబట్టి వ్యవసాయ సంపదమీద పన్నుకైనా సమ్మతించడం న్యాయం. వ్యవసాయాదాయంమీదగాని, ఆస్తులమీద గాని పన్నులేని కారణంగా; లెక్కలలోకి లేకుండా, ప్రభుత్వానికి తలనొప్పి కల్గిస్తున్న 'బ్లాక్ మనీ'ని 'వైట్ మనీ' చేసుకోడానికి వ్యవసాయ ఆస్తులు వుపయోగపడుతున్నవనే భావనతో దానిని నిరోధించుటకు ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్నును ప్రభుత్వం తలపెట్టి వుండవచ్చు. ఈకొత్త పన్ను వసూలుకూడా ప్రస్తుత ఇన్‌కం టాక్సు శాఖకే అప్పగించబడుతుందట. ఈ సంపదపన్నువల్ల ప్రభుత్వం క్రొత్త 'అసెసీల' కోసం ఎలాంటి ప్రయత్నం చేయకుండా, వ్యవసాయం ముఖ్యవృత్తిగావున్న గ్రామీణ వడ్డీవ్యాపారులు చాలమంది ఆదాయపుపన్ను కట్టవలసినట్లు ఏర్పడి, ఆదాయపుపన్ను రాబడి ఎక్కువగుటకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్ను 31-3-1970 నాటికి లక్ష రూపాయలకు పైబడిన వ్యవసాయ ఆస్తుల కలవ్యక్తులకే వర్తిస్తుంది. హిందూ అవిభక్త కుటుంబమయితే రెండులక్షలకు మించిన ఆస్తిపై విధించబడుతుంది. ఎకరా రూ 4,000 ల ఖరీదు వేసుకుంటే; నెల్లూరు, శ్రీకాకుళం, తెలంగాణాలో 25 ఎకరాల మాగాణిభూమికి మించితే ఇది వర్తిస్తుందన్నమాట. అవిభక్త కుటుంబానికైతే 50 ఎకరాలన్నమాట. ఇక కృష్ణ, గుంటూరు, గోదావరివంటి భూమి విలువ ఎక్కువగలచోట, పది ఎకరాల రైతుకైతం ఈ సంపదపన్ను విధింపుకు గురికావచ్చు.

ఈ పన్నువల్ల వుత్పత్తి కుంటుబడుతుందా అనేప్రశ్న ఒకటుంది. దెబ్బతింటుందని పెక్కుమంది భయసందేహాలు వెలిబుచ్చుతున్నారు. ఆటీవలి కాలంలో వ్యవసాయం తీవ్రతరంగా చేయబడుతున్నదని మొరార్జీగారు చెప్పారు. దీనికి కారణం వ్యవసాయాస్తులపై పన్ను లేకపోవడంకాదు; వ్యవసాయోత్పత్తులకు మంచిధర లుండడమే కారణమని ఆయన అభిప్రాయం. అందువల్ల వ్యవసాయ సంపద పన్ను మూలంగా వుత్పత్తి కుంటుబడుటకు ఎలాంటి అవకాశమూలేదు. ఈ పన్ను పెద్దరైతులకే వర్తిస్తుంది కాని, చిన్నవారి దగ్గరకుకూడారాదు. అదీగాక పన్ను భారం చాలస్వల్పం; ఆస్తినిబట్టి నూటికి 0-50 మొదలు రూ 3-00 లవరకు మాత్రమే పడుతుంది కాబట్టి, అది పెద్ద రైతులకుకూడా భారంకాబోదు. అందువల్ల పెద్దరైతులుకూడా ఈ పన్నుకు భయపడి వుత్పత్తి తగ్గించబోరు.

ప్రస్తుతం పారిశ్రామిక సంస్థలు కొద్దిమంది చేతిలో చిక్కుకున్నట్లు, భూసంపద కూడా కొద్దిమందిచేతిలో కేంద్రీకృతమయ్యే అవకాశమున్నది. ఇలాంటి పన్నులవల్ల అది కొంతవరకు తగ్గవచ్చు. ఇప్పుడు వ్యవసాయ ఆస్తులపై ఎలాంటి పన్ను లేనందువల్ల, వ్యవసాయ పంటే ఏమిటో తెలియనివారు, పారిశ్రామిక వర్గాలవారు విరీతంగా భూములు కొంటున్నందువల్ల, వాటిధరలు పెరిగి, సామాన్య రైతులకు అందుబాటు కాకుండా పోతున్నవి. ఇటువంటి పన్నులవల్ల భూమిమీద ఒత్తిడితగ్గి, సామాన్య రైతులకు క్రమమైన ధరలకు భూములు లభ్యంకావచ్చు. అయితే ఈ పన్నునుండి తప్పించుటకు పెద్దరైతులు ఎన్నోమార్గాలు వెతకవచ్చు; బినామీరైతులు ఎక్కువకావచ్చు. అదీగాక ఈ పన్ను అవిభక్త కుటుంబాలను చీల్చవచ్చు.

ఈ పన్నుకు సంబంధించి భూములకు విలువకట్టడంలో అంచులలో వుండే రైతులకు (marginal assessees) కొంత నష్టంజరిగే అవకాశముంది. వ్యవసాయేతర ఆస్తుల విలువ కట్టడంలో ప్రస్తుతం అనుసరింపబడుతున్న పద్ధతి, విలువ కట్టే ఆఫీసరు విచక్షణనుబట్టి మార్కెట్ ధర నిర్ణయమవుతుంది. ఈ పద్ధతి వ్యాపారులకు సంబంధించిన ఆస్తులు, షేర్లకు సరిపోవచ్చుకాని; వ్యవసాయాస్తులకు కూడా ఈ పద్ధతేఅనుసరిస్తే, వీటివిషయం పొత్తుగా తెలియనివారి చేతిలోపడి; విలువ కట్టే అధికారులకు మితిమీరిన విచక్షణాధికారం ఇచ్చినందువల్ల, వున్నదానికంటే ఎక్కువ విలువకట్టడం జరిగి, అంచులలో వుండే భూకామందులకు (marginal assessees) హాని కలగవచ్చు. అసలు భూమివిలువ గ్రామగ్రామానికీ, ప్రదేశంప్రదేశానికి, కయ్యికయ్యకు మారుతుంది. అందువల్ల భూములవిలువకట్టడానికి తరముశిస్తు వగైరా సులువైన నిర్దుష్టమైనమార్గాలను పన్నువసూలుశాఖ అవలంబించుటకు నిబంధనలు తయారుచేయడం అవసరం.

ఇదీగాక ప్రస్తుతం వున్న పద్ధతిప్రకారం అనేకఫారాలు భర్తీచేయడం, అధికార్ల ముందు విచారణ జరిపించుకోవడం చిన్న భూకామందులకు చికాకు విషయం కావచ్చు. వకీళ్ళు, ఆడిటర్లను నియమించుకోవలసిరావచ్చు. అందువల్ల అంచులలో వుండే రైతులకు అనుకూలంగా ముక్తసరి విధానాన్ని ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. వకాలంలో ఫారాలు దాఖలు చేయలేదని, విలువ కట్టడంలో పొరపాటున్నవని పెనాల్టీలు విధించడం, ప్రాసిక్యూషన్లు జరపడం వంటిచర్యలు రైతులకు సంబంధించినంతవరకు తొలగించకుంటే చిన్నవారుకష్టనష్టాలకు గురికావచ్చు.

నిజమైన కృషీవలునికి ఈచట్టం వర్తించకుండా తగు సమయంలో తగు సవరణలు తేగలనని ఆర్థికమంత్రి మొరార్జీగారు చెప్పారు. నిజమైన రైతు ఎవరో, నిజమైన రైతుకానివాడెవడో ప్రభుత్వం ఎట్లా తేల్చబోతుందో చూడవలసివుంది.

——

చంద్రిక కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

షేక్స్పియర్ కూడా అంటాడు. ఆ దుర్గమ మార్గంలో వొకడు కొంతదూరం కీర్తి చెందక, బలహీనుడుకాక, నీచమార్గాల్లో పడక, నిష్కల్మషంగాపోతే సుఖాన్ని శుద్ధస్థితిలో అనుభవించగలడు.

ఇహలోకసుఖాలు క్షణికాలనీ, నీటిబొట్లో వుట్టి పోతాయనీ చెప్పేవారికి చిత్తస్థైర్యంలేదన్నమాటే. ఇహలోకసుఖాలు అసంఖ్యాకాలు. ఈ ప్రపంచాన్ని చూడడం, ప్రకృతి సౌందర్యదర్శనం మొదటి మహదానందం. సూర్యుడు, ఎండ, వర్షం, సుందరమృగాలు, తోటలు, కొండలు, నదులు, అరణ్యాలు, సెలయేట్లు, నీటిబుగ్గలు, ఆకాశం, భూమ్యాకాశాలు కలియడం, చంద్రుడు, చంద్రికలు, నక్షత్రాలు- చూచే కొద్దీ వెగటుతోచకుండా వుండే నిత్యానందాలు.

"ఓ దీనమానవుడా! ఇవన్నీ శాశ్వతం కావా? నిమిషంలో నష్టిపొయ్యేవా?" ఒక్కొక్కచెట్టూ పోవచ్చు, వృక్షజాతి నశిస్తుందా? ఒక్కొక్కపక్షి, మృగం మృతిచెందుతుంది. కానీ పక్షిజాతి మృగ మందలు నశించవు. కొండలు, సముద్రాలు, ఆకాశం, అంతరాళం, సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలు ఎప్పుడూ మారేవికావు. యుగాంతంలో యివి మారుతాయని విద్వాంసులు వూహచేసి చెప్పారు. ఆ వూహావాదాన్ని మనం లెక్కపెట్టనక్కరేదు. ఎన్నోకోట్ల సంవత్సరాల తర్వాత ఇవి నశించిపోతాయని మన శాస్త్రాలు చెప్తే, వాటిని నిత్యవస్తువులుగా స్వీకరించడంలో తప్పు లేదుగదా.

పోనీ. ప్రపంచంలో మానవుడికి చిరకాల సుఖాన్నిచ్చేవి ఎన్నోవున్నాయి. మంచిభోజనం ఆకలి తీర్చుకొనేంతమట్టుకే భోంచేస్తే, మానవుడికి భోజనానందం వెగటుపుట్టించదు. జబ్బు లేనప్పుడు స్నానానందం చెప్పనలవికాదు. ఇక మైత్రి, విద్య, సంగీతం మొదలైనకళలన్నీ వికాలంలోనూ అతిలస్పందక సుఖాన్ని చేర్చి ఈలోకంలో ఎన్నోవున్నాయి. ఇహలోకసుఖాలు క్షణికాలనీ, నీటిబుడగలవలె వుట్టినశించేవనీ చెప్పేవారు మూర్ఖులు, సోమరిపోతులు, ధైర్యహీనులు.

సుఖమయమైన ఈలోకంలో కనపడే అన్నిసుఖాల్లో ప్రేమానందమే పరమానందం. దీంట్లో నిష్కల్మషత, స్థితబుద్ధితో కలిస్తే అదెప్పటికీ వట్టిపోని సుఖమయమైన నీటిపూటగావుండి, మానవజీవితాన్నమరత్వంచేసి నిరవధికసుఖాన్నిస్తుంది.

ఒక పురుషుడు వొకస్త్రీని, వొకస్త్రీ వొకే పురుషుణ్ణి స్థిరంగా ప్రేమించడం అనేపద్ధతి మానవుల్లో చక్కగా ఆదరిస్తే వారి వుభయుల ప్రేమానందం ఎంత గొప్పదో ఎంతటి అమూల్య ప్రయోజనాన్నిస్తుందో తమంతతాము సులభంగా తెల్పుకోగలరు. ఈ విధంగా ఆలోచనచేసి- బాలసన్యాసి, నిత్యానందస్వాములు తాను విశాలాక్షిని ప్రేమించడం న్యాయవిరుద్ధమేమీకాదని తీర్మానించుకున్నాడు.

ఒకనాడు సాయంకాలం మిఠాయి అంగడి శంకరయ్యర్ ఇంటిమీద బాల సన్యాసీ, విశాలాక్షీ ఏకాంతంగా కలుసుకున్నారు. వారిరువురూ చాలసేపు మాట్లాడుకున్నారు. తాను సన్యాసాన్ని నన్యసించి, లౌకిక జీవితాన్నే స్వీకరించి, విశాలాక్షిని పెండ్లాడేందుకు నిశ్చయించుకున్న కారణాలను ఆమెకు వివరించి బోధించాడు. ఆమె ఆ కారణాలన్నీ న్యాయమైనవనే అంగీకరించింది. ఇక కథను సుదీర్ఘం చేయడం అనవసరం.

వాళ్ళిద్దరూ చంద్రికా సహితంగా బయలుదేరి ఎగ్మూరులోవుండే వీరేశలింగం యింటికి పొయ్యారు. అక్కడకుపొయ్యే ముందే నిత్యానందులు తమకాషాయాలను, కమండలాల్ని కడలిలోపారేసి తెల్లధోవతి, మంచి చొక్కా, వంటానీ తలపాగా ధరించారు- వరుడి వేషంలో. ఈ లౌకిక రూపంలో స్వామిని చూస్తే సాక్షాత్తు నేపాళ యువరాజులావున్నాడు - అని శంకరయ్యర్ వువాచ.

స్వాములు: "ఇంకనన్ను 'స్వాములు' అనొద్దు. సన్యాసివేషాన్నీ, కాషాయి కమండాలాల్నీ, విసర్జించిపారేశాను. ఇక మీదట నా ప్రేయసి అయిన విశాలాక్షి పేరకు సాటిగా 'విశ్వనాథశర్మ' అనే పేరుతో మెలుగుతాను".

ఈ కథలో యింకా నిత్యానంద స్వాములనే పేరు వదిలేసి విశ్వనాథశర్మ అనే పేరుతో కథను సాగిస్తాం. ఈ శర్మను అట్టి లౌకిక వేషంలో చూడగానే విశాలాక్షికి ఆయనపైవున్న అనురాగం సహస్రాధికమైంది. ఆమెకు ఆవేశం పెరిగిపోయింది. తన్నుతాను మర్చిపోయింది. ఇద్దరూ పంతులుగారిల్లు చేరారు.

విశాలాక్షి ఆ దంపతులతో తన్ను విశ్వనాథశర్మ పెండ్లాడేందుకు నిర్ణయించుకున్న వొప్పందం, ఆ తీర్మానానికిముందు జరిగిన సందర్భాలను వివరంగా చెప్పింది. ఆ దీన జనోద్ధారకులైన దంపతులకు అపరిమితానందం కల్గింది.

ఈ విషయంలో వారు అనేకచోట్ల అరాలుతీసి ప్రయత్నాలుచేసి, విజయం పొందించలేక నిస్పృహతోవుంటూవున్నారు. ఇప్పుడు వారి ప్రయత్నం లేకుండా తమ అభీష్టం నెరవేరడంతో వారి ఆనందానికి ఎంలేకుండా పోయింది.

పంతులు:- అంతా దైవసంకల్పం, మనమొకటితలిస్తే, దేవుడు మనమందికే మరొకటి తలుస్తున్నాడు" -అని నిండు మనస్సుతో భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించారు. పిమ్మట విశ్వనాథశర్మను విశాలాక్షిని బ్రహ్మసమాజంలో చేర్చారు.

గోపాలయ్యంగారి వివాహమైన రెండు వారాల్లోనే మద్రాసు బ్రహ్మసమాజాలయంలో, సమాజ విధులప్రకారం విశాలాక్షి- విశ్వనాథశర్మల వివాహం వైభవంగా జరిగిపోయింది.

—(ఇంకావుంది)

——

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

మరోచోటికి మార్చారు.

ఇక్కడే టీచరుగావున్నవార్ని ఇక్కడే ప్రమోషన్ యివ్వడం ఆశ్చర్యంగానేవుంది. రాబోయే ఎలక్షన్లను దృష్టిలో పెట్టుకుని టీచర్లమీద బ్రహ్మాస్త్రాలు ప్రయోగించకుండురుగాక! 10 యేళ్ళనుంచి వొకవూళ్ళో వున్నాయన్ను అవూళ్ళోనే ప్రమోషనుయిచ్చి, 7 నెల్లక్రితం వచ్చినాయన్ను మళ్లీ బదిలీచేయడం భావ్యమా?

సిద్దనకొండూరు —"ఒక పాఠకుడు"

——

కూనిరాగాలు

లోకజ్ఞ

(2 వ పేజీ కొరవ)

నీళ్ళున్న బావుల్ని స్వయంగాచూచి రైతుల్ని కలుసుకుని చర్చలు జరిపారు.

భూగర్భ జలసంపద అన్వేషణలో ప్రవీణుడైన ఆండ్రూమిల్స్- నూతులనుండి శిలల నమూనాలను సేకరించి ప్రాథమిక పరీక్షచేసి తాలూకాలో భూగర్భ పరిస్థితులు బావుల్లో బోరింగులు వేసేందుకు అనుకూలంగా వున్నవని ప్రాథమిక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. ఒక విధంగా బియ్యాలతిస్తుద్వారా ఆటీవలకాలంలో యీ రకపు 'సమీరపు సర్వే' జరిపించి భూగర్భ జలసంపద వనరుల విషయమై శాస్త్రీయమైన పరిశీలన చేయించిన ఘనత వెంకటగిరి ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీవారికి దక్కిందనే చెప్పాలి.

ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీస్ సొసైటీ సూత్రధారి జె. వి. నరసింహారావు, కార్యదర్శి సత్యనారాయణశెట్టి, వుపాధ్యాయులు కె. శ్రీనివాసులు, కాలేజి వుపన్యాసకులు ఎ. కృష్ణారావు కె. సుబ్రహ్మణ్యం, వి. మీరారెడ్డి ప్రభృతులు వారివెంటవుండి అవసరమైన విషయాలు విశదీకరిస్తూ చర్చలు జయ్యవడం లేదా.

వెంకటగిరి కాలేజీవారు పై పిల్సీవారితోనేగాక-శేర్‌సంఘ, లేమ్, స్పెండి, హాన్సు- విశ్వవిద్యాలయవారితోనూ, పాదర్ పెనరతోనూ వుత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతూ వారి సహాయ సహకారాలందివ్వమని అభ్యర్థిస్తూ. అంధ్రాబ్యాంకు మద్రాసు డివిజనల్ మేనేజరుకూడా వెంకటగిరివచ్చేసి సొసైటీవార్ని కల్సుకుని యీ పథకం విషయమై చర్చలు జరిపారట.

వెంకటగిరివాళ్ళ కృషి చూస్తుంటే- వీళ్ళదంతా వొట్టికేకల్లో మూరల వేస్తున్న వ్యవహారంగానే పైకి కనపడవచ్చు కాని వారి సంకల్పబలం, నిర్మాణ దక్షత ఎరిగినవారు అట్లా అనుకోలేరు.

ఈ బావులు, బోరింగులపథకం పునాదులపై కలకాలంలో పాకబాగంగా అగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ యూనిట్ వొకదాన్ని నిర్వహించాలనే వ్యూహాలికకూడా యిమిడివుంది.

వీళ్ళుకోరిన సహాయహస్తం అనతికాలంలోనే లభించి యీ పథకం విజయవంతమై అవరూపదేశం కావాలని ఆకాంక్షిద్దాం. బోలో, వెంకటగిరికాలేజీకి జై!

——

హెచ్చరిక

నెల్లూరుజిల్లా, కలిగిరి తాలూకా బట్టువల్లె గ్రామంలో నె 111/16 రు యినాం పట్టాదాతలా సర్వే నె 218 రు ఎ 9—28ట్లు విస్తీర్ణంగల చెరోవలైదారిలో చేను, వల్లగండ్ల గ్రామకాపురస్తులు, సింగరాజు వెంకటరామయ్య, మద్దాళి గురవయ్య, మద్దాళి సుబ్బరామయ్యగార్లు ముగ్గురికి సమాన హక్కుగల భూమియైవున్నది. ఈభూమిని సంపూర్తిగా ప్రస్తుతం కలిగిరిలో కాపురముండు మద్దాళి సుబ్బరామయ్య ఒక్కడే ఇతరులకు విక్రయించదలచినట్లు తెలియుచున్నది. పైన పేర్కొనబడిన మా ముగ్గురి చేతను విక్రయించుకొననిదే సదరు విక్రయం చెల్లనేరదని యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమైనది.

ఇట్లు,
సింగరాజు వెంకటరామయ్య,
తెలుగు పండిట్.

——

మార్కాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 267 of 59 E P. 61 of 68

భారతుల వెంకటకృష్ణయ్య —వాది.
జానూతుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం వగైరా
... —ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదులు:-(2) జానూతుల లక్ష్మీనారాయణ (3) జానూతుల రామమూర్తి. 2-వ ప్రతివాది పోషల్‌స్టడీస్ అసిస్టెంటు బోర్డు హైస్కూలు, పడిఎడు - మద్రాసు. 3-వ ప్రతివాది 96, అప్పారావువీధి, మద్రాసు-24. ఈ నెంబరు వాది మీపైన ఈ నెంబరుడిక్రిజమలునిమిత్తం అర్జీదాఖలుచేసినందున మీఆక్షేపణ తెల్పుటకు 4-4-69 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. ఆదినం వుదయం 10 గంటలకు మీరు పై కోర్టు యెదుట హాజరై మీఆక్షేపణ తెలుపని యెడల కోర్టువారు మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించుదురు.

—రాళ్లబండి నరసింహశాస్త్రి,
వాది అడ్వకేటు.

వివాహమునకు — ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైనడా. చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

సౌమ్య సంవత్సర పంచాంగం

అన్నిటికీ అధిక ధరలు!

దక్షిణ దేశంలో అనావృష్టి, సామాన్య పంట-

ఆంధ్ర ఐక్యతకు భంగంలేని సూచన

శ్రీ నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

ఈ సంవత్సరము రాజు బుధుడు; మంత్రి సూర్యుడు, నవనాయకులలో నలుగురు శుభుల, ఐదుగురు పాపులగుటచే నమస్త పదార్థములు హెచ్చు ధరలు. యుద్ధచలనములు, మొదట సామాన్య వర్షములు, కృషికాల సమవర్షమ్, తదుపరి అధికవర్షమ్ సస్యాధిపతి బుధుడు, ధాన్యాధిపతి కుజుడు అగుట ఎర్ర భూమి, ఎర్ర ధాన్యములు, కొత్తరకపు వరివంటలు, సూక్ష్మధాన్యము, స్వల్పకాలపు తేలికవరి, మెట్టధాన్యములు విరివిగ ఫలించును. తొలకరి వంటలలో వల్లపుభూములు బాగుగా ఫలించును. జొన్న, పత్తి, మిర్చి, చెరకు మొదలగునవికూడా ఫలించును. వృక్షజాతులు సామాన్యముగా ఫలించును. రవాణాసౌకర్యములు కలిగి హెచ్చుధరలు కలుగును. మిర్చి, చింతపండు, బెల్లము మొదలగునవి హెచ్చుధరలు యుండును. నూనెజాతులు, నువ్వులు, వేరుశనగ ఇత్యాదివికూడా ధరలధికము. చైత్రము మొదలుశ్రావణాంతమువరకు కుజస్తంభన, ఇట్టి దేశమున సర్వత్రా సర్వసమస్యలు విషమస్థితిగా యుండును. రాహు కుంభ మీనరాసులందు, శని మేషరాశియందు సంచరించుటచే ధరలు ఎంతమాత్రము తగ్గవు. పంటలు అనుకూలము. ఉత్తర దేశము యుద్ధము, అధికపంట; మధ్య దేశము అతివృష్టి, సమృద్ధిపంట; దక్షిణ దేశము అనావృష్టి. సామాన్యపంట. తుఫాను సన్యతాతక నవనాయకాదులను విమర్శింపగా విశేషాపయోగములున్నను, సుభిక్షము ప్రజాసౌఖ్యము కలిగియుండును. మనదేశమున దృగ్గోచరములగు గ్రహణములు కల్పించవు.

జగల్లగ్న వర్షలగ్న ఫలములు

జగల్లగ్న వర్షలగ్నముల ననుసరించి రవ్యాదిగ్రహస్థితి శుభాశుభ మిశ్రమముగా యున్నది. గాన పశ్చిమమున సువృష్టి, పంట అధికము. తూర్పున రాజ్యాంగ కల్లోలములు, యుద్ధభయము. ఉత్తరమున భూకంపాది ఉపద్రవములెక్కువ, అర్ధ పంటలు. దక్షిణమున దుర్భిక్షము, కాలము కష్టము. దేశమంతటను మారీస్ఫోటకాది భయము. ఘోరరోగాగ్ని భీతి. భోజనపదార్థములు సమార్ఘము, రాజకీయ వైషమ్యములు, స్వదేశ విదేశ వర్గముల అంతః కలహములు, యుద్ధప్రకోపములు, అకాల మరణములు, అన్నివిషయములు వ్యతిరేకముగా యుండును.

వర్షాలు

చైత్ర వైశాఖములు, అల్పమేఘాడంబర అల్ప జలవృష్టి. జ్యేష్ఠ, ఆషాఢములు సర్వత్రా తొలకరివాన, అల్పవృష్టి శ్రావణ భాద్రపదములు అతివృష్టి, అనావృష్టి విపరీతములున్నను, అంతటా సువృష్టి యుండి, కర్షకులకు ఆనందముకలుగును. ఆశ్వయుజ, కార్తీకములు దేశమంతటనూ వాయుసహిత వర్ష జలోపద్రవాదిపూరితములు యుండిదీనదినదములు సంపూర్ణ ప్రవాహితములుగ యుండును.

పంటలు

తొలకరి మొదటిపంట మెట్ట భూమి సామాన్యఫలితములు, మాగాణికూడ వరి మొదలుగాగల పంటలు మధ్య, చివర భాగమున విరివిగా ఫలించును. 3 కుంచములు వర్షము. ఇందు 7 భాగములు సముద్రము, 10 భాగములు పర్వతములు, 4 భాగములు భూమియందు వర్షించును. పంట 16 దినములలో 10 దినములపంట ఫలించును.

ధరలు

వెండి, బంగారు, వస్త్ర, ఆహారాది సకల వరికరాదులు నిలకడలేక హెచ్చు తగ్గులతో యుండును. ఐనను ధరలు హెచ్చుస్థాయిలోనే యుండును.

నవనాయకుల ఫలములు

రాజు బుధుడు

గాలి భయము, స్త్రీ పురుషుల అన్యోన్యము యుండదు.

మంత్రి రవి

పాలకులు పరస్పరము విరోధము, ప్రజలు అధర్మపరులు. అంతటా వృష్టి లోపము అనావృష్టి, అతివృష్టి.

సేనాధిపతి రవి

దేశపాలకులకు పరస్పరము యుద్ధం. మేఘములు వాయుపీడచే హతమై కొద్దిగ వర్షించును. రక్తధాన్యములు సమృద్ధిగా ఫలించును.

సస్యాధిపతి బుధుడు

మధ్యవృష్టి. పంట మధ్యము. వాయుపీడిత మేఘములుకలిగి ప్రజలు భయపీడితులై యుందురు.

ధాన్యాధిపతి కుజుడు

మెట్టుగల ధాన్యములు, స్వల్ప ధాన్యములు ఎర్ర భూమియందు బాగా ఫలించును.

అర్ఘాధిపతి రవి

ధరలు హెచ్చుతగ్గులు. వర్షము వికిరీతిగ అంతట లేకుండుట. అతివృష్టి అనావృష్ట్యాది విపరీతములు. ప్రజలు హాహాకారము. దేశపాలకులకు కలహములు కలుగును.

మేఘాధిపతి రవి

పంట మధ్యమము. ప్రజలకు భయమధికము. జలదృష్టి. ఎర్ర ధాన్యములు ఫలించును. అంతట సువృష్టియుండదు.

రసాధిపతి శుక్రుడు

క్షారవస్తువులకు, కందమూల ఫలములకు, రసాదులకు వృద్ధికలుగును.

నీరసాధిపతి బుధుడు

మణులు, వివిధధాన్యములు సమృద్ధిగ నుండును. అపరధాన్యములు బాగా ఫలించును.

పశుపాలకుడు బలరాముడు

సువృష్టి, అన్నిదేశములయందు సస్యసమృద్ధి.

స్థానసంరక్షకుడు యముడు

దేశములు, దేశాంతరములు యమకింకర ప్రకోపములు.

పూర్వ, మధ్య, అంత్య, సస్యాధిపతులయొక్క ఫలములు

పూర్వ మధ్య సస్యాధిపతులు రవి శనులైనందున పురాసా, ముదురు, మధ్య సస్యములు, అరిష్టతకలిగి తక్కువగాఫలించును. ఈపంటలకు సకాలవర్షములేకయుండును. పైరులు పురుగుబాధ యుండును. అంత్య సస్యాధిపతి చంద్రుడైనందున, నీటి పంటలు వరి మొదలుగాగలవి ఫలించును. అపర ధాన్యములు: పొగాకు, జొన్న, గోధుమ, కంది, పెసర, శనగ, మిర్చి అతివృష్టి ఫలితములు.

అతివృష్టి అనావృష్ట్యాది విపరీతములు మధ్యదేశమున వర్షాధిక్యతయు, అరణ్య పర్వతములయందు అధికవృష్టి యుండును.

మేష సంక్రాంతి

13-4-69 తేది ఉగాది సాయంత్రం 6-06గంటలకు మేషరాశిని సూర్యుడు ప్రవేశించును. తిథిఫలం, ఉత్తమమ్. వార ఫలం, దుర్భిక్షం. అంతటకలహములెక్కువ. సుభిక్ష దుర్భిక్షములు సమానము. కాలఫలం- అతివృష్టి, లోకపీడ, రోగభయములు.

ఆర్ద్రా ప్రవేశమ్

21-6-1969 తేది రాత్రి గం 2-20 లకు సూర్యుడు ఆర్ద్రయందు ప్రవేశించును. తిథి, వార, కాలఫలములు. క్షేమము, సుభిక్షము, సౌఖ్యము, అభివృద్ధి, పంటకు వృద్ధి. వెలలధికము, సస్యానుకూలవృష్టి.

మకరసంక్రాంతి

తే 14-1-1970 ది పుదయం 8-55 గంటలకు సూర్యుడు మకరప్రవేశము.

ఫలం: సంక్రమణ పురుషునకు మందాకినీ నామధేయము. మూడుతలలు, రెండు ముఖములు, నాలుగు నోళ్లు, మూడుకాళ్లు, చేటచెవులు, పెద్ద కనబొమ్మలు, పొడవైన ముక్కు, ఎనిమిది చేతులు, రెండు కాళ్లు, నల్లని వికృతాకారము కలిగియుండును. మూడుయోజనములు ఎనిమిదిపందలమైళ్ల ఎత్తు, పన్నెండు యోజనముల లావుకలిగియున్న శరీరము కలవాడు. ఈపురుషునకు మందాకినీ నామధేయము. మహిషవాహనము.

గ్రహణములు లేవు

మౌఢ్యములు

3-4-69 తేదిమొదలు తే 11-4-69ది వరకు పడమరదిశ శుక్రాస్తమయము, శుక్రమౌఢ్యము.

25-9-69 తేది మొదలు 23-10-69 తేదివరకు పడమరదిశ గురుఅస్తమయము, గురుమౌఢ్యము.

23-12-69 తేది మొదలు 1-3-1970 తేదివరకు తూర్పుదిశ శుక్రాస్తమయము. శుక్రమౌఢ్యము.

కర్తరి

4-5-1969 తేదిమొదలు 28-5-69 తేదివరకు వాస్తుకర్తరి.

పుష్కరమ్

11-11-69 తేది తులయందు గురు ప్రవేశముచే కావేరినది పుష్కరారంభము.

కేంద్ర పరిపాలితము

లగ్నము కన్య అందు గురుకేతువులు రాహు బుధ శుక్ర వీక్షణపక్షేశసిర ఇట్లు కేంద్ర పరిపాలితమునకు సాధకబాధకములు తీవ్రముగా యున్నవిగాన వైదేశీయుల అలజడి అధికముగా యున్నను శుభగ్రహ అన్వదముచే శమించు అవకాశముయున్నను బహు జాగరూకతతో ప్రవర్తింపవలసియున్నది. విదేశ హితులుగా నివాసీయుల ఇక్కట్లు కూడా సంభవించు సూచనలు గోచరమగును. కేంద్రపాలకవర్గములు అన్యోన్య సహకారము లేక పతన సూచనలు స్ఫురించుచున్నవి.

సంయుక్త ఆంధ్రప్రదేశీయ పరిపాలితము

లగ్నం వృషభమ్. లగ్నేశ శుక్రచ్య లగ్నమును గురువీక్షణము ఇట్లు శుభాతిశయకారణమువలన ప్రాముఖ్యాత్యవరేణ్యునకు విశేష శుభయోగము అన్వదము యున్నదిగాని వ్యయశని యూరీతి విశేష ప్రకోపములుకలిగి యిబ్బందులు సమీకరించుచూ మనోభ్యరమును బాధించుచూ శ్రమపడినను వైర్యస్థైర్యములకు దోహదమివ్వగలదు. పరోక్షములు నిరర్థక చర్యలు జరుపుతూయున్నను పాలనకు నిరాటంక భవిష్యత్ లేకూరి సహోత్సన్న కళలు అవరించి మండల గ్రహవిజాసితములు సువ్యవస్థమగుచూయుండును.

సౌమ్యవత్సర అమూలాగ్ర పరిశీలన

ఈ సౌమ్యవర్షం మార్దవతుల్యమైనది. క్రూరాతిక్రూరములు సమీకరించి నట్టున్నను సాయన, నిరయన- వర్షారంభ గ్రహములు. రవి బుధులు అధిపత్య కారకులైనందున, విదేశీయులు, పాకిస్తానీయులు, భారతావని, హిందూస్థానీయ ప్రధాన పాలకవర్గమును ఇతోధిక సహకారములు అన్వసమిచ్చుచూ అనుగుణ్యులై ప్రవర్తించగలరు. ఇతర భీతికర, సమర, భూకంప, మహావాయు, జలోపద్రవ, మారీస్ఫోటక, ఘోర రోగాగ్ని నష్టకష్టములు అంతగా బాధించక అల్పసూచన గోచరమగుచున్ననూ అధిక శ్రేయస్కరము, సదవకాశము, బుద్ధాదిత్యమునకు చెప్పవలసియున్నది.

—

శ్రీ రంగనాథ యాత్రాస్పెషల్

60 రోజులు. కాశీ. బదరీ. కేదారినాద్. కాశ్మీరు. నేపాల్. పంచద్వారకలతో సహా.

సంపూర్ణ ఉత్తరదేశయాత్రకు

27-4-69 తేది నెల్లూరునుండి స్పెషల్ C. T. T. టూరిస్టు క్యారేజీలున్ను. జనతా క్యారేజీలున్ను బయలుదేరును.

3-వ తరగతి టిక్కెట్టు, బదరీ, కాశ్మీరు బస్సుచార్జీలు. భోజనము, కాఫీ ఫలహారములతో సహా రు. 750/- లు.

గమనిక: సీటు 1-కి రు. 100 అడ్వాన్సుపంపిన సీట్లు రిజర్వుచేసివుంచెదము.

పూర్తి వివరములకు: కె. కన్నయ్య,

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్ - దాడివారివీధి — నెల్లూరు.

అరుదూరైనా 'శ్రీరామనవమి'కి తప్పకవిడుదల

గురజాడ అప్పారావుగారి

మొట్టమొదటి

కన్యాశుల్కము

(1897 నాటి ఎడిషన్)

శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి నుండి పొందిన ప్రేరణతో, ఆరుద్రగారి తుది పర్యవేక్షణలో

1897 నాటి కన్యాశుల్కము తొలిముద్రణ ప్రతిని సేకరించి-విపులమైన వ్యాఖ్యాన వివరణలు సమకూర్చి, విరివిగా ఫుట్‌నోట్సు యిచ్చి దాక 'స్కాలర్స్ ఎడిషన్'గా అచ్చొత్తించినవారు మీ బం. గో. రె. – అవును మీ బం. గో. రె.

—: ప్రతులకు :—

బం. గో. రె—జమీన్‌రైతు,

నెల్లూరు :: వెల: 4-50 పై

ట్రంకురోడ్డు 'మెట్రోపాలిస్ న్యూస్‌ఏజంటు'వద్దకూడా దొరకును.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)